

City & Guilds Lefel 1 Tystysgrif a Diploma mewn Cynnal a Chadw Cerbydau (7290-10/11)

(610/0062/X a 610/0063/0)

Tachwedd 2025 Fersiwn 1.5

Llawlyfr Cymwysterau

Cipolwg ar y cymhwyster

Maes pwnc	Cynnal a Chadw a Thrwsio Cerbydau
Rhif City & Guilds	7290 -10/11
Grŵp oedran wedi'i gymeradwyo	14+
Gofynion mynediad	Does dim gofynion mynediad
Asesu	Profion aml-ddewis ar-lein ac aseiniadau
Cymeradwyaethau	Mae llwybr carlam neu Gymeradwyaeth lawn ar gael
Deunyddiau cefnogi	Llawlyfr y Ganolfan, Llawlyfr y Cymhwyster, Pecynnau asesu, deunyddiau prawf enghreifftiol, SmartScreen
Cofrestru ac ardystio	Gweler y Walled Garden/ catalog ar-lein ar gyfer dyddiadau olaf cofrestru ac ardystio

Teitl a lefel	Rhif City & Guilds	Rhif y cymhwyster	Cyfanswm ODDA	CAC
City & Guilds Lefel 1 Tystysgrif mewn Cynnal Cerbydau	7290-10	610/0062/X	173	250
City & Guilds Lefel 1 Diploma mewn Cynnal Cerbydau	7290-11	610/0063/0	323	410

Fersiwn a dyddiad	Newid manylion	Adran
V1.0	amh	amh
V1.1 Mai 2022	Ychwanegwyd manylion ar RA/SC a graddio i gynnwys manylion methu	Atodiad 1 ac Adran raddio
V1.2 Awst 2023	Uned 594 disgrifiad wedi newid o evolve i aseiniad	Tudalen 19
V1.3 Mawrth 2024	Diweddarwyd y math o aseiniad ar gyfer 081 Diweddarwyd y math o aseiniad ar gyfer 552	Tudalen 35 Tudalen 104
V1.4 Hydref 2025	Diweddarwyd ystod neu MP2.3, 2.4, 3.1 a 3.2 mewn uned 726/776	Tudalen 151
V1.5 Tachwedd 2025	Atodiad 1	Tudalen 161

Cynnwys

Cipolwg ar y cymhwyster	2	
1 Cyflwyniad	6	
Strwythur	8	
Cyfanswm Amser y Cymhwyster	14	
2 Gofynion y ganolfan	15	
Cymeradwyaeth	15	
Gofynion adnoddau	15	
Sicrhau ansawdd mewnol	15	
Gofynion mynediad dysgwyr	16	
Cydnabod dysgu blaenorol (CDB)	16	
Cyfyngiadau oed	16	
3 Cyflwyno'r cymhwyster	17	
Asesiad cychwynnol ac ymsefydlu	17	
Deunyddiau cefnogi	17	
Dogfennau cofnodi	17	
Crynodeb o ddulliau asesu	18	
Cyfyngiadau amser	18	
Manylebau prawf	18	
Math Asesiad Uned	19	
5 Graddio	22	
Graddio asesiadau unigol	22	
Graddio cymwysterau	22	
6 Unedau	23	
Strwythur yr unedau	23	
Uned 001	Sgiliau mewn lechyd, Diogelwch a Chadw Tŷ Da yn yr Amgylchedd Modurol	24
Uned 031	Sgiliau i Gefnogi Perthnasoedd Gweithio yn yr Amgylchedd Gwaith Modurol	26
Uned 051	Gwybodaeth am lechyd, Diogelwch a Chadw Tŷ Da yn yr Amgylchedd Modurol	28
Uned 081	Gwybodaeth i Gefnogi Perthnasoedd Gweithio yn yr Amgylchedd Gwaith Modurol	36
Uned 081	Gwybodaeth i Gefnogi Perthnasoedd Gweithio yn yr Amgylchedd Modurol	38
Uned 102	Sgiliau mewn Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Peiriant Cerbyd Ysgafn	40
Uned 103	Sgiliau mewn Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Trydanol Cerbyd Ysgafn	42
Uned 104	Sgiliau mewn Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Siasi Cerbydau Ysgafn	44

Uned 112	Sgiliau mewn Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Llinell Yriant Cerbyd Ysgafn	46
Uned 152	Gwybodaeth am Unedau a Chydrannau Systemau Iro ac Oeri Peiriannau Cerbydau Ysgafn	48
Uned 152	Gwybodaeth am Unedau a Chydrannau Systemau Iro ac Oeri Peiriannau Cerbydau Ysgafn	51
Uned 153	Gwybodaeth am Dynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Trydanol Cerbydau Ysgafn	55
Uned 153	Gwybodaeth am Dynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Trydanol Cerbydau Ysgafn	57
Uned 154	Gwybodaeth am Dynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Siasi Cerbydau Ysgafn	62
Uned 154	Gwybodaeth am Dynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Siasi Cerbydau Ysgafn	64
Uned 162	Gwybodaeth am Unedau a Chydrannau Trawsyriant a Llinell yriant Cerbydau Ysgafn	69
Uned 162	Gwybodaeth am Unedau a Chydrannau Trawsyriant a Llinell yriant Cerbydau Ysgafn	72
Uned 172	Gwybodaeth am Unedau a Chydrannau Systemau Tanwydd, Tanio, Aer ac Egsóst Cerbydau Ysgafn	75
Uned 172	Gwybodaeth am Unedau a Chydrannau Systemau Tanwydd, Tanio, Aer ac Egsóst Cerbydau Ysgafn	78
Uned 218	Gwybodaeth am Dynnu a Ffitio Cydrannau Mecanyddol, Trydanol a Thrim Sylfaenol Cerbydau Ysgafn (MET) a Phaneli Corff Cerbydau Heb eu Gosod yn barhaol	82
Uned 268	Gwybodaeth am Dynnu a Ffitio Cydrannau Mecanyddol, Trydanol a Thrim Sylfaenol Cerbydau Ysgafn (MET) a Phaneli Corff Cerbydau Heb eu Gosod yn barhaol	84
Uned 302	Sgiliau mewn Systemau Peiriant Mewnol Beic Modur	86
Uned 305	Sgiliau mewn Paratoi ac Archwilio Beiciau Modur	88
Uned 352	Gwybodaeth am Systemau Peiriant Mewnol Beiciau Modur	90
Uned 352	Gwybodaeth am Systemau Peiriant Mewnol Beiciau Modur	92
Uned 355	Gwybodaeth am Baratoi ac Archwilio Beiciau Modur	97
Uned 355	Gwybodaeth am Baratoi ac Archwilio Beiciau Modur	98
Uned 501	Sgiliau mewn Archwilio, Atgyweirio a Disodli Teiars Safonol Cerbydau Ysgafn	100
Uned 503	Sgiliau mewn Archwilio, Trwsio ac Ailosod Teiars Cerbyd Masnachol	102
Uned 544	Sgiliau mewn Derbyn a Storio Stoc	104
Uned 551	Gwybodaeth mewn Archwilio, Atgyweirio a Disodli Teiars Cerbydau Ysgafn Safonol	105

Uned 553	Gwybodaeth mewn Archwilio, Atgyweirio a Disodli Teiars Safonol Cerbydau Ysgafn	107
Uned 594	Gwybodaeth am Dderbyn a Storio Stoc	109
Uned 601	Gwybodaeth am Gyflawni Gweithrediadau Foltedd Heb fod yn Uchel Ar, Ger neu Gyda Cherbyd Trydan	111
Uned 701	Sgiliau mewn Systemau Iro Peiriant Cerbyd	117
Uned 702	Sgiliau mewn Systemau Oeri Peiriant Cerbyd	120
Uned 703	Sgiliau mewn Systemau Tanwydd ac Egsôst Cerbyd	123
Uned 704	Sgiliau mewn Systemau Tanio Gwreichion Cerbyd	126
Uned 705	Sgiliau mewn Systemau Trydanol Cerbyd	129
Uned 706	Sgiliau mewn Systemau Brecio Cerbyd	132
Uned 707	Sgiliau mewn Systemau Trawsyrant Cerbyd	135
Uned 708	Sgiliau mewn Systemau Llywio a Hongiad Cerbyd	138
Uned 709	Sgiliau mewn Systemau Olwynion a Theiars Cerbyd	141
Uned 712	Sgiliau mewn Sgiliau Llaw Cerbyd a Thechnegau Gweithgynhyrchu	144
Uned 726/776	Cyflwyniad i Dechnoleg Cerbyd a Dulliau a Phrosesau Gweithdy	147
Uned 726/776	Cyflwyniad i Dechnoleg Cerbyd a Dulliau a Phrosesau Gweithdy	149
Uned 727/777	Cynnal a Chadw Sylfaenol Arferol Cerbyd	153
Uned 727/777	Cynnal a Chadw Sylfaenol Arferol Cerbyd	157
Atodiad 1	Ffynonellau gwybodaeth gyffredinol	161

1 Cyflwyniad

Mae'r ddogfen hon yn dweud wrthoch chi beth mae angen i chi ei wneud i gyflwyno'r cymwysterau:

Maes	Disgrifiad
Ar gyfer pwy mae'r cymwysterau?	<p>Mae'r cymwysterau'n anelu at ddysgwyr oed 14+ a fyddai am ddatblygu gwybodaeth a sgiliau sylfaenol mewn systemau cerbydau modur.</p> <p>Bydd dysgwyr llwyddiannus wedi ennill y sgiliau a'r ddealltwriaeth sylfaenol sydd eu hangen i wneud cais am brentisiaeth fodurol.</p> <p>Gellid defnyddio'r cymwysterau hyn hefyd fel cwrs 'diddordeb' ar gyfer ystod eang o ddysgwyr.</p>
Beth mae'r cymwysterau'n ei gynnwys?	<p>Mae'r cymwysterau hyn yn caniatáu i ddysgwyr ddysgu, datblygu ac ymarfer y sgiliau sydd eu hangen ar gyfer cyflogaeth a/neu ddilyniant gyrfa yn y diwydiant moduron.</p>
Pa gyfleoedd sydd ar gyfer dilyniant?	<p>Ar ôl cwblhau'r cymwysterau hyn yn llwyddiannus, bydd gan ddysgwyr y wybodaeth a'r sgiliau sydd eu hangen ar gyfer dilyniant yn y diwydiant modurol, naill ai drwy wneud cais am brentisiaeth fodurol neu ddilyniant ar y cymwysterau City & Guilds canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none">• 7290-12 City & Guilds Lefel 2 Diploma mewn Egwyddorion Cynnal a Chadw a Thrwsio Cerbydau Ysgafn• 7270-12 City & Guilds Lefel 2 Diploma mewn Cymhwysedd Cynnal a Chadw a Thrwsio Cerbydau Ysgafn• 4290-22 City & Guilds Lefel 2 Diploma mewn Egwyddorion Cynnal a Chadw a Thrwsio Cerbydau Trwm• 4270-22 City & Guilds Lefel 2 Diploma mewn Cymhwysedd Cynnal a Chadw a Thrwsio Cerbydau Trwm• 4290-32 City & Guilds Lefel 2 Diploma mewn Egwyddorion Cynnal a Chadw a Thrwsio Beiciau Modur• 4270-32 City & Guilds Lefel 2 Diploma mewn Cymhwysedd Cynnal a Chadw a Thrwsio Beiciau Modur• 7290-01 City & Guilds Lefel 1 Dyfarniad mwn Cyflwyniad i Systemau Ynni Uchel Cerbydau Trydan a Hybrid• 7290-02 City & Guilds Lefel 2 Dyfarniad mewn Cynnal Cerbydau Trydan a Hybrid yn Ddiogel• 7290-72 City & Guilds Lefel 2 Dyfarniad mewn Rheoli Peryglon Cerbydau Trydan a Hybrid

-
- 7290-03 City & Guilds Lefel 3 Dyfarniad mewn Tynnu a Disodli Cydrannau mewn Cerbydau Trydan a Hybrid
 - 7290-04 City & Guilds Lefel 4 Dyfarniad mewn Diagnosis a Chywiro Diffygion mewn Cerbydau Trydan a Hybrid
 - 7290-63 City & Guilds Lefel 3 Dyfarniad mewn Tynnu a Disodli Cydrannau mewn Cerbydau Trydan Cell Tanwydd Hydrogen
 - 7290-64 City & Guilds Lefel 4 Dyfarniad mewn Diagnosis a Chywiro Diffygion mewn Cerbydau Trydan Cell Tanwydd Hydrogen
 - 7290-83 City & Guilds Lefel 3 Dyfarniad mewn Diagnosis, Trwsio ac Ailraddnodi Systemau Uwch Cynorthwyo Gyrwyr
-

Gyda phwy y gwnaethom ddatblygu'r cymhwyster?

Mae'r cymhwyster hwn wedi ei ddatblygu gan ddefnyddio'r Safonau Galwedigaethol Cenedlaethol fel y gosodir hwy gan arbenigwyr y diwydiant moduro.

Strwythur

Caiff tystysgrifau cymhwyster llawn eu dyfarnu i ymgeiswyr llwyddiannus ar ôl cwblhau rheolau gofynnol cyfuno, fel y nodir isod.

I ennill **City & Guilds Lefel 1 Tystysgrif mewn Cynnal Cerbydau (7290-10)** rhaid i ymgeiswyr gyflawni'r rheolau cyfuno canlynol:

Pob un o'r **pedair** uned orfodol: 001, 031, 051, 081.

Yn ogystal â hyn, **un** grŵp o unedau dewisol (gan gynnwys dwy uned) o blith y canlynol:
(726 a 776) neu
(727 a 777) neu
(302 a 352) neu
(305 a 355) neu
(501 a 551) neu
(503 a 553) neu
(544 a 594)

Neu

Pob un o'r **pedair** uned orfodol: 001, 031, 051, 081.

Yn ogystal ag **un** uned orfodol o blith unrhyw rai o'r unedau dewisol canlynol:
701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 712

Yn ogystal, gall ymgeiswyr hefyd ddewis yr uned ddewisol Cerbydau Trydan ganlynol: 601.

Nid yw'r uned hon yn ffurfio rhan o'r rheolau cyfuno i ennill y Dystysgrif lawn ond gellir ei chymryd fel uned ategol. Ar ôl cwblhau'r uned yn llwyddiannus caiff CUC ei dyfarnu.

Rhif uned City & Guilds	Teitl yr uned	ODDA
Gorfodol		
001	Sgiliau mewn lechyd, Diogelwch a Chadw Tŷ Da yn yr Amgylchedd Modurol.	60
031	Sgiliau i Gefnogi Perthnasoedd Gweithio yn yr Amgylchedd Gwaith Modurol	27
051	Gwybodaeth am lechyd, Diogelwch a Chadw Tŷ Da yn yr Amgylchedd Modurol.	30
081	Gwybodaeth i Gefnogi Perthnasoedd Gweithio yn yr Amgylchedd Gwaith Modurol	28
Grwpiau dewisol (Cyfuniadau)		
726/776	Cyflwyniad i Sgiliau Gweithdy a Thechnoleg Foduro	60
727/777	Cynnal Trefn Sylfaenol Cynnal a Chadw Cerbydau	90
302	Sgiliau mewn Systemau Peiriant Mewnol Beic Modur	45

Rhif uned City & Guilds	Teitl yr uned	ODDA
352	Gwybodaeth am Systemau Peiriant Mewnol Beic Modur	20
305	Sgiliau mewn Paratoi ac Archwilio Beic Modur	20
355	Gwybodaeth am Baratoi ac Archwilio Beic Modur	20
501	Sgiliau mewn Archwilio, Trwsio a Disodli Teiars Cerbyd Ysgafn Safonol	46
551	Gwybodaeth mewn Archwilio, Trwsio ac Ailosod Teiars Cerbyd Ysgafn Safonol	24
503	Sgiliau mewn Archwilio, Trwsio a Disodli Teiars Cerbyd Masnachol	44
553	Gwybodaeth o Archwilio, Trwsio ac Ailosod Teiars Cerbyd Masnachol	26
544	Sgiliau mewn Derbynn a Storio Stoc	34
594	Gwybodaeth o Dderbyn a Storio Stoc	28
701	Sgiliau mewn Systemau Iro Peiriant Cerbyd	38
702	Sgiliau mewn Systemau Oeri Peiriant Cerbyd	32
703	Sgiliau mewn Systemau Tanwydd ac Egsôst Cerbyd	39
704	Sgiliau mewn Systemau Tanio Gwreichion (Spark) Cerbyd	43
705	Sgiliau mewn Systemau Trydanol	38
706	Sgiliau mewn Systemau Brecio Cerbyd	35
707	Sgiliau mewn Systemau Trawsyrant Cerbyd	38

Rhif uned City & Guilds	Teitl yr uned	ODDA
708	Sgiliau mewn Systemau Llywio a Hongiad Cerbyd	36
709	Sgiliau mewn systemau Olwynion a Theiars Cerbyd	32
712	Sgiliau mewn Sgiliau Llaw Cerbyd a Thechnegau Gweithgynhyrchu	28
Dewisol	(Cerbydau trydanol)	
601	Gwybodaeth am Gyflawni Gweithrediadau Foltedd An-Uchel Ar, Ger neu Gyda Cherbyd Trydan	8

I ennill **Diploma Lefel 1 City & Guilds mewn Cynnal a Chadw Cerbydau (7290-11)** rhaid i ymgeiswyr gyflawni'r rheolau cyfuno canlynol:

Pob un o'r **wyth** uned orfodol: 001, 031, 051, 081, 726, 776, 727 and 777

Yn ogystal â hyn, un grŵp o unedau dewisol (gan gynnwys dwy neu dair uned) o blith y canlynol:

(102, 152 a 172) neu
 (103 a 153) neu
 (104 a 154) neu
 (112 a 162) neu
 (218 a 268) neu
 (302 a 352) neu
 (305 a 355) neu
 (501 a 551) neu
 (503 a 553) neu
 (544 a 594)

Neu

Pob un o'r **wyth** uned orfodol: 001, 031, 051, 081, 726, 776, 727 and 777

Yn ogystal ag **un** uned orfodol o blith unrhyw rai o'r unedau dewisol canlynol:
 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 712

Yn ogystal, gall ymgeiswyr hefyd ddewis yr uned ddewisol Cerbydau Trydan ganlynol: 601.

Nid yw'r uned hon yn ffurfio rhan o'r rheolau cyfuno i ennill y Diploma llawn ond gellir ei chymryd fel uned ategol. Ar ôl cwblhau'r uned yn llwyddiannus caiff CUC ei dyfarnu.

Rhif uned City & Guilds	Teitl yr uned	ODDA
Gorfodol		
001	Sgiliau mewn Iechyd, Diogelwch a Chadw Tŷ Da yn yr Amgylchedd Modurol.	60
031	Sgiliau i Gefnogi Perthnasoedd Gweithio yn yr Amgylchedd Gwaith Modurol	27
051	Gwybodaeth am Iechyd, Diogelwch a Chadw Tŷ Da yn yr Amgylchedd Modurol.	30
081	Gwybodaeth i Gefnogi Perthnasoedd Gweithio yn yr Amgylchedd Gwaith Modurol	28
726/776	Cyflwyniad i Sgiliau Gweithdy a Thechnoleg Foduro	60
727/777	Cynnal Trefn Sylfaenol Cynnal a Chadw Cerbydau	90
Grwpiau dewisol (Cyfuniadau)		
102	Sgiliau mewn Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Peiriant Tanio Cerbydau Ysgafn	45
152	Gwybodaeth am Unedau a Chydrannau Systemau Mecanyddol, Iro ac Oeri Peiriannau Tanio Cerbydau Ysgafn	20
172	Gwybodaeth am Unedau a Chydrannau Systemau Tanio Tanwydd, Aer ac egsóst Cerbydau Ysgafn	20
103	7290-103 Sgiliau mewn Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Trydanol Cerbydau Ysgafn	54
153	Gwybodaeth am Dynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Trydanol Cerbydau Ysgafn	45
104	Sgiliau mewn Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Siasi Cerbydau Ysgafn	45
154	Gwybodaeth am Dynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Siasi Cerbydau Ysgafn	45
112	7290-112 Sgiliau mewn Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Llinell Yriant Cerbyd Ysgafn	45
162	Gwybodaeth am Unedau a Chydrannau Trawsyriant a Llinell yriant Cerbydau Ysgafn	45

Rhif uned City & Guilds	Teitl yr uned	ODDA
218	Sgiliau mewn Tynnu a Ffitio Cydrannau Mecanyddol, Trydanol a Thrim Sylfaenol Cerbydau Ysgafn (MET) a Phaneli Corff Cerbydau Heb eu Gosod yn barhaol	20
268	Gwybodaeth am Dynnu a Ffitio Cydrannau Mecanyddol, Trydanol a Thrim Sylfaenol Cerbydau Ysgafn (MET) a Phaneli Corff Cerbydau Heb eu Gosod yn barhaol	20
302	Sgiliau mewn Systemau Peiriant Mewnol Beic Modur	45
352	Gwybodaeth am Systemau Peiriant Mewnol Beic Modur	20
305	Sgiliau mewn Paratoi ac Archwilio Beiciau Modur	20
355	Gwybodaeth am Baratoi ac Archwilio Beic Modur	20
501	Sgiliau mewn Archwilio, Trwsio a Disodli Teiars Cerbyd Ysgafn Safonol	46
551	Gwybodaeth mewn Archwilio, Trwsio ac Ailosod Teiars Cerbyd Ysgafn Safonol	24
503	Sgiliau mewn Archwilio, Trwsio a Disodli Teiars Cerbyd Masnachol	44
553	Gwybodaeth o Archwilio, Trwsio ac Ailosod Teiars Cerbyd Masnachol	26
544	Sgiliau mewn Dderbyn a Storio Stoc	34
594	Gwybodaeth o Dderbyn a Storio Stoc	28
701	Sgiliau mewn Systemau Iro Peiriant Cerbyd	38
702	Sgiliau mewn Systemau Oeri Peiriant Cerbyd	32
703	Sgiliau mewn Systemau Tanwydd ac Egsôst Cerbyd	39
704	Sgiliau mewn systemau tanio Gwreichion (Spark) Cerbyd	43

Rhif uned City & Guilds	Teitl yr uned	ODDA
705	Sgiliau mewn Systemau Trydanol	38
706	Sgiliau mewn Systemau Brecio Cerbyd	35
707	Sgiliau mewn Systemau Trawsyrant Cerbyd	38
708	Sgiliau mewn Systemau Llywio a Hongiad Cerbyd	36
709	Sgiliau mewn systemau Olwynion a Theiars Cerbyd	32
712	Sgiliau mewn Sgiliau Llaw Cerbyd a Thechnegau Gweithgynhyrchu	28
Dewisol	(Cerbydau trydanol)	
601	Gwybodaeth am Gyflawni Gweithrediadau Foltedd An-Uchel Ar, Ger neu Gyda Cherbyd Trydan	8

Caiff tystysgrifau cymhwyster llawn eu dyfarnu i ymgeiswyr llwyddiannus ar ôl cwblhau cyfuniadau unedau gofynnol. Bydd ymgeiswyr sy'n cwblhau un neu ragor o unedau, yn lle cael cymhwyster/ cymwysterau cyflawn, yn derbyn Tystysgrif Credyd Uned (TCU/CUC).

Cyfanswm Amser y Cymhwyster

Cyfanswm Amser y Cymhwyster (CAC) yw nifer yr oriau amcanol sy'n cynrychioli amcangyfrif o gyfanswm yr amser y gellid disgwyl yn rhesymol i ddysgwr gyflawni a dangos cyflawniad o lefel cyrhaeddiad angenrheidiol ar gyfer dyfarnu cymhwyster.

Mae CAC yn cynnwys y ddwy elfen ganlynol:

1. Nifer yr oriau y mae sefydliad dyfarnu wedi eu neilltuo i gymhwyster Dysgu dan Arweiniad, ac
2. Amcangyfrif o nifer yr oriau y bydd Dysgwyr yn debygol yn rhesymol o'u treulio wrth baratoi, astudio neu unrhyw ffurf arall o gymryd rhan mewn addysg neu hyfforddiant, gan gynnwys asesu, sy'n digwydd fel y cyfarwyddir - ond yn wahanol i Ddysgu o dan Arweiniad, nid o dan Arweiniad neu Oruchwyliaeth Uniongyrchol - gan ddarlithydd, goruchwyliwr, tiwtor neu ddarparwr addysgu neu hyfforddiant priodol, arall

Teitl a lefel	ODDA	CAC
City & Guilds Lefel 1 Tystysgrif mewn Cynnal Cerbydau (7290-10)	173	250
City & Guilds Lefel 1 Diploma mewn Cynnal Cerbydau (7290-11))	323	110

2 Gofynion y ganolfan

Cymeradwyaeth

Os yw eich Canolfan wedi'i chymeradwyo i gynnig y cymhwyster 4290-11 gallwch wneud cais am y gymeradwyaeth newydd gan ddefnyddio'r **ffurflen cymeradwyaeth llwybr carlam (fast track)**, sydd ar wefan City & Guilds.

Dylai Canolfannau ddefnyddio ffurflen llwybr carlam os:

- na fu unrhyw newidiadau i'r ffordd y caiff y cymwysterau eu cyflwyno, ac
- maent yn bodloni'r holl feini prawf cymeradwyo yn nodiadau canllaw'r ffurflen llwybr carlam.

Mae cymeradwyaeth llwybr carlam ar gael am 12 mis o lansio'r cymhwyster. Ar ôl 12 mis, bydd rhaid i Ganolfan fynd trwy'r Broses Cymeradwyo Cymwysterau safonol. Mae'r ganolfan yn gyfrifol am wirio bod y gymeradwyaeth llwybr carlam yn dal mewn grym ar adeg gwneud cais.

Er mwyn cynnig y cymwysterau hyn, bydd angen i ganolfannau newydd ennill cymeradwyaeth canolfan a chymwysterau. Cyfeiriwch at wefan City & Guilds i gael rhagor o wybodaeth am y broses gymeradwyo: **www.cityandguilds.com**

Dylai staff y ganolfan ymgyswddo â strwythur, cynnwys a gofynion asesu'r cymwysterau cyn cynllunio rhaglen cwrs.

Gofynion adnoddau

Cytundebau safle ac adnoddau ffisegol

Rhaid bod gan ganolfannau gyfarpar digonol yn y coleg, canolfan hyfforddi neu weithle i sicrhau bod ymgeiswyr yn cael y cyfle i gwmpasu'r holl weithgareddau ymarferol.

Staffio canolfannau

Rhaid i staff sy'n cyflwyno'r cymwysterau hyn allu dangos eu bod yn bodloni'r gofynion arbenigedd galwedigaethol canlynol. Dylent:

- fod yn gymwys yn alwedigaethol neu'n dechnegol wybodus yn y maes/meysydd y maent yn darparu hyfforddiant ar ei gyfer a/neu fod â phrofiad o ddarparu hyfforddiant. Rhaid i'r wybodaeth hon fod i'r un lefel â'r hyfforddiant sy'n cael ei ddarparu
- fod â phrofiad perthnasol diweddar yn y maes penodol y byddant yn ei asesu
- feddu ar brofiad credadwy o ddarparu hyfforddiant.

Gall staff y ganolfan gyflawni mwy nag un rôl, e.e., tiwtor ac asesydd neu wiriwr mewnol, ond ni allant wirio eu hasesiadau eu hunain yn fewnol.

Sicrhau ansawdd mewnol

Rhaid i ganolfannau cymeradwy gael systemau sicrhau ansawdd effeithiol i sicrhau'r ddarpariaeth a'r asesiad gorau posibl o gymwysterau.

Mae sicrhau ansawdd yn cynnwys cymeradwyaeth gychwynnol i ganolfannau, cymeradwyo cymwysterau a gweithdrefnau mewnol y ganolfan ei hun ar gyfer monitro ansawdd. Mae canolfannau'n gyfrifol am sicrhau ansawdd mewnol, ac mae City & Guilds yn gyfrifol am sicrhau ansawdd allanol.

Caiff safonau a sicrhau ansawdd cadarn eu gynnal gan ddefnyddio:

- sicrhau ansawdd mewnol
- sicrhau ansawdd allanol City & Guilds

Er mwyn cyflawni'r rôl sicrhau ansawdd, rhaid i'r Sicrhawyr Ansawdd Mewnol feddu ar wybodaeth ac arbenigedd addysgu a galwedigaethol priodol. Caiff unedau Asesydd/Gwiriwr(A/G) eu gwerthfawrogi fel cymwysterau i'r ganolfan, ond dydyn nhw ddim ar hyn o bryd yn ofyniad ar gyfer y cymhwyster hwn.

Rhaid i staff:

- bod yn gyfarwydd â'r cynnwys galwedigaethol a thechnegol a gwmpesir o fewn y cymhwyster.

Gofynion mynediad dysgwyr

Nid yw City & Guilds yn gosod gofynion mynediad ar gyfer y cymwysterau hyn. Fodd bynnag, rhaid i ganolfannau sicrhau bod gan ymgeiswyr y potensial a'r cyfle i ennill y cymwysterau'n llwyddiannus.

Cydnabod dysgu blaenorol (CDB)

Mae cydnabod dysgu yn golygu defnyddio profiad neu gymwysterau blaenorol unigolyn sydd eisoes wedi'u cyflawni i gyfrannu at gymhwyster newydd. Ni chaniateir CDB ar gyfer unrhyw unedau blaenorol sydd wedi'u cynnwys yn y gyfres 4290 neu unedau cyfatebol a gymerir gyda sefydliadau dyfarnu eraill ar gyfer y gyfres newydd o gymwysterau 7290.

Fodd bynnag, mae CDB ar gael ar gyfer unrhyw unedau dewisol a gymerir a chânt eu cydnabod ar gyfer cymhwyster(au) Cerbydau Trydan/ADAS, rhaid cofrestru'n llawn i'r cymhwyster EV/ADAS i hawlio CDB ar gyfer unedau dewisol a gyflawnir mewn cymwysterau Cerbydau Ysgafn.

Cyfyngiadau oed

Ni all City & Guilds dderbyn unrhyw gofrestrïadau ar gyfer ymgeiswyr o dan 14 oed gan nad yw'r cymwysterau wedi'u cymeradwyo i rai o dan 14 oed.

3 Cyflwyno'r cymhwyster

Asesiad cychwynnol ac ymsefydlu

Dylid gwneud asesiad cychwynnol o bob ymgeisydd cyn dechrau ei raglen i nodi:

- a oes gan yr ymgeisydd unrhyw anghenion hyfforddi penodol
- cymorth ac arweiniad y gallai fod eu hangen arnynt wrth weithio tuag at eu cymwysterau
- unrhyw unedau y maent eisoes wedi'u cwblhau, neu gredyd y maent wedi'i gronni sy'n berthnasol i'r cymwysterau
- y math a'r lefel briodol o gymhwyster.

Rydym yn argymhell bod canolfannau'n darparu rhaglen sefydlu fel bod yr ymgeisydd yn deall yn llawn ofynion y bydd y dysgwr yn:, eu cyfrifoldebau fel ymgeisydd, a chyfrifoldebau'r ganolfan. Gellir cofnodi'r wybodaeth hon ar gontract dysgu.

Deunyddiau cefnogi

Mae'r adnoddau canlynol ar gael ar gyfer y cymwysterau hyn:

Disgrifiad	Sut i gael mynediad
Ffurflen cymeradwyo llwybr carlam	www.cityandguilds.com
Pecyn asesu	www.cityandguilds.com
Deunyddiau profi sampl	www.cityandguilds.com
Sgrin glyfar	www.smartscreen.co.uk
Cynorthwydd Dysgu	www.cityandguilds.com

Dogfennau cofnodi

Gall ymgeiswyr a chanolfannau benderfynu defnyddio dull papur neu electronig o gofnodi tystiolaeth.

Mae City & Guilds yn cymeradwyo sawl system ePortffolio, gan gynnwys ein **Cynorthwy-ydd Dysgu** ein hunain, offeryn ar-lein hawdd ei ddefnyddio a diogel i gefnogi a dangos tystiolaeth o gynnydd dysgwyr tuag at ennill cymwysterau. Mae rhagor o fanylion ar gael yn www.cityandguilds.com/eportfolios.

Mae City & Guilds wedi datblygu cyfres o *Ffurflenni cofnodi* gan gynnwys enghreifftiau o ffurflenni wedi'u cwblhau, i ganolfannau newydd a phresennol eu defnyddio fel y bo'n briodol. Mae *Ffurflenni cofnodi* ar gael ar wefan City & Guilds.

Er y disgwylir i ganolfannau newydd ddefnyddio'r ffurflenni hyn, gall canolfannau ddyfeisio neu addasu ffurflenni amgen, y mae'n rhaid i'r gwiriwr allanol eu cymeradwyo i'w defnyddio, cyn iddynt gael eu defnyddio gan ymgeiswyr ac aseswyr yn y ganolfan. Mae fersiynau y gellir eu diwygio (MS Word) o'r ffurflenni ar gael ar wefan City & Guilds.

4 Asesu

Crynodeb o ddulliau asesu

Mae City & Guilds wedi ysgrifennu'r asesiadau canlynol i'w defnyddio gyda'r Cymhwyster (Cymwysterau) hyn:

- Profion amlddewis ar-lein.
- Aseiniadau Ymarferol i asesu sgiliau hanfodol: yn cynnwys tasgau ymarferol, arsylwi, holi llafar a chwestiynau atebion byr i gwmpasu'r holl ganlyniadau dysgu. Cynhelir y rhain yn yr ystafell ddosbarth a rhaid eu cwblhau yn unol â safonau ac arferion cyfredol y diwydiant.

Mae gofynion Aseiniadau Ymarferol a dogfennau perthnasol ar gael yn y Pecynnau Asesu cymhwyster (cymwysterau) cyfatebol, y gellir eu lawrlwytho o dudalen we'r cymhwyster 7290.

Defnyddiau ar gyfer unedau 701-712 y gellir eu lawrlwytho o dudalen cymhwyster 3902.

Cynhelir aseiniadau mewn canolfannau a rhaid eu cwblhau yn unol â safonau ac arferion cyfredol y diwydiant. Mae'n bwysig nodi, er bod gan yr unedau o fewn y cymwysterau hyn berthynas agos â'r unedau VCQ, nad ydynt yn golygu cymhwysedd galwedigaethol.

Cyfyngiadau amser

Rhaid i ymgeiswyr gwblhau eu hasesiadau o fewn eu cyfnod cofrestru.

Manylebau prawf

Gellir dod o hyd i fanylebau prawf cryno ar gyfer pob un o brofion gwybodaeth ar-lein Evolve 7290 yn y Ddogfen *Manyleb Prawf Evolve 7290/7270* y gellir ei lawrlwytho o www.cityandguilds.com.

Math Aseiad Uned

Uned	Lefel	Teitl yr uned	Dull asesu	Ble i gael deunyddiau asesu
7290-001	Lefel 2	Sgiliau mewn Iechyd, Diogelwch a Chadw Tŷ Da yn yr Amgylchedd Modurol.	Aseiniad	www.cityandguilds.com.
7290-031	Lefel 1	Sgiliau i Gefnogi Perthnasoedd Gweithio yn yr Amgylchedd Gwaith Modurol	Aseiniad	www.cityandguilds.com.
7290-051	Lefel 2	Gwybodaeth am Iechyd, Diogelwch a Chadw Tŷ Da yn yr Amgylchedd Modurol.	Aseiniad	www.cityandguilds.com
7290-081	Lefel 1	Gwybodaeth i Gefnogi Perthnasoedd Gweithio yn yr Amgylchedd Gwaith Modurol	Aseiniad	www.cityandguilds.com
7290-102	Lefel 2	Sgiliau mewn Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Peiriant Tanio Cerbydau Ysgafn	Aseiniad	www.cityandguilds.com.
7290-103	Lefel 2	Sgiliau mewn Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Trydanol Cerbydau Ysgafn	Aseiniad	www.cityandguilds.com.
7290-104	Lefel 2	Sgiliau mewn Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Siasi Cerbydau Ysgafn	Aseiniad	www.cityandguilds.com.
7290-112	Lefel 2	Sgiliau mewn Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Llinell Yriant Cerbyd Ysgafn	Aseiniad	www.cityandguilds.com.
7290-152	Lefel 2	Gwybodaeth am Unedau a Chydrannau Systemau Mecanyddol, Iro ac Oeri Peiriannau Tanio Cerbydau Ysgafn	Prawf amlddewis	Evolve
7290-153	Lefel 2	Gwybodaeth am Dynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Trydanol Cerbydau Ysgafn	Prawf amlddewis	Evolve
7290-154	Lefel 2	Gwybodaeth am Dynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Siasi Cerbydau Ysgafn	Prawf amlddewis	Evolve
7290-162	Lefel 2	Gwybodaeth am Unedau a Chydrannau Trawsyriant a Llinell yriant Cerbydau Ysgafn	Prawf amlddewis	Evolve
7290-172	Lefel 2	Gwybodaeth am Unedau a Chydrannau Systemau Tanio Tanwydd, Aer ac egsóst Cerbydau Ysgafn	Prawf amlddewis	Evolve
7290-218	Lefel 2	Sgiliau mewn Tynnu a Ffitio Cydrannau Mecanyddol, Trydanol a Thrim Sylfaenol Cerbydau Ysgafn (MET) a Phaneli Corff Cerbydau Heb eu Gosod yn barhaol	Aseiniad	www.cityandguilds.com.
7290-268	Lefel 2	Gwybodaeth am Dynnu a Ffitio Cydrannau Mecanyddol, Trydanol a Thrim Sylfaenol Cerbydau Ysgafn (MET) a Phaneli Corff Cerbydau Heb eu Gosod yn barhaol	Prawf amlddewis	Evolve

Uned	Lefel	Teitl yr uned	Dull asesu	Ble i gael deunyddiau asesu
7290-302	Lefel 2	Sgiliau mewn Systemau Peiriant Mewnol Beic Modur	Aseiniad	www.cityandguilds.com .
7290-305	Lefel 2	Sgiliau mewn Paratoi ac Archwilio Beiciau Modur	Aseiniad	www.cityandguilds.com .
7290-352	Lefel 2	Gwybodaeth am Systemau Peiriant Mewnol Beic Modur	Prawf amlddewis	Evolve
7290-355	Lefel 2	Gwybodaeth am Baratoi ac Archwilio Beic Modur	Prawf amlddewis	Evolve
7290-501	Lefel 1	Sgiliau mewn Archwilio, Trwsio a Disodli Teiars Cerbyd Ysgafn Safonol	Aseiniad	www.cityandguilds.com .
7290-503	Lefel 1	Sgiliau mewn Archwilio, Trwsio a Disodli Teiars Cerbyd Masnachol	Aseiniad	www.cityandguilds.com .
7290-544	Lefel 1	Sgiliau mewn Derbynn a Storio Stoc	Aseiniad	www.cityandguilds.com .
7290-551	Lefel 1	Gwybodaeth mewn Archwilio, Trwsio ac Ailosod Teiars Cerbyd Ysgafn Safonol	Prawf amlddewis	Evolve
7290-553	Lefel 1	Gwybodaeth o Archwilio, Trwsio ac Ailosod Teiars Cerbyd Masnachol	Prawf amlddewis	Evolve
7290-594	Lefel 1	Gwybodaeth o Dderbyn a Storio Stoc	Aseiniad	www.cityandguilds.com .
7290-601	Lefel 1	Gwybodaeth am Gyflawni Gweithrediadau Foltedd An-Uchel Ar, Ger neu Gyda Cherbyd Trydan	Prawf amlddewis	Evolve
7290-701	Lefel 1	Sgiliau mewn Systemau Iro Peiriant Cerbyd	Aseiniad	www.cityandguilds.com .
7290-702	Lefel 1	Sgiliau mewn Systemau Oeri Peiriant Cerbyd	Aseiniad	www.cityandguilds.com .
7290-703	Lefel 1	Sgiliau mewn Systemau Tanwydd ac Egsôst Cerbyd	Aseiniad	www.cityandguilds.com .
7290-704	Lefel 1	Sgiliau mewn systemau tanio Gwreichion (Spark) Cerbyd	Aseiniad	www.cityandguilds.com .
7290-705	Lefel 1	Sgiliau mewn Systemau Trydanol	Aseiniad	www.cityandguilds.com .
7290-706	Lefel 1	Sgiliau mewn systemau Brecio Cerbyd	Aseiniad	www.cityandguilds.com .
7290-707	Lefel 1	Sgiliau mewn Systemau Trawsyriant Cerbyd	Aseiniad	www.cityandguilds.com .
7290-708	Lefel 1	Sgiliau mewn Systemau Llywio a Hongiad Cerbyd	Aseiniad	www.cityandguilds.com .

Uned	Lefel	Teitl yr uned	Dull asesu	Ble i gael deunyddiau asesu
7290-709	Lefel 1	Sgiliau mewn systemau Olwynion a Theiars Cerbyd	Aseiniad	www.cityandguilds.com .
7290-712	Lefel 1	Sgiliau mewn Sgiliau Llaw Cerbyd a Thechnegau Gweithgynhyrchu	Aseiniad	www.cityandguilds.com .
7290-726/776	Lefel 1	Cyflwyniad i Sgiliau Gweithdy a Thechnoleg Foduro	Aseiniad /Prawf amlddewis	www.cityandguilds.com . Evolve
7290-727/777	Lefel 1	Cynnal Trefn Sylfaenol Cynnal a Chadw Cerbydau	Aseiniad /Prawf amlddewis	www.cityandguilds.com . Evolve

5 Graddio

Graddio asesiadau unigol

Bydd aseiniadau'n cael eu graddio fel Llwyddo yn unig fel y nodir yn y Pecyn Asesu.

Bydd profion amlddewis yn cael eu graddio fel Llwyddo/Teilyngdod/Rhagoriaeth ar wahân i'r uned ddewisol 7290-601 sydd wedi'i graddio'n Llwyddo yn unig.

Graddio cymwysterau

Gradd gyffredinol y ddau gymhwyster yw Llwyddo/Methu yn unig.

Rhaid i bob asesiad, o fewn y rheolau cyfuno dynodedig, gael ei gyflawni gyda **Llwyddo** o leiaf er mwyn i'r cymhwyster(cymwysterau) gael ei ddyfarnu.

Strwythur yr unedau

Bydd pob uned yn dilyn y fformat canlynol:

- Cyfeirnod City & Guilds
- Teitl
- Lefel
- Oriau dysgu dan arweiniad (ODDA)
- Perthynas â SGC
- Math asesiad
- Nod
- Canlyniadau dysgu, sy'n cynnwys nifer o feini prawf asesu
- Gwybodaeth ategol (ystod uned ystod) lle mae'n berthnasol

Mae uned yn disgrifio'r hyn a ddisgwylir gan berson cymwys mewn agweddau penodol ar ei swydd.

Rhennir pob **uned** yn **ganlyniadau dysgu** sy'n disgrifio'n fanylach y sgiliau a'r wybodaeth y dylai ymgeisydd feddu arnynt.

Mae gan bob **canlyniad dysgu** set o **feini prawf asesu** sy'n nodi'r meini prawf dymunol y mae'n rhaid eu bodloni cyn y gellir dweud bod unigolyn wedi perfformio i'r safon y cytunwyd arni.

Mae **Gwybodaeth ategol** yn diffinio ehangder neu gwmpas canlyniad dysgu a'i feini prawf asesu drwy nodi'r gwahanol amgylchiadau lle cânt eu defnyddio.

Uned 001

Sgiliau mewn Iechyd, Diogelwch a Chadw Tŷ Da yn yr Amgylchedd Modurol

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	60
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â G1 Cyfrannu at Gadw Tŷ mewn Amgylchedd Cerbydau Modur a G2 Lleihau'r Risgiau i Iechyd a Diogelwch yn Amgylchedd Cerbydau Modur.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu sgiliau i lanhau ardal waith o ddydd i ddydd, clirio, delio â gollyngiadau a gwaredu gwastraff, defnyddio deunyddiau a sbwriel a nodi peryglon a risgiau yn y gweithle modurol i gydymffurfio â deddfwriaeth berthnasol ac arfer da.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gallu defnyddio diogelwch personol a cherbydau cywir o fewn yr amgylchedd modurol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 dewis a defnyddio offer diogelu personol drwy gydol y gweithgareddau, i gynnwys diogelu priodol:	
a. llygaid	
b. clustiau	
c. pen	
ch. croen	
d. traed	
dd. dwylo	
e. ysgyfaint	
1.2 dewis a defnyddio offer diogelu cerbydau drwy gydol yr holl weithgareddau	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
2.	gallu cynnal arferion cadw tŷ effeithiol yn yr amgylchedd modurol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1	dewis a defnyddio offer glanhau sydd o'r math cywir ac sy'n addas ar gyfer y dasg
2.2	defnyddio cyfleustodau a defnyddiau traul priodol, gan osgoi gwastraff
2.3	defnyddio deunyddiau ac offer i gyflawni dyletswyddau glanhau a chynnal a chadw mewn meysydd gwaith penodedig, gan ddilyn polisïau, amserlenni a chyfarwyddiadau'r amgylchedd gwaith modurol
2.4	cyflawni gweithgareddau cadw tŷ yn ddiogel ac mewn ffordd sy'n lleihau anghyfleustra i gwsmeriaid a staff
2.5	cadw'r ardal waith yn lân ac yn rhydd o sbwriel a deunyddiau gwastraff
2.6	cadw offer a chyfarpar yn addas i'r diben drwy lanhau a chadw'n daclus yn rheolaidd
2.7	gwaredu cyfryngau glanhau, deunyddiau gwastraff a malurion a ddefnyddiwyd i gydymffurfio â gofynion cyfreithiol a gofynion y gweithle.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3.	gallu adnabod a delio â pheryglon i weithio'n ddiogel o fewn y gweithle modurol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1	enwi a lleoli'r personau cyfrifol am iechyd a diogelwch yn eu gweithle perthnasol
3.2	nodi a rhoi gwybod am arferion gwaith a pheryglon a allai fod yn niweidiol iddyn nhw eu hunain neu i bobl eraill
3.3	cynnal arferion gweithio diogel wrth weithio gydag offer, deunyddiau a chynhyrchion yn yr amgylchedd modurol
3.4	cywiro risgiau iechyd a diogelwch a wynebir yn y gwaith, o fewn cwmpas a gallu eu swydd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4.	gallu ymddwyn yn gyfrifol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1	dangos ymddygiad personol yn y gweithle nad yw'n peryglu iechyd a diogelwch eu hunain nac eraill
4.2	dangos cyflwyniad personol addas yn y gwaith sy'n sicrhau iechyd a diogelwch eu hunain ac eraill yn y gwaith.

Uned 031

Sgiliau i Gefnogi Perthnasoedd Gweithio yn yr Amgylchedd Gwaith Modurol

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	27
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu sgiliau i gadw perthynas waith dda gyda'r holl gydweithwyr yn y gweithle drwy ddefnyddio sgiliau cyfathrebu a chefnogi effeithiol.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gallu gweithio'n effeithiol o fewn strwythur sefydliadol yr amgylchedd gwaith modurol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 dangos ymateb prydlon a pharod i geisiadau gan gwsmeriaid a chydweithwyr yn yr amgylchedd gwaith	
1.2 cyfeirio cwsmeriaid a chydweithwyr at y person cywir os bydd ceisiadau y tu allan i'w cyfrifoldeb a'u gallu.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gallu cael a defnyddio gwybodaeth i gefnogi eu rôl swydd o fewn yr amgylchedd gwaith modurol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 nodi, lleoli a defnyddio gwybodaeth berthnasol, mewn amgylchedd gwaith modurol.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	3. gallu cyfathrebu â chydweithwyr a chwsmeriaid a'u cefnogi o fewn yr amgylchedd gwaith modurol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 defnyddio dulliau cyfathrebu â chwsmeriaid a chydweithwyr sy'n diwallu eu hanghenion	
3.2 rhoi gwybodaeth gywir i gwsmeriaid a chydweithwyr	
3.3 cyfathrebu â chwsmeriaid a chydweithwyr yn glir ac yn gwrtais.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	4. gallu dangos perthnasoedd gweithio da yn yr amgylchedd gwaith modurol
Meini prawf asesu	

Mae'r dysgwr yn gallu:

- 4.1 dangos gwaith tîm cadarnhaol o fewn amgylchedd modurol
- 4.2 trin cwsmeriaid a chydweithwyr mewn ffordd sy'n dangos parch at eu barn a'u safbwynt
- 4.3 gwneud a chadw ymrwymadau cyraeddadwy i gwsmeriaid a chydweithwyr
- 4.4 nodi a rhoi gwybod i gydweithwyr yn brydlon am unrhyw beth sy'n debygol o effeithio ar eu gwaith eu hunain.

Uned 051

Gwybodaeth am lechyd, Diogelwch a Chadw Tŷ Da yn yr Amgylchedd Modurol

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	30
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â G1 Cyfrannu at Gadw Tŷ mewn Amgylchedd Cerbydau Modur a G2 Lleihau'r Risgiau i lechyd a Diogelwch yn Amgylchedd Cerbydau Modur.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu sgiliau mewn cynnal a chadw a glanhau'r amgylchedd modurol yn rheolaidd a defnyddio adnoddau'n ddarbodus. Bydd hefyd yn darparu sgiliau mewn deddfwriaeth lechyd a Diogelwch a sylweddoliad o risgiau sylweddol yn yr amgylchedd modurol a sut i'w hadnabod a delio â hwy. Ar ôl ei chwblhau, bydd y dysgwr yn gallu adnabod peryglon a gwerthuso a lleihau risg.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
1.	deall yr offer diogelu personol a diogelu cerbydau cywir i'w defnyddio o fewn yr amgylchedd modurol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1	esbonio pwysigrwydd gwisgo'r mathau o PPE sydd eu hangen ar gyfer ystod o weithgareddau trwsio modurol
1.2	nodi cyfarpar diogelu cerbyd am ystod o weithgareddau trwsio
1.3	disgrifio ystyriaethau diogelwch personol a'r cerbyd wrth weithio ar ochr y ffordd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
2.	deall arferion cadw tŷ effeithiol yn yr amgylchedd modurol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1	disgrifio pam y dylai'r amgylchedd modurol gael ei lanhau a'i gynnal yn briodol.
2.2	disgrifio gofynion a systemau y gellir eu rhoi ar waith i sicrhau amgylchedd modurol glân.
2.3	disgrifio sut i leihau gwastraff wrth ddefnyddio cyfleustodau a defnyddiau traul
2.4	nodi'r gweithdrefnau a'r rhagofalon sydd eu hangen wrth lanhau a chynnal amgylchedd modurol.
2.5	disgrifio'r broses o ddethol a defnyddio offer glanhau wrth ddelio â glanhau cyffredinol, gollyngiadau ac arllwysuadau yn yr amgylchedd modurol. .
2.6	disgrifio gweithdrefnau ar gyfer gwaredu deunyddiau gwastraff yn gywir o amgylchedd modurol
2.7	disgrifio gweithdrefnau ar gyfer dechrau a gorffen y diwrnod gwaith sy'n sicrhau bod arferion cadw tŷ effeithiol yn cael eu dilyn.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3. deall gofynion iechyd a diogelwch allweddol sy'n berthnasol i'r amgylchedd modurol	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 rhestru'r brif ddeddfwriaeth sy'n ymwneud ag iechyd a diogelwch yr amgylchedd modurol.	
3.2 disgrifio dyletswyddau cyfreithiol cyffredinol cyflogwyr a gweithwyr sy'n ofynnol yn ôl y ddeddfwriaeth iechyd a diogelwch bresennol	
3.3 disgrifio gofynion iechyd a diogelwch allweddol, cyfredol sy'n ymwneud â'r amgylchedd modurol.	
3.4 disgrifio pam mae polisiau a gweithdrefnau yn y gweithle sy'n ymwneud ag iechyd a diogelwch yn bwysig.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. deall am beryglon a risgiau posibl sy'n berthnasol i'r amgylchedd modurol	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 nodi peryglon a risgiau allweddol mewn amgylchedd modurol	
4.2 disgrifio polisiau a gweithdrefnau ar gyfer adrodd am beryglon, risgiau, materion iechyd a diogelwch yn yr amgylchedd modurol.	
4.3 nodi rhagofalon a gweithdrefnau y mae angen eu cymryd wrth weithio gyda cherbydau, deunyddiau, offer a chyfarpar cysylltiedig.	
4.4 adnabod diffoddwyr tân sy'n cael eu defnyddio'n gyffredin a pha fathau o dân y dylen nhw gael eu defnyddio arnyn nhw	
4.5 nodi arwyddion rhybudd allweddol a'u priodweddau sydd i'w cael yn yr amgylchedd trwsio cerbydau.	
4.6 nodi ystyr labeli rhybuddio cynnyrch cyffredin a ddefnyddir mewn amgylchedd modurol.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5. deall cyfrifoldebau personol	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
5.1 esbonio pwysigrwydd ymddygiad personol wrth gynnal iechyd a diogelwch yr unigolyn a phobl eraill	
5.2 esbonio pwysigrwydd cyflwyniad personol wrth gynnal diogelwch iechyd a lles.	

Uned 601

Gwybodaeth am Gyflawni Gweithrediadau Foltedd Heb fod yn Uchel Ar, Ger neu Gyda Cherbyd Trydan

Gwybodaeth ategol

Caiff ymgeiswyr eu hasesu ar y meini prawf asesu fel y nodir o fewn yr uned a chynhwysir y wybodaeth gefnogol ganlynol i gefnogi canolfannau o ran addysgu a chyflwyno.

Defnydd darbodus o Adnoddau

- a. Deunyddiau traul e.e., iriad, olewau, pinnau hollt, dyfeisiau cloi a ffasnin ac ati.

Gofyniad i gynnal ardal waith yn effeithiol

- a. Glanhau offer a chyfarpar i gael effeithlonrwydd mwyaf yn y gweithle.
- b. Gofyniad i gynnal y gweithgareddau cadw tŷ yn ddiogel ac mewn ffordd sy'n lleihau anghyfleustra i gwsmeriaid a staff.
- c. Risgiau sy'n bod wrth ddefnyddio toddyddion a glanedyddion.
- ch. Manteision cadw tŷ da.

Arllwysiadau, gollyngiadau a defnyddiau gwastraff

- a. Perthnasedd systemau gwaith diogel i storio a gwaredu deunyddiau gwastraff.
- b. Gofyniad i storio a gwaredu gwastraff, deunyddiau a ddefnyddiwyd a malurion yn gywir.
- c. Gwaredu deunyddiau gwastraff arbennig / peryglus yn ddiogel.
- ch. Manteision ailgylchu deunyddiau gwastraff.
- d. Delio ag arllwysiadau a gollyngiadau.

Gofynion deddfwriaethol sylfaenol

- a. Rheoliadau Darparu a Defnyddio Cyfarpar Gwaith 1992
- b. Rheoliadau Gwasgyddion Pŵer 1992
- c. Rheoliadau Cynwysyddion Nwy Cludadwy a Systemau Pwysedd 1989
- ch. Rheoliadau trydan yn y gwaith 1989
- d. Rheoliadau Sŵn yn y Gwaith 1989
- dd. Rheoliadau Gweithrediadau Trafod â Llaw 1992
- e. Rheoliadau Iechyd a diogelwch (Cyfarpar Sgrin Arddangos) 1992
- f. Rheoliadau Olwyn Sgraffiniol
- ff. Llwythi Gweithio Diogel
- g. Rheoliadau Gweithio ar Uchder.

Cynnal a chadw rheolaidd y gweithle

- a. Cyfrifoldebau personol a therfynau personol yr hyfforddeion o ran eu hawdurdod o ran offer gwaith.
- b. Asesiad risg o weithgareddau'r gweithle a chyfarpar gwaith.
- c. Person yn y gweithle sy'n gyfrifol am hyfforddi a chynnal a chadw cyfarpar yn y gweithle.
- ch. Pryd a pham mae rhaid defnyddio cyfarpar diogelwch.
- d. Lleoliad cyfarpar diogelwch.
- dd. Peryglon penodol sy'n gysylltiedig â'u maes gwaith a'u hoffer.
- e. Ardaloedd wedi'u gwahardd
- f. Peiriannau a pheirianwaith na ddylai hyfforddeion eu defnyddio na'u gweithredu
- ff. Pam a sut y dylid rhoi gwybod am ddiffygion ar offer anniogel.
- g. Storio offer, cyfarpar a chynhyrchion yn ddiogel ac yn briodol.
- ng. Defnyddio'r PPE cywir.
- h. Dilyn argymhellion gwneuthurwyr
- i. Lleoliad gwybodaeth cynnal a chadw rheolaidd e.e., log gwirio diogelwch trydanol.

Deddfwriaeth berthnasol i lechyd a diogelwch

- a. HASAWA
- b. COSHH
- c. EPA
- ch. Rheoliadau Gweithrediadau Trafod â Llaw 1992
- d. Rheoliadau PPE 1992.

Rheoliadau cyffredinol i gynnwys ymwybyddiaeth o:

- a. Rheoliadau lechyd a diogelwch (Cyfarpar Sgrin Arddangos) 1992
- b. Rheoliadau lechyd a Diogelwch (Cymorth Cyntaf) 1981
- c. Rheoliadau lechyd a Diogelwch (Arwyddion a Signalau Diogelwch) 1996
- ch. Rheoliadau lechyd a diogelwch (Ymgynghori â Chyflogeion) 1996
- d. Deddf Atebolwydd Cyflogwyr (Yswiriant Gorfodol) 1969 a Rheoliadau 1998
- dd. Rheoliadau Gofodau Cyfyngedig 1997
- e. Rheoliadau Sŵn yn y Gwaith 1989
- f. Rheoliadau trydan yn y gwaith 1989
- ff. Rheoliadau Trydan (Diogelwch) 1994
- g. Deddf Rhagofalon Tân 1971
- ng. Rheoliadau Adrodd ar Anafiadau, Clefydau a Digwyddiadau Peryglus 1985
- h. Rheoliadau Diogelwch Systemau Pwysedd 2000
- i. Rheoli Gwastraff 1991
- l. Rheoliadau Sylweddau Peryglus ac Atmosfferau Ffrwydrod (DSEAR) 2002
- ll. Rheoliadau Asbestos y Gwaith 2002.

Dyletswyddau deddfwriaethol

- a. Pwrpas Polisi Iechyd a Diogelwch.
- b. Perthnasedd y Weithrediaeth Iechyd a Diogelwch.
- c. Perthnasedd cyfnod ymsefydlu cychwynnol i ofynion Iechyd a Diogelwch yn eich gweithle.
- ch. Cyfrifoldebau cyffredinol gweithwyr o dan yr HASAWA a chanlyniadau peidio â chydymffurfio.
- d. Cyfrifoldebau cyffredinol cyflogwyr o dan yr HASAWA a chanlyniadau peidio â chydymffurfio.
- dd. Cyfyngiadau awdurdod o ran Iechyd a diogelwch mewn rôl swydd bersonol.
- e. Gweithdrefn yn y gweithle i'w dilyn i adrodd ar faterion Iechyd a Diogelwch.

Rhagofalon i'w cymryd wrth weithio gyda cherbydau, deunyddiau gweithdy, offer a chyfarpar gan gynnwys diogelwch trydanol, niwmateg a hydroleg

- a. Caffael a dehongli gwybodaeth diogelwch.
- b. Ceisio cyngor pan fo angen.
- c. Ceisio cymorth pan fo angen.
- ch. Adrodd am gyfarpar anniogel.
- d. Storio offer, cyfarpar a chynhyrchion yn ddiogel ac yn briodol.
- dd. Defnyddio'r PPE cywir.
- e. Dilyn argymhellion gwneuthurwyr
- f. Dilyn gweithdrefnau defnyddio e.e., sylweddau peryglus.
- ff. Y detholiad a'r defnydd cywir o gyfarpar alldynnu.

PPE i gynnwys:

- a. gweithdrefnau cynnal a chadw nodweddiadol ar gyfer cyfarpar PPE i gynnwys:
 - i. log cynnal a chadw nodweddiadol
 - ii. gweithdrefnau glanhau
 - iii. cynnal hidlydd
 - iv. amrywiad mewn mathau menig
 - v. gwiriadau ansawdd aer.
- b. gweithdrefnau dewis a ffitio ar gyfer masgiau a chyfarpar anadlu aer.
- c. prosesau nodweddiadol yn y gweithle a fyddai'n gofyn am ddefnyddio Cyfarpar Diogelu Personol (PPE) i gynnwys:
 - i. weldio
 - ii. sandio a malu
 - iii. llenwi
 - iv. tynnu a disodli panel
 - v. drilio
 - vi. torri
 - vii. naddu
 - viii. symud gwydr wedi torri
 - ix. symud seliau rwber o gerbydau wedi'u niweidio gan dân
 - x. symud nodwyddau hypodermig
 - xi. gweithgareddau gwasanaethu
 - xii. adfer ar ochr y ffordd.
- ch. PPE nad oes modd ei ddefnyddio.
- d. PPE angenrheidiol ar gyfer amrywiaeth o weithgareddau trwsio modurol. I gynnwys diogelwch priodol:

- i. llygaid
- ii. clustiau
- iii. pen
- iv. croen
- v. traed
- vi. dwylo
- vii. ysgyfaint.

Tân a diffoddwyr tân

- a. Dosbarthiad mathau tân.
- b. Defnyddio diffoddwr tân yn effeithiol.
- c. Mathau o ddiffoddwyr:
 - i. ffôm
 - ii. powdr sych
 - iii. CO₂
 - iv. dŵr
 - v. blanced tân.

Camau i'w cymryd os bydd tân i gynnwys:

- a. y weithdrefn fel:
 - i. codi'r larwm
 - ii. lladd tân yn unig os yw'n briodol
 - iii. gwacáu'r adeilad
 - iv. galw am gymorth.

Labeli rhybudd cynnyrch i gynnwys:

- a. rhesymau dros roi labeli rhybudd ar gynwysyddion.
- b. labeli rhybudd mewn defnydd cyffredin
 - i. gwenwynig
 - ii. cyrydol
 - iii. gwenwynig
 - iv. niweidiol
 - v. llidydd
 - vi. fflamadwy
 - vii. ffrwydrol.

Arwyddion a hysbysiadau rhybudd

- a. Lliwiau a ddefnyddir ar gyfer arwyddion rhybudd:
 - i. coch
 - ii. glas
 - iii. gwyrdd.
- b. Siapiau ac ystyr arwyddion rhybudd
 - i. crwn
 - ii. trionglog
 - iii. sgwâr.
- c. Ystyr arwyddion rhybuddio gwaharddol mewn defnydd cyffredin.
- ch. Ystyr arwyddion rhybuddio gorfodol mewn defnydd cyffredin.
- d. Ystyr hysbysiadau rhybuddio mewn defnydd cyffredin.
- dd. Dyluniad cyffredinol arwyddion rhybudd man diogel

Peryglon a risgiau i gynnwys:

- a. y gwahaniaeth rhwng risg a pherygl.
- b. risgiau posibl yn codi o:
 - i. defnyddio a chynnal a chadw peiriannau neu offer
 - ii. defnyddio defnyddiau neu sylweddau
 - iii. gollyngiadau a thoriadau damweiniol
 - iv. ymddygiad anniogel
 - v. arferion gwaith nad ydynt yn cydymffurfio â pholisïau a osodwyd
 - vi. ffactorau amgylcheddol
 - vii. cyflwyniad personol
 - viii. pobl anawdurdodedig, cwsmeriaid, contractwyr ac ati sy'n mynd i mewn i'ch safle gwaith
 - ix. gweithio wrth ochr y ffordd
 - x. adfer cerbyd.
- c. cyfrifoldebau'r cyflogai o ran nodi ac adrodd ar risgiau o fewn eu hamgylchedd gwaith.
- ch. dull adrodd risgiau sydd y tu allan i derfynau eich awdurdod.
- d. achosion posibl:
 - i. tân
 - ii. ffrwydrad
 - iii. sŵn
 - iv. mygdarthau niweidiol
 - v. slipiau
 - vi. baglu
 - vii. gwrthrychau'n syrthio
 - viii. damweiniau wrth ddelio â cherbydau sydd wedi torri i lawr.

Cyfrifoldebau personol

- a. Pwrpas polisïau a gweithdrefnau gweithle ar:
 - i. defnydd o ddulliau a chyfarpar gweithio diogel
 - ii. y defnydd diogel o sylweddau peryglus
 - iii. ysmegu, bwyta, yfed a chyffuriau
 - iv. gweithdrefnau argyfwng
 - v. ymddangosiad personol.
- b. Pwysigrwydd ymddangosiad personol wrth reoli iechyd a diogelwch.

Camau i'w cymryd os bydd cydweithwyr yn dioddef damweiniau

- a. Y dilyniant nodweddiadol o ddigwyddiadau ar ôl darganfod damwain megis:
 - i. gwneud yr ardal yn ddiogel
 - ii. symud peryglon os yw'n berthnasol h.y., troi pŵer i ffwrdd
 - iii. gweinyddu cymorth cyntaf mân
 - iv. cymryd camau priodol i dawelu meddwl y parti a anafwyd
 - v. codi'r larwm
 - vi. cael cymorth
 - vii. adroddiad am y ddamwain.
- b. Enghreifftiau nodweddiadol o gymorth cyntaf y gall pobl eu gweinyddu ym man y ddamwain:
 - i. cadarnhau bod yn ymwybodol
 - ii. gwaedu coesyn ymennydd

- iii. cadw llwybr anadlu'r person a anafwyd yn rhydd
 - iv. gosod mewn safle adfer os yw'r person anafedig yn anymwybodol
 - v. rhoi plastr am fân friwiau
 - vi. cam gweithredu i atal sioc h.y., cadw'r parti a anafwyd yn gynnes
 - vii. rhoi dŵr ar gyfer llosgiadau mân neu anafiadau cemegol
 - viii. golchi llygaid gyda dŵr i dynnu llwch neu mewnlif cemegion (asid batri)
 - ix. angen ceisio cymorth proffesiynol am anafiadau difrifol.
- c. Enghreifftiau o arfer gwael a allai arwain at anaf pellach fel:
- i. symud y parti a anafwyd
 - ii. tynnu gwrthrychau estron o glwyfau neu lygaid
 - iii. ysgogi chwydu
 - iv. gwneud aelodau a anffurfiwyd yn syth.

Uned 081

Gwybodaeth i Gefnogi Perthnasoedd Gweithio yn yr Amgylchedd Gwaith Modurol

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	28
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu dealltwriaeth o sut i gadw perthynas waith dda gyda'r holl gydweithwyr yn yr amgylchedd gwaith modurol trwy ddefnyddio sgiliau cyfathrebu a chefnogi effeithiol.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gwybod strwythurau sefydliadol allweddol, swyddogaethau a rolau o fewn yr amgylchedd gwaith modurol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 rhestru'r prif adrannau a all fod mewn amgylchedd gwaith modurol nodweddiadol.	
1.2 amlinellu strwythurau sefydliadol nodweddiadol a llinellau cyfathrebu o fewn amgylchedd gwaith modurol. i gynnwys:	
a. gwerthwyr heb ryddfrait	
b. gwerthwyr rhyddfrait	
1.3 nodi lefelau nodweddiadol o gyfrifoldeb o fewn rolau swyddi penodol mewn amgylchedd gwaith modurol. i gynnwys:	
a. hyfforddai	
b. technegwr medrus	
c. goruchwyliwr.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gwybod pa mor bwysig yw cael, dehongli a defnyddio gwybodaeth i gefnogi eu rôl swydd o fewn yr amgylchedd gwaith modurol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 rhoi enghreifftiau o wahanol ffynonellau gwybodaeth a phryd y byddent yn cael eu defnyddio o fewn yr amgylchedd modurol	
2.2 rhoi enghreifftiau o'r gofynion cyfreithiol sy'n ymwneud â defnyddio cerbyd ar y ffordd, gan gynnwys gofynion diogelwch.	
2.3 nodi pwysigrwydd cael gwybodaeth gywir a gweithio i weithdrefnau a phrosesau cydnabyddedig	
2.4 rhoi enghreifftiau o pryd y mae'n rhaid i unedau a chydannau newydd fodloni'r fanyleb offer wreiddiol	

2.5 rhoi enghreifftiau o godau adnabod a sut y cânt eu defnyddio.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3. gwybod ble y gellir defnyddio gwahanol fathau o gyfathrebu o fewn yr amgylchedd gwaith modurol.	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 rhoi enghreifftiau o ddulliau cyfathrebu amgen a ble y gellid eu defnyddio o fewn yr amgylchedd modurol.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. gwybod am ofynion cyfathrebu wrth wneud gwaith atgyweirio cerbydau yn yr amgylchedd gwaith modurol	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 rhoi enghreifftiau o ba bryd y mae'n bwysig cyfathrebu â goruchwyliwr wrth wneud atgyweiriadau yn yr amgylchedd modurol	
4.2 nodi pwysigrwydd cadw cofnodion o wybodaeth trwsio cerbydau	
4.3 nodi pam mae hi'n bwysig gweithio yn ôl amserlenni a gytunwyd.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5. gwybod i ddatblygu perthynas waith dda gyda chydweithwyr a chwsmeriaid yn y gweithle modurol	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
5.1 amlinellu sut i ddatblygu perthynas waith gadarnhaol gyda chydweithwyr a chwsmeriaid	
5.2 rhoi enghreifftiau o pam mae hi'n bwysig derbyn barn a safbwynt pobl eraill yn y gweithle	
5.3 nodi pam mae hi'n bwysig gwneud ac anrhydeddu ymrwymadau realistig i gydweithwyr a chwsmeriaid.	

Uned 081

Gwybodaeth i Gefnogi Perthnasoedd Gweithio yn yr Amgylchedd Gwaith Modurol

Gwybodaeth ategol

Caiff ymgeiswyr eu hasesu ar y meini prawf asesu fel y nodir o fewn yr uned a chynhwysir y wybodaeth gefnogol ganlynol i gefnogi canolfannau o ran addysgu a chyflwyno.

Adrannau o fewn busnes trwsio cerbydau nodweddiadol

- a. Derbynfa.
- b. Gweithdy corff.
- c. Gweithdy trwsio gwasanaeth.
- ch. Gwasanaeth glanhau.
- d. Rhannau.
- dd. Gwerthiannau.
- e. Gweinyddiad.

Ffynonellau gwybodaeth gwahanol mewn amgylchedd gwaith modurol

- a. Staff eraill.
- b. Llawlyfrau.
- c. Rhestrau rhannau.
- ch. Meddalwedd cyfrifiadur / rhyngwyd.
- d. Gwneuthurwr.
- dd. Cyfarpar diagnostig.

Lleoli a defnyddio dogfennaeth a gwybodaeth gywir am:

- a. Cofnodi cynnal a chadw a thrwsïadau cerbyd
- b. manylebau cerbyd
- c. manylebau cydrannau
- ch. manylebau olew a hylif
- d. cyfarpar ac offer
- dd. codau adnabyddiaeth.

Dulliau amgen o gyfathrebu

- a. Llafar.
- b. Arwyddion a hysbysiadau.
- c. Memos.
- ch. Ffôn.
- d. Post electronig.
- dd. Cerdyn tasg cerbyd.
- e. Byrddau hysbysu.
- f. negeseuon testun SMS.

Cyfathrebu ag arolygydd

- a. Cyfeirio problemau.
- b. Adrodd am oedi.
- c. Gwaith ychwanegol wedi'i adnabod yn ystod trwsio neu gynnal.
- ch. Rhoi gwybod i eraill am gynnydd.

Amserlenni cytunedig;

- a. Cysylltiad rhwng amser a chost.
- b. Disgwyliad cwsmeriaid.

Lefelau nodweddiadol o gyfrifoldeb o fewn rolau swyddi penodol mewn amgylchedd gwaith modurol

- a. I gynnwys:
 - i. hyfforddai
 - ii. technegwr medrus
 - iii. goruchwyliwr.

Uned 102

Sgiliau mewn Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Peiriant Cerbyd Ysgafn

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	45
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â LV02 Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Peiriannau Modur.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu sgiliau i dynnu a disodli cydrannau system peiriant tanio cerbydau ysgafn. Mae hefyd yn cwmpasu gwerthuso perfformiad yr unedau a'r systemau a ddisodlwyd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gallu gweithio'n ddiogel wrth gynnal gweithgareddau tynnu ac amnewid
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 defnyddio offer diogelu personol a diogelu cerbydau addas wrth weithio ar systemau a chydrannau peiriannau cerbydau ysgafn	
1.2 gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod i'r cerbyd a'i systemau a'r ardal gyfagos gan gynnwys:	
a. niwed i systemau cerbyd eraill	
b. niwed i gydrannau ac unedau cerbyd eraill	
c. cyswllt â gollyngiad	
ch. cyswllt â sylweddau peryglus	
1.3 paratoi'r systemau cerbydau a'r ardal waith ar gyfer gweithdrefnau gweithio diogel, fel sy'n briodol i'r cerbyd.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gallu defnyddio gwybodaeth berthnasol i gyflawni'r dasg
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 dewis ffynonellau addas o wybodaeth dechnegol i gefnogi gweithgareddau tynnu a disodli uned a chydrannau peiriant cerbydau ysgafn gan gynnwys:	
a. data technegol cerbyd	
b. gweithdrefnau tynnu a disodli	
c. gofynion cyfreithiol	
2.2 defnyddio gwybodaeth dechnegol i gefnogi gweithgareddau tynnu a disodli unedau a chydrannau peiriant cerbydau ysgafn	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	3. gallu defnyddio offer a chyfarpar priodol

Meini prawf asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

- 3.1 dewis, paratoi a gwirio'r offer a'r cyfarpar priodol sydd eu hangen yn dilyn cyfarwyddiadau gweithgynhyrchwyr ar gyfer tynnu a disodli cydrannau systemau peiriant cerbydau modur
- 3.2 sicrhau bod offer wedi'i raddnodi i fodloni gofynion gweithgynhyrchwyr a gofynion cyfreithiol
- 3.3 defnyddio'r offer a'r cyfarpar cywir yn y ffordd a nodir gan wneuthurwyr i dynnu a disodli systemau peiriant cerbydau modur.

Canlyniad dysgu**Bydd y dysgwr yn:**

4. gallu tynnu a disodli unedau a chydrannau mecanyddol, iro ac oeri peiriannau cerbydau ysgafn.

Meini prawf asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

- 4.1 tynnu a disodli systemau a chydrannau peiriant y cerbyd ysgafn, gan gadw at y manylebau a'r goddefiannau cywir ar gyfer y cerbyd ac yn dilyn:
 - a. dulliau tynnu a disodli a gymeradwyir gan y gwneuthurwr
 - b. gweithdrefnau gweithle cydnabyddedig
 - c. lechyd a diogelwch a gofynion amgylcheddol
- 4.2 sicrhau bod unedau a chydrannau peiriannau cerbydau ysgafn wedi'u hailosod/disodli yn cydymffurfio â manyleb gweithredu'r cerbyd ac unrhyw ofynion cyfreithiol
- 4.3 defnyddio dulliau profi addas i werthuso perfformiad y system wedi'i hailosod
- 4.4 cwblhau'r holl weithgareddau tynnu ac ailffitio system o fewn yr amserlen y cytunwyd arni.

Canlyniad dysgu**Bydd y dysgwr yn:**

5. gallu cofnodi gwybodaeth a gwneud argymhellion addas

Meini prawf asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

- 5.1 sicrhau bod eich cofnodion yn gywir, yn gyflawn ac wedi eu trosglwyddo i'r person(au) perthnasol o fewn yr amserlen a gytunwyd ac yn y fformat gofynnol
- 5.2 gwneud argymhellion addas y gellir eu cyfiawnhau am atgyweiriadau cost-effeithiol
- 5.3 nodi a rhoi gwybod am unrhyw oedi annisgwyl wrth gwblhau i'r peron(au) perthnasol yn brydlon
- 5.4 cofnodi ac adrodd unrhyw ddiffygion ychwanegol y sylwyd arnynt yn ystod eu gwaith yn brydlon yn y fformat gofynnol.

Uned 103

Sgiliau mewn Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Trydanol Cerbyd Ysgafn

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	54
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â LV03 Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Trydanol Modur.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu sgiliau i dynnu a disodli cydrannau system peiriant cerbydau ysgafn. Mae hefyd yn cwmpasu gwerthuso perfformiad yr unedau a'r systemau a ddisodlwyd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gallu gweithio'n ddiogel wrth gynnal gweithgareddau tynnu ac amnewid
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 defnyddio offer diogelu personol a diogelu cerbydau addas wrth weithio ar systemau a chydrannau trydanol cerbydau ysgafn	
1.2 gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod i'r cerbyd a'i systemau a'r ardal gyfagos	
1.3 paratoi'r systemau cerbydau a'r ardal waith ar gyfer gweithdrefnau gweithio diogel, fel sy'n briodol i'r cerbyd.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gallu defnyddio gwybodaeth berthnasol i gyflawni'r dasg
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 dewis ffynonellau addas o wybodaeth dechnegol i gefnogi gweithgareddau tynnu a disodli uned a chydrannau trydanol cerbydau ysgafn gan gynnwys:	
a. data technegol cerbyd	
b. gweithdrefnau tynnu a disodli	
c. gofynion cyfreithiol	
2.2 defnyddio gwybodaeth dechnegol i gefnogi gweithgareddau tynnu a disodli unedau a chydrannau trydanol cerbydau ysgafn	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	3. gallu defnyddio offer a chyfarpar priodol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	

- 3.1 dewis, paratoi a gwirio'r offer a'r cyfarpar priodol sydd eu hangen yn dilyn cyfarwyddiadau gweithgynhyrchwyr ar gyfer tynnu a disodli cydrannau systemau trydanol cerbydau modur
- 3.2 sicrhau bod offer wedi'i raddnodi i fodloni gofynion gweithgynhyrchwyr a gofynion cyfreithiol
- 3.3 defnyddio'r offer a'r cyfarpar cywir yn y ffordd a nodir gan wneuthurwyr i dynnu a disodli systemau trydanol atodol cerbydau modur.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. gallu tynnu a disodli unedau a chydannau trydanol cerbydau ysgafn.	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 tynnu a disodli systemau a chydannau trydanol y cerbyd modur, gan gadw at y manylebau a'r goddefiannau ar gyfer y cerbyd ac yn dilyn: <ul style="list-style-type: none"> a. dulliau tynnu a disodli a gymeradwyir gan y gwneuthurwr b. dulliau cydnabyddedig trwsio a ymchwiliwyd c. iechyd a diogelwch a gofynion amgylcheddol. 	
4.2 sicrhau bod unedau a chydannau ategol trydanol newydd yn cydymffurfio â manyleb gweithredu'r cerbyd ac unrhyw ofynion cyfreithiol	
4.3 defnyddio dulliau profi addas i werthuso perfformiad y system wedi'i hailosod	
4.4 cwblhau'r holl weithgareddau tynnu ac ailffitio system o fewn yr amserlen y cytunwyd arni.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5. gallu cofnodi gwybodaeth a gwneud argymhellion addas	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
5.1 sicrhau bod eich cofnodion yn gywir, yn gyflawn ac wedi eu trosglwyddo i'r person(au) perthnasol o fewn yr amserlen a gytunwyd ac yn y fformat gofynnol	
5.2 gwneud argymhellion addas y gellir eu cyfiawnhau am atgyweiriadau cost-effeithiol	
5.3 nodi a rhoi gwybod am unrhyw oedi a ragwelir wrth gwblhau i'r person(au) perthnasol yn brydlon	
5.4 cofnodi ac adrodd unrhyw ddiffygion ychwanegol y sylwyd arnynt yn ystod eu gwaith yn brydlon yn y fformat gofynnol.	

Uned 104

Sgiliau mewn Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Siasi Cerbydau Ysgafn

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	45
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â LV04 Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Siasi Cerbydau modur.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Mae'r uned hon yn caniatáu i'r dysgwr ddatblygu sgiliau i dynnu a disodli unedau llywio, hongiad a brecio cerbydau ysgafn (gan gynnwys olwynion a theiars). Mae hefyd yn cwmpasu gwerthuso perfformiad yr unedau a'r systemau a ddisodlwyd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gallu gweithio'n ddiogel wrth gynnal gweithgareddau tynnu ac amnewid
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 defnyddio offer diogelu personol a diogelu cerbydau addas ym mhob rhan o'r uned siasi cerbydau ysgafn a gweithgareddau tynnu a disodli cydrannau	
1.2 gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod i'r cerbyd a'i systemau a'r ardal gyfagos	
1.3 paratoi'r systemau cerbydau a'r ardal waith ar gyfer gweithdrefnau gweithio diogel, fel sy'n briodol i'r cerbyd.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gallu defnyddio gwybodaeth berthnasol i gyflawni'r dasg
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 dewis ffynonellau addas o wybodaeth dechnegol i gefnogi gweithgareddau tynnu a disodli uned a chydrannau siasi cerbydau ysgafn gan gynnwys:	
a. data technegol cerbyd	
b. gweithdrefnau tynnu a disodli	
c. gofynion cyfreithiol	
2.2 defnyddio gwybodaeth dechnegol i gefnogi gweithgareddau tynnu a disodli unedau a chydrannau siasi cerbydau ysgafn	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	3. gallu defnyddio offer a chyfarpar priodol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	

- 3.1 dewis, paratoi a gwirio'r offer a'r cyfarpar priodol sydd eu hangen yn dilyn cyfarwyddiadau gweithgynhyrchwyr ar gyfer tynnu a disodli systemau siasi cerbydau ysgafn gan gynnwys:
 - a. llywio
 - b. hongiad
 - c. brecio
 - ch. olwynion a theiars
- 3.2 sicrhau bod offer wedi'i raddnodi i fodloni gofynion gweithgynhyrchwyr a gofynion cyfreithiol
- 3.3 defnyddio'r offer a'r cyfarpar cywir yn y ffordd a nodir gan wneuthurwyr i dynnu a disodli systemau siasi cerbydau ysgafn.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. gallu tynnu a disodli unedau a chhydrannau siasi cerbydau ysgafn	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 tynnu a disodli systemau a chhydrannau siasi'r cerbyd ysgafn, gan gadw at y manylebau a'r goddefiannau cywir ar gyfer y cerbyd ac yn dilyn: <ul style="list-style-type: none"> a. dulliau tynnu a disodli a gymeradwyir gan y gwneuthurwr b. dulliau cydnabyddedig trwsio a ymchwiliwyd c. lechyd a diogelwch a gofynion amgylcheddol 	
4.2 sicrhau bod unedau a chhydrannau siasi cerbydau ysgafn newydd yn cydymffurfio â manyleb gweithredu'r cerbyd ac unrhyw ofynion cyfreithiol	
4.3 defnyddio dulliau profi addas i werthuso perfformiad y system wedi'i hailosod	
4.4 sicrhau bod system siasi cerbydau ysgafn sydd wedi'i hailosod yn perfformio yn unol â manyleb gweithredu'r cerbyd ac yn bodloni unrhyw ofynion cyfreithiol	
4.5 cwblhau'r holl weithgareddau system ddiagnostig o fewn yr amserlen y cytunwyd arni.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5. gallu cofnodi gwybodaeth a gwneud argymhellion addas	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
5.1 sicrhau bod eich cofnodion yn gywir, yn gyflawn ac wedi eu trosglwyddo i'r person(au) perthnasol o fewn yr amserlen a gytunwyd ac yn y fformat gofynnol	
5.2 gwneud argymhellion addas y gellir eu cyfiawnhau am atgyweiriadau cost-effeithiol	
5.3 nodi a rhoi gwybod am unrhyw oedi a ddisgwylir wrth gwblhau i'r person(au) perthnasol yn brydlon yn y fformat gofynnol	
5.4 cofnodi ac adrodd unrhyw ddiffygion ychwanegol y sylwyd arnynt yn ystod eu gwaith yn brydlon yn y fformat gofynnol.	

Uned 112

Sgiliau mewn Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Llinell Yriant Cerbyd Ysgafn

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	45
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â LV12 Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Llinell Yriant Cerbydau Ysgafn.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Mae'r uned hon yn caniatáu i'r dysgwr ddatblygu sgiliau o ran tynnu a disodli unedau trawsyriant a llinell yriant cerbydau ysgafn. Mae hefyd yn cwmpasu gwerthuso perfformiad yr unedau a'r systemau a ddisodlwyd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
1	gallu gweithio'n ddiogel wrth gynnal gweithgareddau tynnu a disodli
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu	
1.1 defnyddio offer diogelu personol a diogelu cerbydau addas wrth weithio ar uned drawsyriant a llinell yriant cerbydau ysgafn a gweithgareddau tynnu a disodli cydrannau	
1.2 gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod i'r cerbyd a'i systemau a'r ardal gyfagos gan gynnwys:	
a. niwed i systemau cerbyd eraill	
b. niwed i gydrannau ac unedau cerbyd eraill	
c. cyswllt â gollyngiad	
ch. cyswllt â sylweddau peryglus	
1.3 paratoi'r systemau cerbydau a'r ardal waith ar gyfer gweithdrefnau gweithio diogel, fel sy'n briodol i'r cerbyd.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
2	gallu defnyddio gwybodaeth berthnasol i gyflawni'r dasg
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu	
2.1 dewis ffynonellau addas o wybodaeth dechnegol i gefnogi trawsyriant a llinell yriant cerbydau ysgafn a gweithgareddau tynnu a disodli cydrannau gan gynnwys:	
a. data technegol cerbyd	
b. gweithdrefnau tynnu a disodli	
c. gofynion cyfreithiol	
2.2 defnyddio gwybodaeth dechnegol i gefnogi gweithgareddau tynnu a disodli unedau a chydrannau trawsyriant a llinell yriant cerbydau ysgafn	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3	gallu defnyddio offer a chyfarpar priodol

Meini prawf asesu

Mae'r dysgwr yn gallu

- 3.1 dewis, paratoi a gwirio'r offer a'r cyfarpar priodol sydd eu hangen yn dilyn cyfarwyddiadau gweithgynhyrchwyr ar gyfer tynnu a disodli systemau trawsyriant a llinell yriant cerbydau ysgafn
- 3.2 sicrhau bod offer wedi'i raddnodi i fodloni gofynion gweithgynhyrchwyr a gofynion cyfreithiol
- 3.3 defnyddio'r offer a'r cyfarpar cywir yn y ffordd a nodir gan wneuthurwyr i dynnu a disodli systemau trawsyriant a llinell yriant cerbydau ysgafn.

Canlyniad dysgu**Bydd y dysgwr yn:**

4 gallu tynnu a disodli unedau a chydannau trawsyriant a llinell yriant cerbydau ysgafn

Meini prawf asesu

Mae'r dysgwr yn gallu

- 4.1 tynnu a disodli systemau a chydannau trawsyriant a llinell yriant y cerbyd ysgafn, gan gadw at y manylebau a'r goddefiannau cywir ar gyfer y cerbyd ac yn dilyn:
 - a. dulliau tynnu a disodli a gymeradwyir gan y gwneuthurwr
 - b. gweithdrefnau gweithle cydnabyddedig
 - c. lechyd a diogelwch a gofynion amgylcheddol
- 4.2 sicrhau bod unedau a chydannau trawsyriant llinellau gyriant cerbydau ysgafn newydd/wedi'u hailosod yn cydymffurfio â manyleb gweithredu'r cerbyd ac unrhyw ofynion cyfreithiol
- 4.3 defnyddio dulliau profi addas i werthuso perfformiad y system wedi'i hailosod
- 4.4 cwblhau'r holl weithgareddau tynnu ac ailffitio system o fewn yr amserlen y cytunwyd arni.

Canlyniad dysgu**Bydd y dysgwr yn:**

5 gallu cofnodi gwybodaeth a gwneud argymhellion addas

Meini prawf asesu

Mae'r dysgwr yn gallu

- 5.1 sicrhau bod eich cofnodion yn gywir, yn gyflawn ac yn cael eu trosglwyddo i'r person(au) perthnasol o fewn yr amserlen y cytunwyd arni ac yn y fformat sy'n ofynnol
- 5.2 gwneud argymhellion addas y gellir eu cyfiawnhau am atgyweiriadau cost-effeithiol
- 5.3 nodi a rhoi gwybod am unrhyw oedi annisgwyl wrth gwblhau i'r peron(au) perthnasol yn brydlon
- 5.4 cofnodi ac adrodd unrhyw ddiffygion ychwanegol y sylwyd arnynt yn ystod eu gwaith yn brydlon yn y fformat gofynnol

Uned 152

Gwybodaeth am Unedau a Chydrannau Systemau Iro ac Oeri Peiriannau Cerbydau Ysgafn

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	20
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â LV02 Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Peiriannau Cerbydau Ysgafn.
Math asesiad:	Prawf amlddewis
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu dealltwriaeth o beiriannau tanio cerbydau ysgafn, unedau a chydrannau systemau mecanyddol, iro ac oeri wrth wneud gweithgareddau cynnal a chadw, addasu a disodli rheolaidd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
1	deall sut mae'r prif systemau mecanyddol peiriant cerbydau ysgafn yn gweithredu
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu	
1.1 disgrifio sut i weithio'n ddiogel wrth gynnal gweithgareddau tynnu a disodli, gan gynnwys:	
a. osgoi anaf i chi'ch hun/eraill	
b. niwed i systemau, cydrannau ac unedau cerbyd	
c. cyswllt â gollyngiad a sylweddau peryglus	
ch. gwaredu gwastraff (gan gynnwys effaith amgylcheddol)	
d. wrth weithio ar gerbydau tanwydd amgen a hybrid/trydan	
1.2 disgrifio sut mae systemau peiriannau tanio a'u hunedau a'u cydrannau cysylltiedig yn gweithredu	
1.3 adnabod cydrannau system fecanyddol peiriannau cerbydau ysgafn	
1.4 disgrifio adeiladwaith a gweithrediad systemau mecanyddol peiriant cerbydau ysgafn	
a. pedair strôc	
b. tanio gwreichion	
c. tanio cywasgol	
ch. cylchol	
1.5 adnabod yr egwyddorion peirianegol allweddol sy'n perthyn i systemau mecanyddol peiriant cerbydau ysgafn	
a. cymarebau cywasgu	
b. cynhwysedd silindrau	
c. pŵer	
ch. trorym	
1.6 nodi termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad system fecanyddol cerbydau ysgafn	
a. tdc	
b. bdc	
c. strôc	

ch. tyllfedd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
2	deall sut mae systemau iro peiriant cerbydau ysgafn yn gweithredu
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu	
2.1 adnabod cydrannau system iro peiriant peiriannau cerbydau ysgafn	
2.2 disgrifio adeiladwaith a gweithrediad cydrannau a systemau iro peiriant cerbydau ysgafn, gan gynnwys:	
a. llif llawn	
b. dargyfeiriad	
c. swmp gwlyb	
ch. swmp sych	
2.3 cymharu cydrannau a chydosodiadau system iro peiriant cerbyd ysgafn allweddol i nodi gwahaniaethau mewn adeiladwaith a gweithrediad	
2.4 adnabod yr egwyddorion peirianegol allweddol sy'n perthyn i systemau iro peiriant cerbydau ysgafn	
a. dosbarthiad iriadau	
b. priodweddau iriadau	
c. dulliau lleihau ffrithiant	
2.5 nodi termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad system iro peiriant cerbydau ysgafn	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3	deall sut mae systemau oeri, gwresogi ac awyru peiriannau cerbydau ysgafn yn gweithredu
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu	
3.1 adnabod cydrannau system oeri, gwresogi a system awyru peiriannau cerbydau ysgafn	
3.2 disgrifio adeiladwaith a gweithrediad systemau oeri, gwresogi ac awyru peiriant	
3.3 cymharu cydrannau a chydosodiadau system oeri, gwresogi ac awyru peiriant cerbyd ysgafn allweddol yn erbyn dewisiadau amgen i nodi gwahaniaethau mewn adeiladwaith a gweithrediad	
3.4 adnabod yr egwyddorion peirianegol allweddol sy'n perthyn i systemau oeri, gwresogi ac awyru peiriant cerbydau ysgafn	
a. trosglwyddo gwres	
b. ehangiad llinol a chiwbaidd	
c. cynhwysedd gwres sbesiffig	
ch. berwbwynt hylifau	
3.5 nodi termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad system oeri, gwresogi ac awyru peiriant cerbydau ysgafn.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4	deall sut i wirio, disodli a phrofi system unedau a chydrannau systemau mecanyddol, iro ac oeri peiriannau cerbydau ysgafn
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu	
4.1 disgrifio sut i baratoi, gwirio a defnyddio'r holl gyfarpar tynnu a disodli sydd ei angen	

- 4.2 disgrifio sut i dynnu a disodli unedau a chhydrannau mecanyddol a thrydanol system beiriannau
- 4.3 disgrifio sut mae systemau peiriannau tanio a'u hunedau a chhydrannau cysylltiedig yn cael eu hadeiladu, eu datgymalu a'u hailosod
- 4.4 nodi priodweddau defnyddiau uniadau a phryd a ble dylen nhw gael eu defnyddio gan gynnwys gasgedi, selwyr, ffitiadau a ffasninau.
- 4.5 esbonio'r berthynas rhwng dulliau profi a'r unedau a chhydrannau peiriant sy'n cael eu disodli
- 4.6 disgrifio mathau cyffredin o ddulliau profi sy'n cael eu defnyddio i wirio gweithrediad systemau mecanyddol peiriant, iro ac oeri a'u pwrpas
- 4.7 disgrifio sut i brofi a gwerthuso perfformiad unedau a chhydrannau peiriannau disodli a'r system wedi'i hailosod yn erbyn manylebau gweithredu cerbydau ac unrhyw ofynion cyfreithiol
- 4.8 adnabod diffygion cyffredin mewn systemau oeri, iro a mecanyddol peiriant cerbydau ysgafn a'u hachosion.
- 4.9 adnabod manylebau cynhyrchwyr am fath ac ansawdd unedau peiriant a chhydrannau sy'n cael eu defnyddio.

Gwybodaeth ategol

Caiff ymgeiswyr eu hasesu ar y meini prawf asesu fel y nodir o fewn yr uned a chynhwysir y wybodaeth gefnogol ganlynol i gefnogi canolfannau o ran addysgu a chyflwyno.

Peiriannau

Gwybodaeth i gynnwys, archwilio, addasu a chofnodi canfyddiadau, gan gynnwys ar gyfer cerbydau a chydrannau hybrid a cherbydau tanwydd amgen.

- a. Mathau peiriant a chyfluniadau:
 - i. mewnlín
 - ii. gwastad
 - iii. 'V'
 - iv. cylchol
 - v. cylchred pedair strôc a chylchred dwy strôc ar gyfer tanio peiriannau tanio gwreichion a chywasgiad
 - vi. peiriannau allsugno naturiol a rhai anwytho trwy rym
 - vii. peiriannau tanwydd hybrid/amgen.
- b. Manteision ac anfanteision cymharol gwahanol fathau o beiriannau a chyfluniadau.
- c. Cynllun a chydrannau peiriant:
 - i. sengl (OHC) ac aml-camsiafft (DOHC)
 - ii. silindr sengl ac aml-silindrau (2, 4, 6, 8 - mathau silindrau).
- ch. Cynllun a dyluniad pen silindrau, siambr tanio a dyluniad piston gan gynnwys:
 - i. tdc
 - ii. bdc
 - iii. tyllfedd
 - iv. strôc.
- d. cyfrifo cymarebau cywasgu a chyfaint silindr ar gyfer data penodol.
- dd. Y gweithdrefnau a ddefnyddir wrth archwilio peiriannau.
- e. Y gweithdrefnau i asesu:
 - i. modd rhoi gwasanaeth
 - ii. traul
 - iii. cyflwr
 - iv. cliriadau
 - v. gosodiadau
 - vi. cysylltyddion
 - vii. uniadau
 - viii. systemau hylif
 - ix. addasiadau

- x. gweithrediad a ffwythianoldeb
 - xi. diogelwch.
- f. Symptomau a diffygion sy'n gysylltiedig â gweithredu peiriant mecanyddol:
- i. perfformiad gwan
 - ii. sŵn mecanyddol gormodol neu annormal
 - iii. rhedeg afreolaidd
 - iv. pŵer isel
 - v. allyriadau egsóst
 - vi. mwg egsóst annormal
 - vii. methu cychwyn
 - viii. gollyngiadau nwy egsóst i'r system oeri
 - ix. gollyngiadau nwy egsóst.

Iro

- a. Manteision ac anfanteision systemau gwlyb a sych.
- b. System iro peiriant:
- i. systemau sblash a dan bwysedd
 - ii. systemau llif llawn
 - iii. pypiau
 - iv. falf rhyddhau pwysedd
 - v. falf ddargyfeirio
 - vi. hidlyddion
 - vii. orielau olew
 - viii. oeryddion olew.
- c. Termau cysylltiedig ag iro ac olew peiriant:
- i. llif llawn
 - ii. hydrodynamig
 - iii. ffin
 - iv. gludedd
 - v. olew naturiol a synthetig
 - vi. indecs gludedd
 - vii. aml-radd.
- ch. Gofynion a nodweddion olew peiriant:
- i. tymheredd gweithredu
 - ii. pwyseddau
 - iii. graddau iriad
 - iv. gludedd
 - v. olew aml-radd
 - vi. ychwanegion
 - vii. glanedyddion
 - viii. gwasgarwyr
 - ix. atalwyr gwrthocsidiol
 - x. cyfryngau gwrth-ewynnu
 - xi. gwrth-draul
 - xii. olewau synthetig
 - xiii. olewau organig
 - xiv. olewau mwynol.
- d. Symptomau a diffygion sy'n gysylltiedig â systemau iro:
- i. defnydd olew gormodol

- ii. gollyngiadau olew
 - iii. olew mewn dŵr
 - iv. pwysedd isel neu ormodol
 - v. halogiad olew.
- dd. Y gweithdrefnau a ddefnyddir wrth archwilio gweithrediad system iro.

Oeri, Gwresogi ac Awyru

- a. Cydrannau, egwyddorion gweithredu a swyddogaethau systemau oeri peiriant.
- b. Gweithdrefnau a ddefnyddir i dynnu, disodli ac addasu cydrannau system oeri:
 - i. dyfeisiau ffan a rheolydd oeri
 - ii. tanciau bwydo, rheiddiaduron a chapiau pwysedd
 - iii. matrices gwres a systemau rheoli tymheredd
 - iv. pibellau tanciau ehangu, clipiau a pheipiau
 - v. pypmiau dŵr thermostatau ac oerydd
 - vi. systemau awyru.
- c. Paratoi a defnyddio offer arbenigol priodol a ddefnyddir i werthuso perfformiad y system ar ôl disodli cydrannau.
 - i. profwyr pwysedd system
 - ii. profwyr cap pwysedd
 - iii. hydromedr, neu offer profi gwrthrewydd
 - iv. profion cemegol i ganfod nwy tanio.
- ch. Cynllun ac adeiladwaith systemau gwresogydd mewnol.
- d. Y controlau a'r cysylltyddion o fewn system gwresogydd mewnol.
- dd. Symptomau a diffygion sy'n gysylltiedig â systemau oeri:
 - i. gollyngiadau oerydd
 - ii. oerydd mewn olew
 - iii. system wresogi fewnol: effeithiolrwydd, gweithrediad, gollyngiadau, controlau, hidlo aer, gollyngiadau aer a halogiad
 - iv. tymheredd oerydd rhy isel neu uchel.
- e. Y gweithdrefnau a ddefnyddir wrth archwilio:
 - i. system wresogi fewnol
 - ii. system oeri.

Cyffredinol

- f. Paratoi, profi a defnyddio offer a chyfarpar a ddefnyddir i:
 - i. datgymalu ac ailffitio
 - ii. tynnu a disodli unedau a chydrannau peiriant gan gynnwys cyfarpar trydanol.
- ff. Rhagofalon diogelwch priodol:
 - i. Cyfarpar Diogelu Personol (PPE)
 - ii. Cyfarpar diogelu cerbyd (VPE)
 - iii. tynnu ac ailosod unedau a chydrannau peiriant.
- g. Pwysigrwydd prosesau rhesymegol a systematig.
- ng. Archwilio a phrofi unedau a chydrannau'r peiriant
- h. Paratoi unedau disodli i ailffitio neu i ddisodli.
 - i. Y rhesymau pam mae'n rhaid i gydrannau ac unedau newydd fodloni'r manylebau gwreiddiol - Gwneuthurwr Cyfarpar Gwreiddiol (OEM) – gofynion gwarant, er mwyn cynnal gofynion perfformiad a diogelwch.
- l. Gweithdrefnau ailosod.

- ll. Arolygu a phrofi unedau a system i sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion y gwneuthurwr, y gyfraith a'r gofynion perfformiad.
- m. Amserau gwaith a argymhellir gan y gwneuthurwr, amserau tasg a osodwyd gan eich cwmni neu amser tasg a gytunwyd gyda chwsmer penodol.
- n. Archwilio ac ailsefydlu'r cerbyd ar ôl ei atgyweirio er mwyn sicrhau boddhad cwsmeriaid:
 - i. glendid tu mewn a thu allan cerbyd
 - ii. diogelwch cydrannau a ffitiadau
 - iii. ailosod cydrannau a ffitiadau
 - iv. profi a rhaglennu cydrannau ar gyfer gweithredu cywir (yn ôl yr angen)
 - v. canslo unrhyw godau diffygion a goleuadau rhybuddio
 - vi. dogfennaeth wedi'i chwblhau cyn trosglwyddo i'r cwsmer (electronig/ysgrifenedig)
 - vii. esboniad i'r cwsmer am waith wedi'i gwblhau (os yw'n berthnasol).

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	45
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â LV03 Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Trydanol Cerbydau Ysgafn.
Math asesiad:	Prawf amlddewis
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu dealltwriaeth o egwyddorion, dulliau adeiladu a gweithredu a phrofi systemau a chydrannau trydanol ac electronig cyffredin. Mae hefyd yn ymdrin â'r gweithdrefnau sy'n gysylltiedig â thynnu a disodli cydrannau'r system a gwerthuso eu perfformiad.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
1 deall egwyddorion trydanol ac electronig cerbydau ysgafn	
Meini prawf asesu	
<p>1.1 disgrifio sut i weithio'n ddiogel wrth weithio ar unedau a chydrannau trydanol cerbydau ysgafn, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. osgoi anaf i chi'ch hun/eraill b. niwed i systemau, cydrannau ac unedau cerbyd c. cyswllt â gollyngiad a sylweddau peryglus ch. gwaredu gwastraff (gan gynnwys effaith amgylcheddol) <p>1.2 adnabod symbolau ac unedau trydanol sydd mewn cylchedau cerbydau ysgafn</p> <p>1.3 dehongli diagramau gwifro syml cerbydau ysgafn</p> <p>1.4 disgrifio mathau a gweithrediad dyfeisiau amddiffyn cylchedau cerbydau ysgafn a pham mae'r rhain yn angenrheidiol</p> <p>1.5 disgrifio egwyddorion daearu a dulliau daearu</p> <p>1.6 nodi'r defnydd o wahanol geblau a chysylltyddion a ddefnyddir mewn cylchedau cerbydau ysgafn</p> <p>1.7 disgrifio gweithrediad a chymhwysiad synwryddion ac ysgogwyr trydanol ac electronig</p> <p>1.8 adnabod yr egwyddorion rheoli trydanol ac electronig allweddol sy'n perthyn i gylchedau trydanol cerbydau ysgafn</p> <p>1.9 nodi termau cyffredin a ddefnyddir mewn cylchedau trydanol cerbydau ysgafn</p> <p>1.10 adnabod y peryglon sy'n gysylltiedig â gweithio ar neu ger cerbydau a chydrannau tanwydd Hybrid/trydan ac amgen.</p>	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
2 deall sut mae systemau a chydrannau batris, cychwyn, gwefru, rhybuddio, cerbydau ysgafn yn gweithredu	
Meini prawf asesu	

Mae'r dysgwr yn gallu

- 2.1 adnabod systemau a chydannau batris, cychwyn, gwefru, rhybuddio, cerbydau ysgafn
- 2.2 disgrifio adeiladwaith a gweithrediad systemau a chydannau batris, cychwyn, gwefru, rhybuddio cerbydau ysgafn
- 2.3 disgrifio sut i dynnu a disodli systemau a chydannau batris, cychwyn, gwefru, rhybuddio.
- 2.4 cymharu batris systemau dechrau, gwefru, rhybuddio cerbydau ysgafn, a chydannau a chydosodiadau yn erbyn dewisiadau amgen i nodi gwahaniaethau mewn adeiladwaith a gweithredu
- 2.5 nodi termau cyffredin a ddefnyddir ar y cyd â batris cerbydau ysgafn, dechrau, gwefru, systemau a chydannau rhybuddio.

Canlyniad dysgu

Bydd y dysgwr yn:

3 deall sut mae systemau trydanol ategol cerbydau ysgafn yn gweithredu

Meini prawf asesu

Mae'r dysgwr yn gallu

- 3.1 nodi cydrannau system atodol cerbyd ysgafn
- 3.2 disgrifio adeiladwaith a gweithrediad systemau atodol cerbydau ysgafn, gan gynnwys:
 - a. goleuo
 - b. sychwr
 - c. diogelwch a larwm
 - ch. cysur a hwylustod (gan gynnwys gofynion cyfreithiol oerydd)
 - d. gwybodaeth ac adloniant
 - dd. ffôn a chyfathrebu
 - e. ffenestr drydanol
 - f. monitro ac offeryniaeth
- 3.3 cymharu cydrannau a chydosodiadau system ategol cerbyd ysgafn allweddol yn erbyn dewisiadau amgen i nodi gwahaniaethau mewn adeiladwaith a gweithrediad
- 3.4 nodi termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad system atodol cerbydau ysgafn

Canlyniad dysgu

Bydd y dysgwr yn:

4 deall sut i wirio, disodli a phrofi systemau a chydannau trydanol cerbydau ysgafn

Meini prawf asesu

Mae'r dysgwr yn gallu

- 4.1 disgrifio sut i dynnu a disodli unedau a chydannau system drydanol cerbydau ysgafn
- 4.2 disgrifio'r peryglon sy'n gysylltiedig â gweithio ar neu ger cerbydau a chydannau tanwydd Hybrid/trydan ac amgen
- 4.3 disgrifio mathau priodol a chyffredin o ddulliau profi sy'n cael eu defnyddio i wirio gweithrediad systemau a chydannau trydanol cerbydau ysgafn a'u pwrpas
- 4.4 esbonio sut i brofi a gwerthuso perfformiad unedau a chydannau trydanol newydd a'r system wedi'i hailosod yn erbyn manylebau gweithredu cerbydau a gofynion cyfreithiol
- 4.5 adnabod diffygion cyffredin mewn systemau a chydannau trydanol cerbydau ysgafn.

Gwybodaeth ategol

Caiff ymgeiswyr eu hasesu ar y meini prawf asesu fel y nodir o fewn yr uned a chynhwysir y wybodaeth gefnogol ganlynol i gefnogi canolfannau o ran addysgu a chyflwyno.

Gwybodaeth i gynnwys cerbydau hybrid/trydanol a thanwydd amgen.

Egwyddorion trydanol/electronig

- a. Gofynion ar gyfer cylched trydan:
 - i. batri
 - ii. ceblau
 - iii. swits
 - iv. dyfais defnyddio cerrynt
 - v. parhad.
- b. Unedau trydanol:
 - i. folt (pwysedd trydanol)
 - ii. amper (cerrynt trydanol)
 - iii. ohm (gwrthiant trydanol)
 - iv. watt (pŵer).
- c. Cyfeiriad llif cerrynt a llif electronau.
- ch. Cylchedau cyfres a pharalel i gynnwys:
 - i. llif cerrynt
 - ii. foltedd cydrannau
 - iii. cwmp folt
 - iv. gwrthiant.
 - v. yr effaith ar weithrediad cylched cydran(nau) cylched agored.
- d. systemau dychwelyd daear ac wedi'u hynysu
- dd. Meintiau cebl a chodau lliw.
- e. Gwahanol fathau o gysylltwyr, terfynellau a dyfeisiau diogelu cylchedau.
- f. Symbolau trydanol ac electronig cyffredin.
- ff. Dulliau systemau cyfathrebu electronig. (gan gynnwys amblethu)
- g. Ystyr:
 - i. cylched fer
 - ii. cylched agored/gyflawn
 - iii. daear wael
 - iv. gwrthiant uchel
 - v. cylchedau dychwelyd daear
- ng. Egwyddorion systemau a chydrannau electronig cerbyd.
- h. Dehongli diagramau gwifro cerbydau i gynnwys:
 - i. goleuo cerbyd

- ii. cylchedau atodol
 - iii. cylchedau rhybudd
 - iv. systemau cysur a hwylustod
 - v. systemau cychwyn a gwefru.
- i. Swyddogaeth ac adeiladwaith cydrannau trydanol gan gynnwys:
- ii. trosglwyddiadau cylched
 - iii. mathau bylbiau
 - iv. ffan a gwresogydd
 - v. amddiffyniad cylched.
- l. Y rhagofalon diogelwch wrth weithio ar systemau trydanol ac electronig i gynnwys:
- i. datgysylltu a chysylltu batri
 - ii. osgoi cylchedau byr
 - iii. ymchwyddau pŵer
 - iv. atal sioc drydanol (systemau foltedd uchel)
 - v. diogelu cydrannau trydanol ac electronig
 - vi. diogelu cylchedau rhag gorlwytho neu niwed
- ll. Gosod i fyny a defnyddio:
- i. Amlfesuryddion digidol
 - ii. foltmedr
 - iii. amedr/clamp amp
 - iv. ohmedr
 - v. osgilosgop
 - vi. cyfarpar profi pwrpasol y gwneuthurwr
- m. Gwiriadau trydanol ac electronig ar gyfer systemau trydanol ac electronig i gynnwys:
- i. cysylltiadau
 - ii. diogelwch
 - iii. ffwythianoldeb
 - iv. perfformiad i fanylebau
 - v. parhad, cylched agored
 - vi. cylched fer
 - vii. gwrthiant uchel
 - viii. cwymp folt
 - ix. defnydd cerrynt
 - x. patrymau allbwn (osgilosgop).
- n. Symptomau a diffygion sy'n gysylltiedig â systemau trydanol ac electronig i gynnwys:
- i. gwrthiant uchel
 - ii. cysylltiadau rhydd ac wedi cryydu
 - iii. cylched fer
 - iv. defnydd cerrynt gormodol
 - v. cylched agored
 - vi. camweithredu
 - vii. perfformiad gwan
 - viii. diffygion batri i gynnwys batri fflat
 - ix. methiant i gadw gwefr
 - x. cyflwr gwefriad isel
 - xi. gorboethi
 - xii. cychwyn gwael.

Batri a gwefru

- a. Adeiladwaith a gweithrediad batris cerbyd gan gynnwys:
 - i. gwahanol fathau o fatris modurol
 - ii. celloedd
 - iii. gwahanwyr
 - iv. platiau
 - v. electrolyt.
- b. Gweithredu system danio cerbyd:
 - i. eiliadur
 - ii. rotor
 - iii. stator
 - iv. cylch slip
 - v. cydosodiad brwshys
 - vi. allbwn tair gwedd
 - vii. pecyn unioniad deuod
 - viii. rheoliad foltedd
 - ix. cysylltyddion dirwyn yn ôl gwedd
 - x. ffan oeri
 - xi. system gyriant eiliadur.

Cychwyn

- a. Cynllun, adeiladwaith a gweithrediad systemau cychwyn peiriant, lleihad gêr: ac egwyddorion cyn-gydio
- b. Swyddogaeth a gweithrediad y cydrannau canlynol:
 - i. modur cychwyn cyn-gysylltu a lleihad gêr
 - ii. gêr cylch cychwynnydd
 - iii. piniwn
 - iv. solenoid cychwynnydd
 - v. swits cychwyn/tanio
 - vi. relâi cychwyn (os yw'n berthnasol)
 - vii. clytsh unffordd (modur cychwyn rhag-gysylltiol).

Goleuo

- a. Swyddogaeth ac adeiladwaith cydrannau trydanol gan gynnwys:
 - i. lampau blaen ac ôl
 - ii. prif lampau prif olau a dip
 - iii. lampau niwl a sbot
 - iv. swits goleuo a dip
 - v. dangosyddion cyfeiriad.
 - vi. goleuadau rhedeg liw dydd
- b. Diagram cylched a gweithrediad cydrannau ar gyfer:
 - i. lampau ochr ac ôl
 - ii. prif lampau
 - iii. lampau mewnol
 - iv. lampau niwl a sbot
 - v. dangosyddion cyfeiriad.
 - vi. goleuadau rhedeg liw dydd.
- c. Y gofynion statudol ar gyfer goleuo cerbyd wrth ddefnyddio cerbyd ar y ffordd.
- ch. Addasiad prif lamp a gosod pelydr.

Systemau atodol

- d. Atodol
- i. swyddogaeth a gweithrediad cydrannau trydanol gan gynnwys:
 - ii. llywio lloeren
 - iii. systemau bluetooth
 - iv. rheolydd criwsio gan gynnwys addasol
 - v. cyfyngydd cyflymder
 - vi. to plygu trydanol
 - vii. llonyddwr
 - viii. mynediad diallwedd
 - ix. hunan-barcio
 - x. synwryddion parcio
 - xi. camera bacio
 - xii. controlau olwyn lywio
 - xiii. bagiau aer
 - xiv. systemau atal atodol
 - xv. Systemau Monitro Pwysedd Teiars (TPMS)
 - xvi. dangosfwrdd digidol
 - xvii. integreiddiad ffôn clyfar
 - xviii. dyfeisiau tracio a chau cerbyd i lawr
 - xix. dangosyddion ffenestr gweithredol
 - xx. control prif olau awtomatig
 - xxi. cyfathrebu cerbyd i gerbyd
 - xxii. agoriad cist / dôr ôl awtomatig
 - xxiii. rhybudd gadael lôn
 - xxiv. cynorthwy lôn
 - xxv. rhybudd man dall
 - xxvi. rhybudd gwrthdrawiad
 - xxvii. cysylltedd wi-fi
 - xxviii. adnabod llais
 - xxix. systemau gwefru hybrid a thrydan
 - xxx. seddau wedi'u gwresogi
 - xxxi. seddau wedi'u haddasu'n electronig
 - xxxii. sgriniau wedi'u gwresogi
 - xxxiii. drychau trydanol
 - xxxiv. rheoli hinsawdd
 - xxxv. aerdymheru
 - xxxvi. unrhyw nodweddion diogelwch/cysur/cyfleustra cyfredol/mwya diweddar eraill.

Cyffredinol

- a. Sut i baratoi, gwirio a defnyddio tynnu a disodli:
- i. offer a chyfarpar
 - ii. offer a chyfarpar profi trydanol a ddefnyddir i ddatgymalu
 - iii. tynnu a disodli systemau a chydannau trydanol ac electronig.
- b. Rhagofalon diogelwch priodol:
- i. Cyfarpar Diogelu Personol (PPE)
 - ii. diogelu cerbyd (VPE) wrth ddatgymalu
 - iii. tynnu a disodli cydrannau a systemau trydanol ac electronig

- iv. y peryglon sy'n gysylltiedig â gweithio ar neu ger cerbydau hybrid/trydan a thanwydd amgen a chydrannau.
- c. Pwysigrwydd prosesau rhesymegol a systematig.
- ch. Paratoi unedau newydd ar gyfer ailosod neu ddisodli cydrannau a systemau trydanol ac electronig.
- d. Y rhesymau pam mae'n rhaid i gydrannau ac unedau newydd fodloni'r manylebau gwreiddiol (OES) – gofynion gwarant, er mwyn cynnal perfformiad, gofynion diogelwch.
- dd. Gweithdrefnau ailosod.
- e. Arolygu a phrofi unedau a systemau i sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion y gwneuthurwr, y gyfraith a'r gofynion perfformiad.
- f. Archwilio ac ailsefydlu'r cerbyd ar ôl ei atgyweirio er mwyn sicrhau boddhad cwsmeriaid:
 - i. glendid tu mewn a thu allan cerbyd
 - ii. diogelwch cydrannau a ffitiadau
 - iii. ailosod cydrannau a ffitiadau
 - iv. profi a rhaglennu cydrannau ar gyfer gweithredu cywir (yn ôl yr angen)
 - v. canslo unrhyw godau diffygion a goleuadau rhybuddio.
 - vi. dogfennaeth wedi'i chwblhau cyn trosglwyddo i'r cwsmer (electronig/ysgrifenedig)
 - vii. esboniad i'r cwsmer am waith wedi'i gwblhau (os yw'n berthnasol).

Uned 154

Gwybodaeth am Dynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Siasi Cerbydau Ysgafn

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	45
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â LV04 Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Siasi Cerbydau Ysgafn.
Math asesiad:	Prawf amlddewis
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu dealltwriaeth o adeiladwaith a gweithrediad systemau llywio, hongiad a brecio cyffredin (gan gynnwys olwynion a theiars). Mae hefyd yn ymdrin â'r gweithdrefnau sy'n gysylltiedig â thynnu a disodli cydrannau'r system a gwerthuso eu perfformiad.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
1	deall sut mae systemau llywio a hongiad cerbydau ysgafn yn gweithredu
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu	
1.1 disgrifio sut i weithio'n ddiogel wrth weithio ar unedau a chydrannau siasi, gan gynnwys:	
a. osgoi anaf i chi'ch hun/eraill	
b. niwed i systemau, cydrannau ac unedau cerbyd	
c. cyswllt â gollyngiad a sylweddau peryglus	
ch. gwaredu gwastraff (gan gynnwys effaith amgylcheddol)	
d. wrth weithio ar gerbydau tanwydd amgen a hybrid/trydan.	
1.2 adnabod cydrannau system llywio a hongiad cerbydau ysgafn	
1.3 disgrifio adeiladwaith a gweithrediad systemau llywio a hongiad cerbydau ysgafn	
1.4 cymharu cydrannau a chydosiadau system llywio a hongiad cerbyd ysgafn allweddol yn erbyn dewisiadau amgen i nodi gwahaniaethau mewn adeiladwaith a gweithrediad	
1.5 adnabod yr egwyddorion peirianegol allweddol sy'n perthyn i systemau llywio a hongiad cerbydau ysgafn, gan gynnwys:	
a. onglau llywio	
b. grymoedd hydrologig	
c. pwysau a straen	
1.6 nodi termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad system llywio a hongiad cerbydau ysgafn.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
2	deall sut mae systemau brecio cerbydau ysgafn yn gweithredu
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu	

- 2.1 adnabod cydrannau system frecio cerbyd ysgafn
- 2.2 disgrifio adeiladwaith a gweithrediad systemau brecio cerbydau ysgafn
- 2.3 cymharu cydrannau a chydosodiadau system brecio cerbyd ysgafn allweddol yn erbyn dewisiadau amgen i nodi gwahaniaethau mewn adeiladwaith a gweithrediad
- 2.4 adnabod yr egwyddorion peirianegol allweddol sy'n perthyn i systemau brecio cerbydau ysgafn, gan gynnwys:
 - a. deddfau ffrithiant
 - b. hydroleg
 - c. niwmateg
 - ch. priodweddau hylifau
 - d. priodweddau aer
 - dd. effeithlonrwydd brecio
- 2.5 nodi termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad system frecio cerbydau ysgafn

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3	deall sut mae systemau olwynion a theiars cerbydau ysgafn yn gweithredu
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu	
3.1 adnabod cydrannau olwynion a theiars cerbydau ysgafn	
3.2 disgrifio adeiladwaith a gweithrediad olwynion a theiars cerbydau ysgafn	
3.3 cymharu cydrannau a chydosodiadau olwyn a theiar cerbyd ysgafn allweddol yn erbyn dewisiadau amgen i nodi gwahaniaethau mewn adeiladwaith a gweithrediad	
3.4 adnabod yr egwyddorion peirianegol allweddol sy'n perthyn i systemau olwynion a theiars cerbydau ysgafn, gan gynnwys: <ul style="list-style-type: none"> a. ffrithiant b. pwysau heb lwyth c. cydbwysedd dynamig a statig 	
3.5 nodi termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad teiars ac olwynion cerbydau ysgafn.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4	deall sut i wirio, disodli a phrofi unedau a chydrannau siasi cerbydau ysgafn
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu	
4.1 disgrifio sut i dynnu a disodli unedau a chydrannau siasi	
4.2 disgrifio'r peryglon sy'n gysylltiedig â gweithio ar neu ger cerbydau a chydrannau Hybrid/trydan a thanwydd amgen	
4.3 disgrifio'r mathau priodol a chyffredin o ddulliau profi sy'n cael eu defnyddio i wirio gweithrediad unedau a chydrannau siasi a'u pwrpas	
4.4 esbonio sut i brofi a gwerthuso perfformiad unedau a chydrannau system siasi newydd a'r system wedi'i hailosod yn erbyn manylebau gweithredu cerbydau a gofynion cyfreithiol	
4.5 adnabod diffygion cyffredin mewn unedau a chydrannau siasi cerbydau ysgafn.	

Gwybodaeth ategol

Caiff ymgeiswyr eu hasesu ar y meini prawf asesu fel y nodir o fewn yr uned a chynhwysir y wybodaeth gefnogol ganlynol i gefnogi canolfannau o ran addysgu a chyflwyno.

Gwybodaeth i gynnwys cerbydau hybrid/trydanol a thanwydd amgen.

Llywio

- a. Gweithrediad a phwrpas geometreg llywio:
 - i. ongl castor
 - ii. ongl cambr
 - iii. goledd bollten fras neu bin troi
 - iv. atred olwyn/rim
 - v. aliniad olwynion (tracio) (ongl radiws troi)
 - vi. ongl radiws troi
 - vii. aliniad pedwar-olwyn.
- b. Y termau canlynol cysylltiedig â llywio:
 - i. Egwyddor Ackerman
 - ii. onglau slip
 - iii. gorlywio a thanlywio trorym hunan-alinio
 - iv. llywio niwtral.
- c. Cydrannau a chynllun systemau llywio pŵer hydrolog:
 - i. silindrau piston a phŵer
 - ii. beltiau gyriant a phympiau
 - iii. falf hydrolog (cylchdro, sbwlio a math fflap)
 - iv. hylif hydrolog.
- ch. Manteision llywio â chymorth pŵer.
- d. Gweithrediad llywio pŵer hydrolog.
- dd. Egwyddorion systemau llywio pŵer trydanol
- e. Y gweithdrefnau a ddefnyddir ar gyfer archwilio defnyddioldeb a chyflwr:
 - i. llywio â llaw
 - ii. llywio â chymorth pŵer.
- f. Diffygion system lywio i gynnwys:
 - i. traul teiar anwastad
 - ii. traul ar ymyl allanol teiar
 - iii. traul ar ymyl fewnol teiar
 - iv. fflatiau ar y gwadn
 - v. dirgryniadau llywio
 - vi. traul mewn cysylltedd

- vii. difrod i gysylltedd
- viii. aliniad olwynion anghywir
- ix. geometreg llywio anghywir.

Hongiadi

- a. Cynllun a chydannau systemau hongiad:
 - i. crogiannau anannibynnol
 - ii. hongiad blaen annibynnol (IFS)
 - iii. hongiad ôl annibynnol (IRS)
 - iv. hydrolig
 - v. niwmatig
 - vi. mathau echel anhyblyg.
- b. Gweithredu systemau a chydannau hongiad:
 - i. sbringiau dalen a choil
 - ii. bar dirdro
 - iii. sbringiau rwber
 - iv. system cynheiliaid Macpherson
 - v. hydrolig
 - vi. niwmatig
 - vii. dampwyr hydrolig
 - viii. breichiau llusg
 - ix. breichiau amsugno sioc
 - x. uniadau pêl
 - xi. breichiau rheoli trac
 - xii. stopiau bwmp
 - xiii. barrau gwrth-rollo
 - xiv. barrau sefydlogi
 - xv. breichiau swingio
 - xvi. cysylltydd paralel
 - xvii. hanner-echelau swingio
 - xviii. cysylltydd ardraws
 - xix. breichiau lled-swingio
- c. Manteision gwahanol systemau gan gynnwys:
 - i. anannibynnol
 - ii. hongiad annibynnol (IFS)
 - iii. hongiad annibynnol (IRS)
 - iv. hydrolig
 - v. hydro-niwmatig
 - vi. echel anhyblyg.
- ch. Egwyddorion systemau hongiad electronig.
- d. Y grymoedd ar systemau hongiad yn ystod brecio, gyrru a chornelu.
- dd. dulliau lleoli'r olwynion ffordd yn erbyn grymoedd brecio, gyrru a chornelu.
- e. dulliau rheoli grymoedd cornelu trwy ffitio aelodau dirdro gwrth-rollo.
- f. Termau hongiad:
 - i. adlamu
 - ii. bwmp
 - iii. fflôt
 - iv. deif
 - v. pitsh

- vi. rholio
 - vii. cydymffurfio.
- ff. Y gweithdrefnau a ddefnyddir ar gyfer archwilio defnyddioldeb a chyflwr y system hongiad
- g. Diffygion system hongiad:
- i. uchder reid (anghyfartal ac isel)
 - ii. traul
 - iii. Synau wrth weithredu
 - iv. gollyngiad hylif
 - v. teithio gormodol
 - vi. traul teiar gormodol
 - vii. bowns
 - viii. trafod cerbyd gwael
 - ix. dampwyr wedi'u treulio
 - x. cymalau wedi'u treulio
 - xi. cysylltyddion wedi'u niweidio.

Breciau

- a. Adeiladwaith a gweithrediad: breciau drwm:
 - i. adeiladwaith esgid arwain a llusgo
 - ii. gweithredu hunan-serfo
 - iii. addaswyr awtomatig
 - iv. platiau cefn
 - v. system brêc parcio.
- b. Adeiladwaith a gweithrediad: breciau disg:
 - i. padiau disg
 - ii. caliper
 - iii. disg brêc
 - iv. disg awyru
 - v. gwrthdynnu pad disg
 - vi. system brêc parcio
 - vii. cydrannau trydanol ac electronig
 - viii. lampau rhybuddio a dangosyddion traul
- c. Adeiladwaith a gweithrediad system frecio hydroilig:
 - i. cynllun llinell ddeuol
 - ii. prif silindrau
 - iii. silindrau olwynion
 - iv. caliperau a phistonau brêc disg
 - v. peipen frêc
 - vi. serfo brêc
 - vii. goleuadau rhybudd
 - viii. breciau parcio
 - ix. falf synhwyro llwyth / falf rheoli grym brêc
- ch. Egwyddorion a chydannau electronig systemau ABS. cydrannau trydanol ac electronig.
- d. Gofynion a pheryglon hylif brêc:
 - i. berwbwynt
 - ii. gweithredu hygrogopig
 - iii. cyfnodau newid y gwneuthurwr
 - iv. dosbarthiad a gradd hylif
 - v. potensial i ddifrodi arwynebau paent

- dd. Termau cysylltiedig â systemau mecanyddol a brecio hydrologig:
 - i. effeithlonrwydd brecio
 - ii. gwanhad brêc
 - iii. anghydbwysedd brêc
 - iv. ABS.
- e. Y gweithdrefnau a ddefnyddir ar gyfer archwilio defnyddioldeb a chyflwr y system frecio.
- f. Diffygion system frecio:
 - i. esgidiau neu badiâu wedi'u treulio
 - ii. arwynebau brêc wedi'u treulio neu eu crafu
 - iii. synau brêc annormal
 - iv. cryndod brêc
 - v. halogiad hylif ar wynebau brêc
 - vi. gollyngiadau hylif
 - vii. tynnu at un ochr
 - viii. effeithlonrwydd brecio gwael
 - ix. diffyg cymorth serfo
 - x. llusg brêc
 - xi. brêc yn cydio
 - xii. gwanhad brêc.

Olwynion a theiars

- a. Adeiladwaith gwahanol fathau o deiars:
 - i. rheiddiol
 - ii. traws-haen
 - iii. belt bias
 - iv. patrymau gwadn
 - v. rheoliadau cymysgu teiars
 - vi. cymwysiadau teiar.
- b. Marciau teiar:
 - i. marciau maint teiar a olwyn
 - ii. cyfradd cyflymder
 - iii. cyfeiriad cylchdroi
 - iv. proffil
 - v. cyfradd llwyth
 - vi. cyfradd haen
 - vii. dangosyddion traul gwadn.
- c. Adeiladwaith olwynion:
 - i. aloi ysgafn
 - ii. olwynion dur gwasgedig a gwifr
 - iii. rimiau olwyn cilannog.
- ch. Mathau beryn a ddefnyddir ar gyfer trefniannau berynnau olwynion
 - i. rholer
 - ii. rholer tapr
 - iii. nodwydd
 - iv. pêl a phlaen
- d. Y gweithdrefnau a ddefnyddir ar gyfer archwilio defnyddioldeb a chyflwr:
 - i. teiars ac olwynion
 - ii. berynnau.
- dd. Y diffygion sy'n gysylltiedig â theiars ac olwynion:

- i. traul teiar annormal
- ii. toriadau
- iii. twll teiar a thrwsio twll teiar
- iv. niwed i'r wal ochr
- v. dirgryniadau olwynion
- vi. Sŵn teiars (gwichio yn ystod cornelu)
- vii. gorboethi teiar (pwysedd isel)
- viii. arwahaniad gwadn
- ix. systemau monitro pwysedd teiars (TPMS) gan gynnwys falfiau.

Cyffredinol

a. Y gweithdrefnau ar gyfer datgymalu, tynnu, a disodli cydrannau system siasi

Gan gynnwys paratoi:

- i. profi a defnyddio offer a chyfarpar
 - ii. mesuryddion trydanol
 - iii. tynnu ac ailosod systemau a chydrannau siasi
- b. Rhagofalon diogelwch priodol:
- i. Cyfarpar Diogelu Personol (PPE)
 - ii. Cyfarpar diogelu cerbyd (VPE)
 - iii. tynnu ac ailosod systemau a chydrannau siasi
- c. Pwysigrwydd prosesau rhesymegol a systematig.
- ch. Archwilio a phrofi systemau a chydrannau siasi.
- d. Paratoi unedau disodli i ailffitio neu ddisodli systemau neu gydrannau siasi.
- dd. Nodi'r rhesymau pam mae'n rhaid i gydrannau ac unedau newydd fodloni'r manylebau gwreiddiol, gan gynnwys gwneuthurwr cyfarpar gwreiddiol (OEM):
- i. gofynion gwarant
 - ii. i gynnal perfformiad
 - iii. gofynion diogelwch.
- e. Gweithdrefnau ailosod
- f. Arolygu a phrofi unedau a systemau i sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion y gwneuthurwr, y gyfraith a'r gofynion perfformiad.
- ff. Archwilio ac ailsefydlu'r cerbyd ar ôl ei atgyweirio er mwyn sicrhau boddhad cwsmeriaid:
- i. glendid tu mewn a thu allan cerbyd
 - ii. diogelwch cydrannau a ffitiadau
 - iii. ailosod cydrannau a ffitiadau
 - iv. profi a rhaglennu cydrannau ar gyfer gweithredu cywir (yn ôl yr angen)
 - v. canslo unrhyw godau diffygion a goleuadau rhybuddio.
 - vi. dogfennaeth wedi'i chwblhau cyn trosglwyddo i'r cwsmer (electronig/ysgrifenedig)
 - vii. esboniad i'r cwsmer am waith wedi'i gwblhau (os yw'n berthnasol).

Uned 162

Gwybodaeth am Unedau a Chydrannau Trawsyrant a Llinell yriant Cerbydau Ysgafn

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	45
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â LV12 Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Llinell Yriant Cerbydau Ysgafn.
Math asesiad:	Prawf amlddewis
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu dealltwriaeth o adeiladwaith a gweithrediad systemau trawsyrant a llinell yriant cyffredin. Mae hefyd yn ymdrin â'r gweithdrefnau sy'n gysylltiedig â thynnu a disodli cydrannau'r system a gwerthuso eu perfformiad.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
1	deall sut mae systemau clytsh cerbydau ysgafn yn gweithredu
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu	
1.1 disgrifio sut i weithio'n ddiogel wrth weithio ar unedau a chydrannau trawsyrant a llinell yriant cerbydau ysgafn, gan gynnwys:	
a. osgoi anaf i chi'ch hun/eraill	
b. niwed i systemau, cydrannau ac unedau cerbyd	
c. cyswllt â gollyngiad a sylweddau peryglus	
ch. gwaredu gwastraff (gan gynnwys effaith amgylcheddol)	
d. wrth weithio ar gerbydau tanwydd amgen a hybrid/trydan.	
1.2 adnabod cydrannau system clytsh cerbyd ysgafn	
1.3 disgrifio adeiladwaith a gweithrediad systemau clytsh cerbydau ysgafn	
1.4 cymharu cydrannau a chydosiadau system clytsh cerbyd ysgafn allweddol yn erbyn dewisiadau amgen i nodi gwahaniaethau mewn adeiladwaith a gweithrediad	
1.5 adnabod yr egwyddorion peirianegol allweddol sy'n perthyn i systemau clytsh cerbydau ysgafn:	
a. egwyddorion ffrithiant	
b. egwyddor liferau	
c. tawsyrant troym	
1.6 nodi termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad system clytsh cerbydau ysgafn	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
2 deall sut mae systemau blwch gêr llaw peiriant cerbydau ysgafn yn gweithredu	
Meini prawf asesu	
<p>Mae'r dysgwr yn gallu</p> <p>2.1 adnabod cydrannau system blwch gêr llaw cerbydau ysgafn</p> <p>2.2 disgrifio adeiladwaith a gweithrediad systemau blwch gêr cerbydau ysgafn.</p> <p>2.3 cymharu cydrannau a chydosiadau system blwch gêr llaw cerbyd ysgafn allweddol yn erbyn dewisiadau amgen i nodi gwahaniaethau mewn adeiladwaith a gweithrediad</p> <p>2.4 adnabod yr egwyddorion peirianegol allweddol sy'n perthyn i systemau blwch gêr llaw cerbydau ysgafn</p> <p>a. cymarebau gêr</p> <p>b. llusoi trorym</p> <p>2.5 nodi termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad system blwch gêr llaw cerbydau ysgafn</p>	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3 deall sut mae systemau llinell yriant cerbydau ysgafn yn gweithredu	
Meini prawf asesu	
<p>Mae'r dysgwr yn gallu</p> <p>3.1 esbonio sut i ddod o hyd i ffynonellau gwybodaeth sy'n berthnasol i dynnu a disodli unedau a chydrannau o fewn systemau trawsyriant a llinell yriant</p> <p>3.2 disgrifio pwysigrwydd defnyddio'r ffynonellau cywir o wybodaeth dechnegol, gan gynnwys codau adnabod</p> <p>3.3 adnabod cydrannau llinell yriant cerbydau ysgafn</p> <p>3.4 disgrifio adeiladwaith a gweithrediad systemau llinell yriant cerbydau ysgafn</p> <p>3.5 cymharu cydrannau a chydosiadau llinell yriant cerbyd ysgafn allweddol yn erbyn dewisiadau amgen i nodi gwahaniaethau mewn adeiladwaith a gweithrediad</p> <p>3.6 adnabod yr egwyddorion peirianegol allweddol sy'n perthyn i systemau llinell yriant cerbydau ysgafn</p> <p>a. terfynol gyriant a chymarebau gêr cyffredinol</p> <p>b. diriannau syml</p> <p>3.7 nodi termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad llinell yriant cerbydau ysgafn</p> <p>3.8 esbonio'r egwyddorion trydanol ac electronig sy'n gysylltiedig â systemau trawsyriant llinell yriant gan gynnwys:</p> <p>a. egwyddorion daearu cerbyd a dulliau daearu</p> <p>b. mathau o ddiogelu cylched</p> <p>c. gweithdrefnau diogelwch trydanol</p> <p>ch. symbolau trydanol</p> <p>d. unedau a thermâu</p> <p>dd. egwyddorion system reoli electronig</p> <p>3.9 disgrifio pwysigrwydd polisiau seiliedig ar waith ar gyfer y canlynol:</p> <p>a. gweithgareddau tynnu ac ailffitio</p> <p>b. gweithio i amserlenni y cytunwyd arnynt a rhoi gwybod i eraill am gynnydd</p> <p>c. y berthynas rhwng amser, costau a chynhyrchedd.</p>	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4 deall sut i wirio, disodli a phrofi unedau a chydrannau trawsyriant a llinell yriant	
Meini prawf asesu	

Mae'r dysgwr yn gallu

- 4.1 disgrifio sut mae systemau trawsyriant a llinellau gyriant yn gweithredu a sut mae eu hunedau a'u cydrannau cysylltiedig yn cael eu hadeiladu, eu tynnu a'u disodli
- 4.2 disgrifio sut i dynnu a disodli unedau a chydrannau mecanyddol, trydanol a hydrolog/niwmatig system drawsyriant a llinell yriant
- 4.3 nodi priodweddau defnyddiau uniadau a phryd a ble dylen nhw gael eu defnyddio gan gynnwys gasgedi, selwyr, ffitiadau a ffasninau.
- 4.4 disgrifio mathau cyffredin o ddulliau profi sy'n cael eu defnyddio i wirio gweithrediad systemau trawsyriant a llinell yriant a'u pwrpas
- 4.5 esbonio sut i werthuso perfformiad unedau cyfnewid yn erbyn manyleb cerbyd
- 4.6 adnabod diffygion cyffredin mewn systemau trawsyriant a llinell yriant cerbydau ysgafn a'u hachosion.
- 4.7 esbonio sut i brofi a gwerthuso perfformiad unedau a chydrannau system trawsyriant a llinell yriant newydd a'r system wedi'i hailosod yn erbyn y manylebau gweithredu cerbydau ac unrhyw ofynion cyfreithiol
- 4.8 esbonio sut i ddewis y dull profi priodol ar gyfer systemau trawsyriant a llinell yriant ar ôl disodli cydrannau
- 4.9 esbonio pam mae'n rhaid i unedau a chydrannau newydd fodloni'r gwneuthurwr offer gwreiddiol (OEM) o ran gwarant neu ofynion eraill.

Uned 162

Gwybodaeth am Unedau a Chydrannau Trawsyrant a Llinell yriant Cerbydau Ysgafn

Gwybodaeth ategol

Caiff ymgeiswyr eu hasesu ar y meini prawf asesu fel y nodir o fewn yr uned. Mae'r wybodaeth ganlynol wedi'i chynnwys i gefnogi canolfannau o ran addysgu a chyflwyno.

Gwybodaeth i gynnwys cydrannau a cherbydau hybrid/trydanol a thanwydd amgen.

Gweithrediad systemau gweithredu clytsh

- a. Mekanweithiau gweithredu clytsh
 - i. fforch clytsh a chydosodiad pedal
 - ii. wedi'i weithredu'n hydrolog
 - iii. mecanyddol
 - iv. wedi'i weithredu gan gebl
 - v. cydrannau hydrolog
 - vi. niwmatig
 - vii. prif silindr
 - viii. silindr caeth
 - ix. peipiau hydrolog
 - x. cydrannau trydanol ac electronig (dangosyddion lefel hylif).

Gweithrediad clytshis ffrithiant

- a. Y rhesymau dros ffitio clytsh.
- b. Adeiladwaith a gweithrediad:
 - i. clytshis hydrolog a rhai wedi'u gweithredu'n hydrolog
 - ii. clytshis sbring coil
 - iii. clytshis sbring diaffram
 - iv. clytshis plât sengl
 - v. clytshis aml-blât,

Gweithrediad blychau gêr

- a. Y rhesymau dros ffitio blychau blychau gêr, i ddarparu lluosiad trorym, niwtral, bacio.
- b. Ymwybyddiaeth o wahanol fathau o flwch gêr:
 - i. ardraws
 - ii. mewnlín
 - iii. llaw a led-awtomeiddiedig
 - iv. awtomatig
 - v. trawsyrant cyson-amrywiol (CVT)
 - vi. blwch gêr shifft uniongyrchol (DSG)
 - vii. technolegau newydd ar gyfer systemau trawsyrant.
- c. Cynllun ac adeiladwaith gerau a siafftau ar gyfer gwahanol gynlluniau blwch gêr, gafael lithro, gafael gyson a gêr bacio syncro-mesh / cyd-ddant.
- ch. Adeiladwaith a gweithrediad:

- i. cysylltyddion detholiad gêr
- ii. ffyrc a rhodenni dewis gêr
- iii. mecanweithiau cliciedau a chyd-gloi.
- d. Adeiladwaith a gweithrediad dyfeisiau cyd-ddant.
- e. Trefniannau ar gyfer berynnau blwch gêr:
 - i. bwshys
 - ii. seliau olew
 - iii. iro blwch gêr a gasgedi
 - iv. gyriant sbidomedr.
- f. Y cydrannau trydanol ac electronig gan gynnwys swits lamp bacio
- g. Cyfrifo cymarebau gêr a throrym gyrru ar gyfer manylebau blwch gêr nodweddiadol.

Gweithrediad cydrannau llinell yriant

- a. Cynllun ac adeiladwaith propsiafft a siafftau gyriant a ddefnyddir mewn systemau gyriant olwyn flaen, olwyn ôl a phedair olwyn.
- b. Y rhesymau dros ddefnyddio cyplyddion hyblyg a chymalau llithro mewn systemau trawsyriant.
- c. Y rheswm dros ddefnyddio cymalau cyflymder cyson mewn siafftau gyrru sy'n cynnwys mecanweithiau llywio.
- ch. Adeiladwaith a gweithrediad:
 - i. cymalau cyffredinol
 - ii. cyplyddion llithro
 - iii. uniadau cyflymder cyson.
- d. Y diriannau syml a roddir ar siafftau: dirdroadol, echelinol, plygu a thorri
- dd. Adeiladwaith a gweithrediad:
 - i. unedau gyriant terfynol
 - ii. olwyn goron a phiniwn
 - iii. befel
 - iv. gerau hypoid a heligol
 - v. gerau differol
 - vi. gerau haul a phlaned
 - vii. gerau episeiclig
 - viii. iriadau
 - ix. berynnau a seliau iro
 - x. Differyn slip cyfyngedig.
- e. Y rhesymau dros ffitio differyn.
- f. Cyfrifo cymarebau gêr gyriant terfynol.
- ff. Cyfrifo cymhareb gêr gyffredinol o ddata penodol (cymhareb blwch gêr x cymhareb gyriant terfynol.)

Y technegau profi ac archwilio a ddefnyddir gyda systemau trawsyriant cerbydau ysgafn

- a. Y technegau a'r gweithdrefnau a ddefnyddir ar gyfer archwilio a phrofi clytshis a mecanweithiau clytshis gan gynnwys:
 - i. cliriadau
 - ii. gosodiadau pedal a lifer
 - iii. ceblau a chysylltyddion
 - iv. system hydrolig
 - v. gollyngiadau
 - vi. addasiadau
 - vii. teithio.
- b. Y technegau a'r gweithdrefnau a ddefnyddir ar gyfer archwilio a phrofi blychau gêr gan gynnwys:
 - i. gollyngiadau
 - ii. detholiad gêr

- iii. gweithrediad cyd-ddant
- iv. sŵn annormal.
- c. Y technegau a'r gweithdrefnau a ddefnyddir ar gyfer archwilio a phrofi systemau llinell yrru (siaffftiau gyrru a gyriant, cyplyddion) gan gynnwys:
 - i. diogelwch
 - ii. esgidiau rwber y gellir eu gwasanaethu
 - iii. gollyngiadau
 - iv. aliniad
 - v. pwysau cydbwyso (lle mae'n berthnasol).
- ch. Y technegau a ddefnyddir wrth archwilio a phrofi systemau gyriant terfynol gan gynnwys:
 - i. lefelau hylif
 - ii. gollyngiadau
 - iii. sŵn.

Y diffygion a symptomau sy'n gysylltiedig â systemau trawsyriant

- a. Y diffygion a symptomau sy'n gysylltiedig â systemau trawsyriant:
 - i. diffygion clytsh
 - ii. diffygion blwch gêr
 - iii. diffygion llinell yriant (prospiafft, siafft yriant, cymalau cyffredinol a chyflymder cyson)
 - iv. aliniad cymal cyffredinol
 - v. diffygion gyriant terfynol.
- b. Diffygion a symptomau i gynnwys systemau mecanyddol, trydanol a hydroilig.

Y gweithdrefnau ar gyfer datgymalu, tynnu, a disodli unedau a chydrannau trawsyriant

- a. Paratoi, profi a defnyddio offer a chyfarpar, mesuryddion trydanol ac offer a ddefnyddir i ddatgymalu tynnu a disodli systemau a chydrannau trosglwyddo.
- b. rhagofalon diogelwch priodol:
 - i. Cyfarpar Diogelu Personol (PPE)
 - ii. Cyfarpar diogelu cerbyd (VPE)
 - iii. tynnu ac ailosod systemau a chydrannau trawsyriant
- c. Pwysigrwydd prosesau rhesymegol a systematig.
- ch. Archwilio a phrofi systemau a chydrannau trawsyriant
- d. Paratoi unedau disodli i'w hailffitio neu ddisodli systemau neu gydrannau trawsyriant.
- dd. Y rhesymau pam mae'n rhaid i gydrannau ac unedau newydd fodloni'r manylebau gwreiddiol (Gwneuthurwr Cyfarpar Gwreiddiol (OEM)):
 - i. gofynion gwarant
 - ii. i gynnal perfformiad
 - iii. gofynion diogelwch.
- e. Arolygu a phrofi unedau a system i sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion y gwneuthurwr, y gyfraith a'r gofynion perfformiad.
- f. Archwilio ac ailsefydlu'r cerbyd ar ôl ei atgyweirio er mwyn sicrhau boddhad cwsmeriaid:
 - i. glendid tu mewn a thu allan cerbyd
 - ii. diogelwch cydrannau a ffitiadau
 - iii. ailosod cydrannau a ffitiadau
 - iv. profi a rhaglennu cydrannau ar gyfer gweithredu cywir (yn ôl yr angen)
 - v. dogfennaeth wedi'i chwblhau cyn trosglwyddo i'r cwsmer (electronig/ysgrifenedig)
 - vi. esboniad i'r cwsmer am waith wedi'i gwblhau (os yw'n berthnasol).

Mathau o ferynnau olwynion a ddefnyddir:

- i. arnofio llawn
- ii. arnawf tri chwarter
- iii. echelau lled arnawf

Uned 172

Gwybodaeth am Unedau a Chydrannau Systemau Tanwydd, Tanio, Aer ac Egsóst Cerbydau Ysgafn

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	20
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â LV02 Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Peiriannau Cerbydau Ysgafn.
Math asesiad:	Prawf amlddewis
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu dealltwriaeth o adeiladu, tynnu, disodli a gweithredu systemau tanwydd, tanio, aer ac egsóst cyffredin,. Mae hefyd yn ymdrin â'r gweithdrefnau sy'n gysylltiedig â thynnu a disodli cydrannau'r system a gwerthuso eu perfformiad.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
1	deall sut mae systemau tanwydd peiriant cerbydau ysgafn yn gweithredu
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu	
1.1 disgrifio sut i weithio'n ddiogel wrth gynnal gweithgareddau tynnu a disodli, gan gynnwys:	
a. osgoi anaf i chi'ch hun/eraill	
b. niwed i systemau, cydrannau ac unedau cerbyd	
c. cyswllt â gollyngiad a sylweddau peryglus	
ch. gwaredu gwastraff (gan gynnwys effaith amgylcheddol)	
d. wrth weithio ar gerbydau tanwydd amgen a hybrid/trydan.	
1.2 disgrifio sut mae systemau peiriannau tanio a'u hunedau a'u cydrannau cysylltiedig yn gweithredu	
1.3 adnabod cydrannau system tanwydd peiriannau cerbydau ysgafn disgrifio adeiladwaith a gweithrediad systemau tanwydd peiriant cerbydau ysgafn	
a. chwistrellu aml-bwynt	
b. chwistrellu pwynt sengl	
c. chwistrelliad uniongyrchol gasolîn (GDI)	
1.5 cymharu system cydrannau a chydosodiadau tanwydd peiriant cerbyd ysgafn allweddol yn erbyn dewisiadau amgen i nodi gwahaniaethau mewn adeiladwaith a gweithrediad	
1.6 adnabod yr egwyddorion allweddol sy'n perthyn i systemau tanwydd peiriant cerbydau ysgafn	
a. priodweddau tanwyddau	
b. prosesau tanio	
c. cyfansoddion nwy egsóst	
1.7 nodi termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad system tanwydd peiriant cerbydau ysgafn	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
2	deall sut mae systemau tanio peiriant cerbydau ysgafn yn gweithredu
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu	
2.1 adnabod cydrannau system tanio peiriannau cerbydau ysgafn	
2.2 disgrifio adeiladwaith a gweithrediad systemau tanio peiriant cerbydau ysgafn	
2.3 cymharu cydrannau a chydosiadau system tanio peiriant cerbyd ysgafn allweddol yn erbyn dewisiadau amgen i nodi gwahaniaethau mewn adeiladwaith a gweithrediad	
2.4 adnabod yr egwyddorion allweddol sy'n perthyn i systemau tanio peiriant cerbydau ysgafn	
a. taith fflam	
b. amseru tanio	
2.5 nodi termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad system tanio peiriant allweddol cerbydau ysgafn	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3	deall sut mae systemau cyflenwad aer peiriant cerbydau ysgafn ac egsóst yn gweithredu
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu	
3.1 adnabod cydrannau system cyflenwi aer ac egsóst cerbydau ysgafn	
3.2 disgrifio adeiladwaith a gweithrediad systemau cyflenwi aer peiriant ac egsóst cerbydau ysgafn	
a. tra-chywasgu	
b. tyrbolwytho	
c. ailgylchredeg nwy egsóst. (EGR)	
ch. hidlyddion gronynnau diesel (dpf)	
d. trawsnewidwyr catalytig	
dd. Systemau atodol allyriant egsóst	
3.3 cymharu cydrannau a chydosiadau system cyflenwad aer ac egsóst cerbyd ysgafn allweddol yn erbyn dewisiadau amgen i nodi gwahaniaethau mewn adeiladwaith a gweithrediad	
3.4 adnabod yr egwyddorion allweddol sy'n perthyn i systemau cyflenwi aer ac egsóst peiriant cerbydau ysgafn	
a. amsugno sŵn	
b. yn rhyddhau allyriadau niweidiol	
3.5 nodi termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad system cyflenwad aer peiriant ac egsóst allweddol cerbydau ysgafn.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4	deall sut i wirio, disodli a phrofi unedau a chydannau system tanwydd peiriannau cerbydau ysgafn
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu	
4.1 disgrifio sut i dynnu a disodli systemau a chydannau tanwydd, tanio, aer ac egsóst	

- 4.2 esbonio sut mae systemau peiriannau tanio a'u hunedau a chydrannau cysylltiedig yn cael eu hadeiladu, eu datgymalu a'u hailosod
- 4.3 nodi priodweddau defnyddiau uniadau a phryd a ble dylen nhw gael eu defnyddio gan gynnwys gasgedi, selwyr, ffitiadau a ffasninau.
- 4.4 disgrifio mathau cyffredin o ddulliau profi sy'n cael eu defnyddio i wirio gweithrediad systemau tanwydd peiriant, Cyflenwad aer a systemau egsóst a'u pwrpas
- 4.5 disgrifio sut i werthuso perfformiad unedau newydd yn erbyn manyleb cerbyd
- 4.6 esbonio cyffredin diffygion sydd wedi'u canfod mewn systemau tanwydd, cyflenwad aer ac egsóst cerbydau ysgafn a'u hachosion
- 4.7 adnabod manylebau cynhyrchwyr am fath ac ansawdd unedau a chydrannau peiriant sy'n cael eu defnyddio.

Uned 172

Gwybodaeth am Unedau a Chydrannau Systemau Tanwydd, Tanio, Aer ac Egsóst Cerbydau Ysgafn

Gwybodaeth ategol

Caiff ymgeiswyr eu hasesu ar y meini prawf asesu fel y nodir o fewn yr uned. Mae'r wybodaeth ganlynol wedi'i chynnwys i gefnogi canolfannau o ran addysgu a chyflwyno.

Gwybodaeth i gynnwys cerbydau hybrid/trydanol a thanwydd amgen a chydrannau.

Tanwydd - Petrol

- a. Swyddogaeth a chynllun systemau chwistrellu petrol:
 - i. systemau sengl ac aml-bwynt
 - ii. cydrannau chwistrellu
 - iii. pwmp tanwydd
 - iv. chwistrellydd(ion)
 - v. synhwyrdd llif aer
 - vi. potensiomedr sbardun
 - vii. falf rheoli cyflymder segur
 - viii. synhwyrdd oerydd
 - ix. synwryddion tymheredd aer a MAP
 - x. dyfeisiau rheoli mecanyddol
 - xi. unedau rheoli electronig
 - xii. rheolyddion pwysedd tanwydd
 - xiii. relái pwmp tanwydd
 - xiv. synwryddion egsóst lambda
 - xv. synwryddion chwylirod a camsiafft
 - xvi. synwryddion llif aer (mesurydd llif aer a mesurydd màs aer)
 - xvii. falf EGR.
 - xviii. synwryddion/ysgogyddion penodol gwneuthurwyr ychwanegol
- b. Gweithrediad systemau a chydrannau chwistrellu petrol sengl, aml-bwynt a Chwistrellu Uniongyrchol Gasolín (GDI):
 - i. pwmp tanwydd
 - ii. systemau sengl ac aml-bwynt
 - iii. cydrannau chwistrellu
 - iv. chwistrellydd(ion)
 - v. synhwyrdd llif aer
 - vi. potensiomedr sbardun
 - vii. dyfeisiau rheoli mecanyddol
 - viii. falf rheoli cyflymder segur
 - ix. synhwyrdd oerydd
 - x. Synwryddion tymheredd aer a MAP
 - xi. unedau rheoli electronig

- xii. rheolyddion pwysedd tanwydd
 - xiii. relái pwmp tanwydd
 - xiv. synwryddion egsóst lambda
 - xv. synwryddion chwyliod a camsiafft
 - xvi. synwryddion llif aer (mesurydd llif aer a mesurydd màs aer)
 - xvii. falf EGR
 - xviii. synwryddion/ysgogyddion penodol gwneuthurwyr ychwanegol.
- c. Y gweithdrefnau a ddefnyddir wrth archwilio system betrol.

Tanwydd - Diesel

- a. Cynllun ac adeiladwaith systemau mewnlín, cylchol, rheilen gyffredin a systemau diesel math chwistrellu uned
- b. Egwyddorion a gofynion peiriannau tanio cywasgol:
 - i. siambrau tanio (chwistrelliad uniongyrchol ac anuniongyrchol)
- c. Swyddogaeth a gweithrediad cydrannau chwistrellu tanwydd diesel:
 - ii. hidlyddion tanwydd
 - iii. gwaddodyddion
 - iv. chwistrellyddion
 - v. mathau chwistrellydd (chwistrellu uniongyrchol ac anuniongyrchol)
 - vi. cynlluniau aml-dwll a ffroenell pinnau
 - vii. rheolwyr
 - viii. peipiau tanwydd
 - ix. plygiau gwres (plygiau gwresogi)
 - x. dyfeisiau troi tanwydd i ffwrdd
 - xi. electronig systemau rheoli a cydrannau.
- ch. Adeiladwaith, pwrpas a gweithrediad:
 - i. Tyrbolwythwyr
 - ii. defnyddio rhyng-oeryddion.
- d. Esbonio'r gweithdrefnau ar gyfer amseru pwmp chwistrellu
- dd. Y rhagofalon diogelwch wrth archwilio a gwaedu system diesel.

Tanwydd

- a. Ystyr termau cysylltiedig â:
 - i. tanwyddau hydro-carbon
 - ii. anweddolrwydd
 - iii. gwerth caloriffig
 - iv. fflachbwynt
 - v. gwerth octan
 - vi. gwerth tanio.
- b. Cyfansoddiad tanwyddau hydro-carbon:
 - i. % Hydrogen a charbon mewn tanwyddau petrol a diesel.
- c. Cyfansoddiad aer (% nitrogen, ocsigen), % ocsigen.
- ch. Y gymhareb aer/tanwydd sy'n gywir yn gemegol ar gyfer peiriannau petrol fel 14.7:1 (lambda 1, cymhareb stoichiometrig).
- d. a cyfoethog aer/tanwydd cymarebau gan peiriannau diesel.
- dd. Cyfansoddiad a sgil-gynhyrchion ar gyfer cymarebau aer/tanwydd cyfoethog a gwan peiriannau petrol sy'n gywir yn gemegol;
 - i. anwedd dŵr (H₂O)
 - ii. nitrogen (N)
 - iii. carbon monocsid (CO)

- iv. Carbon deuocsid (CO₂)
- v. carbon (C)
- vi. hydrocarbon (HC)
- vii. ocsidiau nitrogen (NO_x, NO₂, NA) a gronynnau, deunydd gronynnol (PM).
- e. Manteision ac anfanteision cymharol peiriannau diesel a phetrol.
- f. Symptomau a diffygion sy'n gysylltiedig â systemau tanwydd
 - i. system tanwydd diesel: aer mewn system danwydd, dŵr mewn tanwydd, rhwystr hidlo, gollyngiadau, dechrau anodd, rhedeg anwadal, mwg gormodol (du, glas, gwyn), curo peiriant, diffygion tyrbodrydanol
 - ii. system chwistrellu petrol: gollyngiadau, rhedeg afreolaidd, mwg gormodol, cychwyn gwael, perfformiad gwael, economi tanwydd gwael, methiant i ddechrau, allyriadau egsôst, rhedeg ymlaen, treulio gormod o danwydd a hyrddio.

Tanio

- a. Cynllun systemau tanio electronig.
- b. Cylchedau a chydrannau tanio electronig:
 - i. cylched
 - ii. batri
 - iii. swits tanio
 - iv. synwryddion sbardun electronig
 - v. Cylched HT
 - vi. plygiau tanio (estyniad, ystod gwres, nodweddion electrod a pholaredd electrod)
 - vii. coil tanio
 - viii. system amseru tanio electronig
- c. Gweithrediad cydrannau system electronig:
 - i. mwyhaduron
 - ii. systemau tanio
 - iii. Cipynnau anwythol
 - iv. generaduron Hall
 - v. generaduron pwls optegol
 - vi. unedau rheoli.
- ch. Gweithrediad unedau mwyhadur.
- d. Terminoleg tanio:
 - i. systemau rheoli tanio electronig
 - ii. symud amseriad tanio ymlaen ac yn ôl
- dd. Gweithredu systemau tanio electronig o dan amodau a llwythi amrywiol i gynnwys:
 - i. segura peiriant
 - ii. yn ystod cyflymu
 - iii. o dan lwyth llawn
 - iv. criwsio
 - v. gor-redeg
 - vi. cychwyn oer.
- e. Egwyddorion systemau rheoli peiriant:
 - i. system dolen gaeedig
 - ii. tanio integredig
 - iii. systemau chwistrellu
 - iv. synwryddion.
- f. Y gweithdrefnau a ddefnyddir wrth archwilio:
 - i. system danio
 - ii. rheoli peiriant

- iii. synwryddion.
- ff. Symptomau a diffygion sy'n gysylltiedig â gweithredu system danio:
 - i. methiant cychwyn poeth neu oer,
 - ii. rhedeg afreolaidd
 - iii. perfformiad gwan
 - iv. camdanio
 - v. anghysondebau allyriadau egsóst
 - vi. sŵn tanio (pincio).

Cyflenwad aer a systemau egsóst

- a. Adeiladwaith, gweithrediad a phwrpas systemau hidlo awyr.
- b. Adeiladwaith, gweithrediad a phwrpas systemau egsóst.
- c. Cynllun system egsóst i gynnwys tawelyddion, Hidlydd Gronynnau Diesel (DPF) a thrawsnewidyddion catalytig.
- ch. Y gweithdrefnau a ddefnyddir wrth archwilio systemau anwytho, hidlo aer ac egsóst.
- d. Systemau atodol allyriant egsóst
- dd. Falf Awyriad Cran-ces Cadarnhaol (PVC)
- e. Systemau EVAP
- f. Symptomau a diffygion sy'n gysylltiedig â systemau aer ac egsóst:
 - i. gollyngiadau nwy egsóst
 - ii. gollyngiadau aer.

Cyffredinol

- a. Paratoi, profi a defnyddio offer a chyfarpar a ddefnyddir i:
 - i. datgymalu ac ailgydosod
 - ii. tynnu a disodli unedau a chydrannau peiriant.
- b. Rhagofalon diogelwch priodol:
 - i. Cyfarpar Diogelu Personol (PPE)
 - ii. Cyfarpar diogelu cerbyd (VPE)
 - iii. tynnu ac ailosod unedau a chydrannau peiriant.
- c. Pwysigrwydd prosesau rhesymegol a systematig.
- ch. Archwilio a phrofi unedau a chydrannau'r peiriant
- d. Paratoi unedau disodli i ailffitio neu i ddisodli.
- dd. Y rhesymau pam mae'n rhaid i gydrannau ac unedau disodli fodloni'r manylebau gwreiddiol - gwneuthurwyr Cyfarpar Gwreiddiol (OEM) – gofynion gwarant, er mwyn cynnal gofynion perfformiad a diogelwch.
- e. Arolygu a phrofi unedau a system i sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion y gwneuthurwr, y gyfraith a'r gofynion perfformiad.
- f. Archwilio ac ailsefydlu'r cerbyd ar ôl ei atgyweirio er mwyn sicrhau boddhad cwsmeriaid:
 - i. glendid tu mewn a thu allan cerbyd
 - ii. diogelwch cydrannau a ffitiadau
 - iii. ailosod cydrannau a ffitiadau
 - iv. profi a rhaglennu cydrannau ar gyfer gweithredu cywir (yn ôl yr angen)
 - v. canslo unrhyw godau diffygion a goleuadau rhybuddio
 - vi. dogfennaeth wedi'i chwblhau cyn trosglwyddo i'r cwsmer (electronig/ysgrifenedig)
 - vii. esboniad i'r cwsmer am waith wedi'i gwblhau (os yw'n berthnasol).

Uned 218

Gwybodaeth am Dynnu a Ffitio Cydrannau Mecanyddol, Trydanol a Thrim Sylfaenol Cerbydau Ysgafn (MET) a Phaneli Corff Cerbydau Heb eu Gosod yn barhaol

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	20
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â BP18 Tynnu a Ffitio Cydrannau Mecanyddol, Trydanol a Thrim (MET) a Phaneli Corff Cerbydau Modur Heb eu Gosod yn Barhaol.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddangos eu bod yn gallu gwneud amrywiaeth o dasgau tynnu a gosod cydrannau mecanyddol, trydanol a thrimio (MET) sylfaenol a phaneli corff cerbydau ysgafn nad ydynt yn barhaol sefydlog. Mae hefyd yn cwmpasu gwerthuso gweithrediad y cydrannau pan gânt eu ffitio.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gallu gweithio'n ddiogel wrth dynnu a gosod cydrannau MET sylfaenol a phaneli corff cerbydau ysgafn nad ydynt wedi'u gosod yn sefydlog
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 defnyddio offer diogelu personol addas a gorchuddion cerbydau drwy'r holl waith tynnu a ffitio cydrannau sylfaenol MET cerbydau ysgafn a phaneli corff cerbydau ysgafn heb fod yn barhaol sefydlog	
1.2 gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod neu niwed i'r cerbyd, y bobl a'r amgylchedd.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gallu defnyddio gwybodaeth berthnasol i gyflawni'r dasg
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 dewis ffynonellau addas o wybodaeth dechnegol i gefnogi gweithgareddau tynnu a ffitio cerbydau ysgafn gan gynnwys:	
a. data technegol cerbyd	
b. gweithdrefnau tynnu a ffitio	
c. gofynion cyfreithiol	
2.2 defnyddio gwybodaeth dechnegol i gefnogi gweithgareddau tynnu a ffitio cerbydau ysgafn	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3. gallu defnyddio offer a chyfarpar priodol	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 dewis yr offer a'r cyfarpar priodol sy'n angenrheidiol ar gyfer tynnu a gosod cydrannau MET sylfaenol a phaneli corff cerbydau ysgafn nad ydynt wedi'u ffitio'n barhaol	
3.2 sicrhau bod offer wedi'i raddnodi i fodloni gofynion gweithgynhyrchwyr a gofynion cyfreithiol	
3.3 defnyddio'r offer a'r cyfarpar cywir yn y ffordd a bennir gan weithgynhyrchwyr wrth dynnu a gosod cydrannau MET sylfaenol a phaneli corff cerbydau ysgafn nad ydynt yn barhaol sefydlog.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. gallu tynnu a ffitio cydrannau MET sylfaenol a phaneli corff cerbydau ysgafn nad ydynt yn sefydlog yn barhaol	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 tynnu a ffitio cydrannau MET sylfaenol a phaneli corff cerbydau ysgafn heb eu ffitio'n barhaol sefydlog	
4.2 sicrhau bod tynnu a ffitio cydrannau MET sylfaenol a phaneli corff cerbydau ysgafn nad ydynt yn barhaol sefydlog yn cydymffurfio â manyleb gweithredu'r cerbyd ac unrhyw ofynion cyfreithiol	
4.3 sicrhau nad oes unrhyw ddifrod yn digwydd i gydrannau eraill wrth dynnu a gosod cydrannau MET sylfaenol a phaneli corff cerbydau ysgafn nad ydynt yn barhaol sefydlog	
4.4 sicrhau bod yr holl gydrannau a phaneli yn cael eu storio'n ddiogel ac yn y lleoliad cywir.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5. gallu cofnodi gwybodaeth a gwneud argymhellion addas	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
5.1 cynhyrchu cofnodion gwaith sy'n gywir, yn gyflawn ac yn cael eu trosglwyddo i'r person(au) perthnasol yn brydlon yn y fformat gofynnol	
5.2 gwneud argymhellion addas y gellir eu cyfiawnhau am atgyweiriadau cost-effeithiol	
5.3 cofnodi ac adrodd unrhyw ddiffygion ychwanegol y sylwyd arnynt yn ystod eu gwaith yn brydlon yn y fformat gofynnol.	

Uned 268

Gwybodaeth am Dynnu a Ffitio Cydrannau Mecanyddol, Trydanol a Thrim Sylfaenol Cerbydau Ysgafn (MET) a Phaneli Corff Cerbydau Heb eu Gosod yn barhaol

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	20
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â BP18 Tynnu a Ffitio Cydrannau Mecanyddol, Trydanol a Thrim (MET) a Phaneli Corff Cerbydau Modur Heb eu Gosod yn Barhaol.
Math asesiad:	Prawf amlddewis
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu dealltwriaeth o dynnu a gosod cydrannau mecanyddol, trydanol a thrimio (MET) sylfaenol a phaneli corff cerbydau ysgafn nad ydynt yn barhaol sefydlog. Mae hefyd yn cwmpasu gwerthuso gweithrediad y cydrannau pan gânt eu ffitio.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. deall sut i dynnu a ffitio cydrannau trydanol, mecanyddol a thrim (met) sylfaenol cerbydau ysgafn
Meini prawf asesu	
	Mae'r dysgwr yn gallu:
	1.1 nodi'r gweithdrefnau sy'n gysylltiedig â thynnu a gosod cydrannau MET cerbydau ysgafn sylfaenol yn systematig i'r safon sy'n ofynnol gan gynnwys: a. bymperi b. unedau prif lamp c. olwynion ffordd d. batris e. trim boned a chist f. cydrannau trim mewnol g. cydrannau trim allanol
	1.2 nodi'r gweithdrefnau sy'n gysylltiedig â gweithio gyda systemau diogelwch atodol wrth osod cydrannau MET sylfaenol cerbydau ysgafn
	1.3 nodi'r gweithdrefnau sy'n gysylltiedig â gweithio gyda systemau prif lamp dadwefriad nwy wrth osod cydrannau MET sylfaenol cerbydau ysgafn sylfaenol
	1.4 esbonio dulliau a gweithdrefnau ar gyfer storio cydrannau MET cerbydau ysgafn a dynnwyd
	1.5 adnabod y gwahanol fathau o ffasninau ac offer sicrhau sy'n cael eu defnyddio wrth dynnu a ffitio cydrannau MET cerbydau ysgafn
	1.6 esbonio'r rhesymau dros ddefnyddio gwahanol fathau o ffasninau a ffitiadau a ddefnyddir mewn cydrannau MET cerbydau ysgafn

- 1.7 esbonio'r gweithdrefnau, y dulliau a'r rhesymau dros sicrhau bod cydrannau MET cerbydau ysgafn yn alinio'n gywir
- 1.8 nodi gwiriadau ansawdd y gellir eu defnyddio i sicrhau aliniad cywir a gweithrediad cydrannau MET cerbydau ysgafn
- 1.9 adnabod cydymffurfiaeth gywir systemau cerbydau yn erbyn manyleb cerbydau ysgafn a gofynion cyfreithiol ar ôl eu cwblhau
- 1.10 esbonio'r weithdrefn ar gyfer adrodd am ddifrod cosmetig i gydrannau ac unedau MET cerbydau ysgafn.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
2.	deall sut i dynnu a ffitio paneli corff cerbydau ysgafn sylfaenol nad ydynt wedi'u gosod yn barhaol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1	nodi'r gweithdrefnau sy'n gysylltiedig â thynnu a gosod paneli corff anstrwythurol cerbydau ysgafn sylfaenol yn systematig i'r safon sy'n ofynnol gan gynnwys: <ul style="list-style-type: none"> a. esgyll b. drysau c. bonedau ch. cloriau ac ôl-ddôrau cist d. barrau bymper, cloriau a chydrannau
2.2	nodi'r gweithdrefnau sy'n gysylltiedig â gweithio gyda systemau diogelwch atodol wrth osod paneli corff anstrwythurol sylfaenol cerbydau ysgafn, heb eu weldio.
2.3	esbonio'r dulliau a'r gweithdrefnau ar gyfer storio paneli corff anstrwythurol cerbydau ysgafn, nad ydynt wedi'u weldio,
2.4	adnabod y gwahanol fathau o ffasnau a gosodiadau a ddefnyddir wrth dynnu a gosod paneli corff anstrwythurol cerbydau ysgafn, nad ydynt wedi'u weldio
2.5	esbonio'r rhesymau dros ddefnyddio gwahanol fathau o ffasnau a gosodiadau a gosodiadau a ddefnyddir mewn paneli corff cerbydau ysgafn anstrwythurol, nad ydynt wedi'u weldio
2.6	esbonio'r gweithdrefnau, y dulliau a'r rhesymau dros sicrhau aliniad cywir paneli corff cerbydau ysgafn anstrwythurol, nad ydynt wedi'u weldio
2.7	nodi gwiriadau ansawdd y gellir eu defnyddio i sicrhau aliniad a gweithrediad cywir paneli anstrwythurol cerbydau ysgafn, heb eu weldio
2.8	adnabod cydymffurfiaeth gywir systemau cerbydau yn erbyn manyleb cerbydau ysgafn a gofynion cyfreithiol ar ôl eu cwblhau
2.9	esbonio'r weithdrefn ar gyfer adrodd am ddifrod cosmetig i baneli corff anstrwythurol cerbydau ysgafn, nad ydynt wedi'u weldio.

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	45
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â MC02 Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Peiriannau Beic Modur.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu dealltwriaeth o adeiladwaith a gweithrediad systemau peiriant beic modur cyffredin: systemau oeri ac iro mecanyddol. Mae hefyd yn cwmpasu systemau clytsh a thrawsyrant. Mae'n ymdrin â'r gweithdrefnau sy'n gysylltiedig â thynnu a disodli cydrannau'r system a gwerthuso eu perfformiad.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gallu gweithio'n ddiogel wrth gynnal gweithgareddau tynnu ac amnewid
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 defnyddio offer diogelu personol addas a gorchuddion beiciau modur ym mhob gweithgaredd cynnal a chadw rheolaidd beiciau modur ysgafn	
1.2 gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod neu anaf i'r beic modur, y bobl a'r amgylchedd.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gallu defnyddio gwybodaeth berthnasol i gyflawni'r dasg
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 dewis ffynonellau addas o wybodaeth dechnegol i gefnogi gweithgareddau tynnu a disodli unedau a chydrannau trên pŵer peiriant beic modur cerbydau ysgafn gan gynnwys:	
a. data technegol beic modur	
b. gweithdrefnau tynnu a disodli	
c. gofynion cyfreithiol	
2.2 defnyddio gwybodaeth dechnegol i gefnogi gweithgareddau tynnu a disodli unedau a chydrannau trên pŵer peiriant.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	3. gallu defnyddio offer a chyfarpar priodol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	

3.1	dewis yr offer a'r cyfarpar priodol sydd eu hangen i dynnu a disodli systemau trên pŵer beic modur
3.2	sicrhau bod offer wedi'i raddnodi i fodloni gofynion gweithgynhyrchwyr a gofynion cyfreithiol
3.3	defnyddio'r offer a'r cyfarpar cywir yn y ffordd a nodir gan wneuthurwyr i dynnu a disodli systemau peiriant beiciau modur ysgafn.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. gallu tynnu a disodli unedau a chhydrannau trydanol beiciau modur	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1	tynnu a disodli systemau a chhydrannau trydanol y beic modur, gan gadw at y manylebau a'r goddefiannau cywir ar gyfer y beic modur ac yn dilyn: <ul style="list-style-type: none"> a. dulliau tynnu a disodli a gymeradwyir gan y gwneuthurwr a'r gweithle b. dulliau cydnabyddedig trwsio a ymchwiliwyd c. gofynion iechyd a diogelwch
4.2	gwirio bod unedau a chhydrannau trydanol beiciau modur a ddisodlwyr yn cydymffurfio â manyleb gweithredu'r beic modur ac unrhyw ofynion cyfreithiol
4.3	defnyddio dulliau profi addas i werthuso perfformiad y system wedi'i hailosod
4.4	sicrhau bod system drydanol beiciau modur sydd wedi'i hailosod yn perfformio yn unol â manyleb gweithredu'r beiciau modur ac yn bodloni unrhyw ofynion cyfreithiol.

Uned 305

Sgiliau mewn Paratoi ac Archwilio Beiciau Modur

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	20
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â MC05 Cynnal Paratoi ac Archwilio Beiciau Modur
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu sgiliau mewn cydosod a pharatoi archwiliad cyn dosbarthu beiciau modur. Yn unol â'r gofynion cyfreithiol a rhai gweithgynhyrchwyr

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gallu gweithio'n diogel wrth wneud gweithgareddau paratoi ac archwilio beiciau modur
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 defnyddio offer diogelu personol addas a defnyddio gorchuddion beiciau modur ym mhob gweithgaredd archwilio beiciau modur ysgafn	
1.2 gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod neu anaf i'r beic modur, y bobl a'r amgylchedd.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gallu defnyddio gwybodaeth berthnasol i wneud gweithgareddau paratoi ac archwilio beiciau modur
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 dewis ffynonellau addas o wybodaeth dechnegol i gefnogi gweithgareddau archwilio beic modur gan gynnwys:	
a. data technegol beic modur	
b. gweithdrefnau archwilio	
c. gofynion cyfreithiol	
2.2 defnyddio gwybodaeth dechnegol i gefnogi gweithgareddau archwilio beiciau modur	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3. gallu defnyddio offer a chyfarpar priodol i wneud gweithgareddau paratoi a archwilio beiciau modur	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 dewis yr offer a'r cyfarpar priodol sy'n angenrheidiol ar gyfer paratoi ac archwilio	
3.2 sicrhau bod offer wedi'i raddnodi i fodloni gofynion gweithgynhyrchwyr a gofynion cyfreithiol	
3.3 defnyddio'r offer a'r cyfarpar cywir yn y ffordd a bennir gan weithgynhyrchwyr wrth gynnal ystod o archwiliadau ar systemau beiciau modur.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. gallu cynnal gweithgareddau paratoi ac archwilio beiciau modur	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 paratoi ac arolygu beiciau modur gan ddefnyddio dulliau rhagnodedig, gan gadw at y manylebau a'r goddefiannau cywir ar gyfer y beic modur	
4.2 sicrhau bod beic modur a archwilir yn cydymffurfio â manyleb gweithredu'r beic modur ac unrhyw ofynion cyfreithiol	
4.3 sicrhau bod unrhyw gymhariaeth rhwng y beic modur yn erbyn y fanyleb yn nodi'n gywir unrhyw wahaniaethau o'r fanyleb beic modur	
4.4 defnyddio dulliau profi addas i werthuso perfformiad y system a archwiliwyd.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5. gallu cofnodi gwybodaeth a gwneud argymhellion addas	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
5.1 cynhyrchu cofnodion gwaith sy'n gywir, yn gyflawn ac yn cael eu trosglwyddo i'r person(au) perthnasol yn brydlon yn y fformat gofynnol	
5.2 gwneud argymhellion addas y gellir eu cyfiawnhau am atgyweiriadau cost-effeithiol	
5.3 cofnodi ac adrodd unrhyw ddiffygion ychwanegol y sylwyd arnynt yn ystod eu gwaith yn brydlon yn y fformat gofynnol.	

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	20
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â MC02 Tynnu a Disodli Unedau a Chydrannau Peiriannau Beic Modur.
Math asesiad:	Prawf amlddewis
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu dealltwriaeth o adeiladwaith a gweithrediad systemau trên pŵer peiriant cyffredin: systemau oeri ac iro mecanyddol. Mae hefyd yn cwmpasu systemau clytsh a thrawsyriant. Mae'n ymdrin â'r gweithdrefnau sy'n gysylltiedig â thynnu a disodli cydrannau'r system a gwerthuso eu perfformiad.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
1. deall sut mae'r prif systemau mecanyddol peiriannau beiciau modur yn gweithredu	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 adnabod cydrannau system fecanyddol peiriant beic modur	
1.2 disgrifio adeiladwaith a gweithrediad systemau mecanyddol peiriant beiciau modur.	
1.3 cymharu cydrannau a chydosiadau system fecanyddol peiriant allweddol yn erbyn dewisiadau amgen i nodi gwahaniaethau mewn adeiladwaith a gweithrediad	
1.4 adnabod yr egwyddorion peirianegol allweddol sy'n perthyn i systemau mecanyddol peiriannau:	
a. cymarebau cywasgu	
b. cynhwysedd silindrau	
c. pŵer	
ch. trorym	
1.5 nodi termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad system fecanyddol peiriant beic modur:	
a. tdc	
b. bdc	
c. strôc	
ch. tyllfedd.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
2. deall sut mae systemau iro peiriant beiciau modur yn gweithredu	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 adnabod cydrannau system iro peiriant beic modur	
2.2 disgrifio adeiladwaith a gweithrediad cydrannau a systemau iro peiriant beic modur	

- 2.3 cymharu cydrannau a chydosiadau system iro peiriant allweddol i nodi gwahaniaethau mewn adeiladwaith a gweithrediad
- 2.4 adnabod yr egwyddorion peirianegol allweddol sy'n perthyn i systemau iro peiriant beiciau modur
 - a. dosbarthiad iriadau
 - b. priodweddau iriadau
 - c. dulliau lleihau ffrithiant
- 2.5 nodi termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad system iro peiriant beic modur.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3. deall sut mae systemau oeri peiriant beiciau modur yn gweithredu	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 adnabod cydrannau system oeri peiriant beic modur	
3.2 disgrifio adeiladwaith a gweithrediad systemau oeri peiriant beiciau modur	
3.3 cymharu cydrannau a chydosiadau oeri peiriant allweddol yn erbyn dewisiadau amgen i nodi gwahaniaethau mewn adeiladwaith a gweithrediad	
3.4 adnabod yr egwyddorion peirianegol allweddol sy'n perthyn i systemau mecanyddol peiriannau <ul style="list-style-type: none"> a. trosglwyddo gwres b. ehangiad llinol a chiwbaid c. cynhwysedd gwres sbesiffig ch. berwbwynt hylifau 	
3.5 nodi termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad system oeri peiriant allweddol beiciau modur.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. deall sut mae systemau clytsh a thrawsyrant beiciau modur yn gweithredu	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 adnabod cydrannau system clytsh a thrawsyrant	
4.2 disgrifio adeiladwaith a gweithrediad cydrannau system a chydannau clytsh a thrawsyrant beiciau modur	
4.3 cymharu cydrannau a chydosiadau system clytsh a thrawsyrant beic modur allweddol yn erbyn dewisiadau amgen i nodi gwahaniaethau mewn adeiladwaith a gweithrediad.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5. deall sut i wirio, disodli a phrofi systemau, unedau a chydannau trenau pŵer	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 disgrifio sut i dynnu a disodli systemau, unedau a chydannau trenau pŵer	
5.2 disgrifio mathau cyffredin o ddulliau profi sy'n cael eu defnyddio i wirio gweithrediad systemau trên pŵer peiriant a'u pwrpas	
5.3 esbonio sut i brofi a gwerthuso perfformiad unedau newydd yn erbyn manyleb beiciau modur	
5.4 esbonio diffygion cyffredin sydd mewn systemau trenau pŵer beiciau modur a'u hachosion.	

Gwybodaeth ategol

Caiff ymgeiswyr eu hasesu ar y meini prawf asesu fel y nodir o fewn yr uned. Mae'r wybodaeth ganlynol wedi'i chynnwys i gefnogi canolfannau o ran addysgu a chyflwyno.

Peiriannau

- a. Mathau peiriant a chyfluniadau:
 - i. mewnlín
 - ii. gwastad
 - iii. 'V'
 - iv. cylchred pedair strôc a dwy strôc ar gyfer peiriannau tanio gwreichion
 - v. peiriannau allsugno naturiol a rhai tyrbodrydanol
- b. Manteision ac anfanteision cymharol gwahanol fathau o beiriannau a chyfluniadau.
- c. Cynllun a chydannau peiriant:
 - i. camsiafft sengl (OHC) ac aml-camsiafft (DOHC)
 - ii. silindr sengl ac aml-silindrau (2, 3, 4, 6 - mathau silindrau)
 - iii. dyluniad porth: mewnfâ, trosglwyddo ac egsóst
- ch. Cynllun a dyluniad pen silindrau, siambr tanio a dyluniad piston.
- d. Y gweithdrefnau a ddefnyddir wrth archwilio peiriannau.
- dd. Y gweithdrefnau i asesu:
 - i. modd rhoi gwasanaeth
 - ii. traul
 - iii. cyflwr
 - iv. cliriadau
 - v. gosodiadau
 - vi. cysylltyddion
 - vii. uniadau
 - viii. systemau hylif
 - ix. addasiadau
 - x. gweithrediad a ffwythianoldeb
 - xi. diogelwch.
- e. Symptomau a diffygion sy'n gysylltiedig â gweithredu peiriant mecanyddol:
 - i. perfformiad gwan
 - ii. sŵn mecanyddol gormodol neu annormal
 - iii. rhedeg afreolaidd
 - iv. pŵer isel
 - v. allyriadau egsóst
 - vi. mwg egsóst annormal
 - vii. methu cychwyn
 - viii. gollyngiadau nwy egsóst i'r system oeri
 - ix. gollyngiadau nwy egsóst.

Iro

- a. Manteision ac anfanteision systemau gwlyb a sych.
- b. System iro peiriant:
 - i. systemau sblash a dan bwysedd
 - ii. pypmiau
 - iii. falf rhyddhau pwysedd
 - iv. hidlyddion
 - v. llwybrau olew
 - vi. oeryddion olew.
- c. Termau cysylltiedig ag iro ac olew peiriant:
 - i. llif llawn
 - ii. hydrodynamig
 - iii. ffin
 - iv. gludedd
 - v. aml-radd
 - vi. olew naturiol a synthetig
 - vii. indecs gludedd
 - viii. aml-radd.
- ch. Gofynion a nodweddion olew peiriant:
 - i. tymheredd gweithredu
 - ii. pwyseddau
 - iii. graddau iriad
 - iv. gludedd
 - v. olew aml-radd
 - vi. ychwanegion
 - vii. glanedyddion
 - viii. gwasgarwyr
 - ix. atalwyr gwrthocsidiol
 - x. cyfryngau gwrth-ewynnu
 - xi. gwrth-draul
 - xii. olewau synthetig
 - xiii. olewau organig
 - xiv. olewau mwynol.
- d. Symptomau a diffygion sy'n gysylltiedig â systemau iro:
 - i. defnydd olew gormodol
 - ii. gollyngiadau olew
 - iii. olew mewn dŵr
 - iv. pwysedd isel neu ormodol
 - v. halogiad olew.
- dd. Y gweithdrefnau a ddefnyddir wrth archwilio system iro

Oeri

- a. Cydrannau, egwyddorion gweithredu a swyddogaethau systemau oeri peiriant.
- b. Gweithdrefnau a ddefnyddir i dynnu, disodli ac addasu cydrannau system oeri:
 - i. dyfeisiau ffan a rheolydd oeri
 - ii. esgyll a chowlingau
 - iii. tanciau bwydo, rheiddiaduron a chapiau pwysedd
 - iv. pibellau tanciau ehangu, clipiau a pheipiau

- v. cymhellwyr thermostatau ac oerydd.
- c. Paratoi a defnyddio offer arbenigol priodol a ddefnyddir i werthuso perfformiad y system ar ôl disodli cydrannau:
 - i. profwyr pwysedd system
 - ii. profwyr cap pwysedd
 - iii. cyfarpar profi gwrthrewydd
 - iv. profion cemegol i ganfod nwy tanio.
- ch. Symptomau a diffygion sy'n gysylltiedig â systemau oeri:
 - i. gollyngiadau dŵr
 - ii. dŵr mewn olew
 - iii. esgyll wedi'u blocio
 - iv. tymheredd oerydd rhy isel neu uchel.
- d. Y gweithdrefnau a ddefnyddir wrth archwilio systemau oeri.

Clytsh

- a. Cydrannau, egwyddorion gweithredu, a swyddogaethau clytshis:
 - i. clytsh gwlyb
 - ii. clytsh sych
 - iii. allgyrchol
 - iv. control cebl
 - v. rheoli hydrolog
- b. Gweithdrefnau a ddefnyddir i dynnu, disodli ac addasu systemau a chydrannau clytsh.
- c. Paratoi a defnyddio offer arbenigol priodol a ddefnyddir i werthuso perfformiad y system ar ôl disodli cydrannau.
- ch. Symptomau a diffygion sy'n gysylltiedig â systemau clytsh:
 - i. slip
 - ii. llusg/

Trawsyriant

- a. Cydrannau, egwyddorion gweithredu, a gweithrediad systemau trawsyriant:
 - i. gêr confensiynol
 - ii. CVT
 - iii. awtomatig.
- b. Y cydrannau gweithredu o fewn systemau trawsyriant:
 - i. gerau
 - ii. siaffftiau
 - iii. dewiswyr
 - iv. mecanweithiau lifer shiftt a drwm
 - v. berynnau
 - vi. pwlïau.
- c. Paratoad a dull defnyddio offer arbenigol priodol a ddefnyddir i werthuso perfformiad y system trawsyriant ar ôl disodli cydrannau.
- ch. Gweithdrefnau a ddefnyddir i dynnu, disodli ac addasu systemau a chydrannau trawsyriant.
- d. Symptomau a diffygion sy'n gysylltiedig â systemau trawsyriant:
 - i. synau annormal
 - ii. dirgryniad
 - iii. gollyngiadau hylif
 - iv. traul

- v. detholiad gêr.

Cyffredinol

- a. Paratoi, profi a defnyddio offer a chyfarpar a ddefnyddir i:
 - i. datgymalu
 - ii. tynnu a disodli cydrannau system peiriant mecanyddol a thrên pŵer.
- b. Rhagofalon diogelwch priodol:
 - i. PPE
 - ii. diogelwch beic modur wrth ddatgymalu
 - iii. tynnu a disodli unedau a chydrannau peiriant mecanyddol ac unedau trên pŵer.
- c. Pwysigrwydd prosesau rhesymegol a systematig.
- ch. Archwilio a phrofi peiriant mecanyddol ac unedau a chydrannau trên pŵer.
- d. Paratoi unedau disodli i ailffitio neu i ddisodli.
- dd. Y rhesymau pam mae'n rhaid i gydrannau ac unedau newydd fodloni'r manylebau gwreiddiol (OES) – gofynion gwarant, er mwyn cynnal gofynion perfformiad a diogelwch.
- e. Gweithdrefnau ailffitio.
- f. Arolygu a phrofi unedau a system i sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion y gwneuthurwr, y gyfraith a'r gofynion perfformiad.
- ff. Archwilio ac ailsefydlu'r beic modur ar ôl ei atgyweirio er mwyn sicrhau boddhad cwsmeriaid:
 - i. glendid beic modur
 - ii. diogelwch cydrannau a ffitiadau
 - iii. ailosod cydrannau a ffitiadau.
- g. Adeiladwaith a gweithrediad systemau mecanyddol peiriant beic modur
 - i. pedair strôc
 - ii. dwy strôc.
- ng. Egwyddorion perianegol allweddol sy'n gysylltiedig â systemau mecanyddol peiriannau
 - i. cymarebau cywasgu
 - ii. effeithlonrwydd cyfeintiol
 - iii. cynhwysedd silindrau.
- h. Termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad system fecanyddol peiriant beic modur
 - i. tdc
 - ii. bdc
 - iii. strôc
 - iv. tyllfedd
 - v. pyrth.
- i. Adeiladwaith a gweithrediad cydrannau a systemau iro peiriant beic modur
 - i. llif llawn
 - ii. dargyfeiriad
 - iii. swmp gwlyb
 - iv. swmp sych
 - v. cyfanswm colled.
- l. Egwyddorion perianegol allweddol sy'n gysylltiedig â systemau iro peiriannau beiciau modur
 - i. dosbarthiad iriadau
 - ii. priodweddau iriadau
 - iii. dulliau lleihau ffrithiant.
- ll. Termau cyffredin a ddefnyddir mewn dyluniad system iro peiriant beic modur
- m. Adnabod cydrannau system oeri peiriant beic modur

- i. oeri aer
- ii. hylif oeri
- n. Egwyddorion perianegol allweddol sy'n gysylltiedig â systemau oeri peiriannau beiciau modur
 - i. trosglwyddo gwres
 - ii. ehangiad llinol a chiwbaidd
 - iii. cynhwysedd gwres sbesiffig
 - iv. berwbwynt hylifau.
- o. Adeiladwaith a gweithrediad cydrannau'r system clytsh a thrawsyrant beiciau modur
 - i. clytsh sych
 - ii. clytsh gwlyb
 - iii. rhwyll gyson
 - iv. CVT
 - v. Awtomatig
 - vi. cadwyn a sbroced
 - vii. siafft a gêr
 - viii. belt a phwli.

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	20
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â MC05 Cynnal Paratoi ac Archwilio Beiciau Modur
Math asesiad:	Prawf amlddewis
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu dealltwriaeth o gydosod a pharatoi archwiliad cyn dosbarthu beiciau modur newydd ac ail law.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. deall sut i wneud gweithgareddau paratoi ac archwilio beiciau modur
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 esbonio'r gwahaniaeth rhwng gwahanol weithgareddau paratoi beiciau modur ac archwiliadau	
1.2 adnabod y systemau gwahanol i'w harchwilio wrth ddefnyddio dulliau archwilio	
1.3 nodi'r gweithdrefnau sy'n gysylltiedig â pharatoi ac archwilio beiciau modur	
1.4 adnabod cydymffurfiaeth gywir systemau a chyflwr beiciau modur ar archwiliadau beiciau modur	
1.5 cymharu canlyniadau profi ac archwilio yn erbyn manylebau a gofynion cyfreithiol beiciau modur	
1.6 esbonio sut i gofnodi a chwblhau canlyniadau paratoi ac archwilio canlyniadau yn y fformat gofynnol	
1.7 nodi'r argymhellion y gellir eu gwneud ar sail canlyniadau archwiliadau beic modur	
1.8 esbonio goblygiadau methu â chynnal gweithgareddau paratoi ac arolygu beiciau modur yn gywir	
1.9 esbonio goblygiadau llofnodi dogfennau a chofnodion beic modur yn y gweithle	
1.10 esbonio'r weithdrefn ar gyfer adrodd am ddifrod cosmetig i gydrannau beiciau modur ac unedau y tu allan i eitemau arolygu arferol.	

Gwybodaeth ategol

Caiff ymgeiswyr eu hasesu ar y meini prawf asesu fel y nodir o fewn yr uned. Mae'r wybodaeth ganlynol wedi'i chynnwys i gefnogi canolfannau o ran addysgu a chyflwyno.

Cydosod, gwaith cyn ar ôl archwiliadau beiciau modur

- a. PPE a diogelwch beic modur sy'n ymwneud â:
 - i. paneli a ffrâm corff beiciau modur
 - ii. arwynebau paent
 - iii. arwynebau wedi'u caboli
 - iv. seddau.
- b. Gweithdrefnau cydosod, gwaith cyn ar ôl archwilio beiciau modur
 - i. clywedol
 - ii. asesiadau gweledol a gweithredol ar beiriant
 - iii. systemau peiriant
 - iv. systemau siasi
 - v. olwynion a theiars
 - vi. system drawsyriant
 - vii. systemau trydanol ac electronig
 - viii. paneli a ffrâm corff beiciau modur allanol.
- c. dulliau cynnal archwiliadau ar gyfer: difrod, cyrydiad, gollyngiadau hylif, traul, diogelwch mowntin a chyflwr i gynnwys:
 - i. systemau peiriant a pheiriannau
 - ii. systemau siasi
 - iii. systemau trawsyriant
 - iv. brecio
 - v. llywio
 - vi. hongiad
 - vii. olwynion
 - viii. teiars
 - ix. paneli corff a ffrâm
 - x. systemau a chydannau trydanol ac electronig
 - xi. seddau a drychau beic modur
 - xii. offeryniaeth beic modur
 - xiii. controlau gyrrwr.
- ch. Gwirio cydymffurfio â manylebau'r gwneuthurwr a gofynion cyfreithiol.
- d. Cwblhau dogfennaeth i gynnwys:
 - i. cofnodion archwiliad
 - ii. cardiau tasg
 - iii. cofnodion beic modur.

- dd. Gwneud argymhellion ar sail canlyniadau archwiliadau beic modur.
- e. Y gwiriadau angenrheidiol i sicrhau boddhad cwsmeriaid o ran:
 - i. paneli corff beiciau modur
 - ii. arwynebau paent
 - iii. arwynebau wedi'u caboli
 - iv. arwynebau crôm
 - v. seddau a drychau.
- f. Paratoi a defnyddio offer a chyfarpar arolygu priodol.
- ff. Gweithdrefnau archwilio yn dilyn rhestrau gwirio archwilio.
- g. Gweithgareddau ac archwiliadau paratoi beiciau modur amrywiol i gynnwys:
 - i. cydosodiad beic modur newydd
 - ii. cyn ac ôl gwaith
 - iii. cyn dosbarthu ar feiciau modur newydd a rhai wedi'u defnyddio
 - iv. prawf MOT
 - v. diogelwch
 - vi. ar ôl trwsio.

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	46
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Bydd yr uned hon yn helpu'r dysgwr i ddatblygu'r sgiliau sydd eu hangen i archwilio, ffitio, trwsio a chynnal teiars cerbydau ysgafn safonol.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gallu gweithio'n ddiogel wrth gynnal gweithgareddau tynnu ac amnewid
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 defnyddio offer diogelu personol addas a gorchuddion cerbydau wrth weithio ar gerbydau	
1.2 gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod neu niwed i'r cerbyd, y bobl a'r amgylchedd.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gallu defnyddio technegau archwilio teiars cerbydau ysgafn
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 archwilio olwynion a theiars gan ddefnyddio technegau priodol, offer a chyfarpar addas a chyfarwyddiadau gweithgynhyrchwyr lle bo hynny'n berthnasol. i gynnwys:	
a. archwiliad gweledol	
b. mesur dyfnder gwadn	
c. pwyseddau teiar	
ch. cydbwysedd.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	3. gallu trwsio a disodli teiars cerbyd ysgafn safonol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 cynnal gweithgareddau trwsio teiars o fewn amserlenni priodol gan ddefnyddio:	
a. offer a chyfarpar addas	
b. technegau trwsio a disodli cywir	
c. math a maint cywir cydrannau disodli	
ch. defnyddiau cywir	

3.2 cynnal gweithgareddau cyfnewid teiars o fewn amserlenni priodol.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. gallu cydbwysu olwynion a chynnal gwiriadau terfynol ar y cerbyd	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 cydbwysu olwynion o fewn terfynau derbyniol	
4.2 cynnal gwiriadau diogelwch cerbydau terfynol yn y gweithdy, cyn rhyddhau'r cerbyd i'r cwsmer.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5. gallu cofnodi gwybodaeth a gwneud argymhellion addas	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
5.1 cynhyrchu cofnodion gwaith sy'n gywir, yn gyflawn ac yn cael eu trosglwyddo i'r person(au) perthnasol yn brydlon yn y fformat gofynnol	
5.2 gwneud argymhellion addas y gellir eu cyfiawnhau am atgyweiriadau cost-effeithiol	
5.3 cofnodi ac adrodd unrhyw ddiffygion ychwanegol y sylwyd arnynt yn ystod eu gwaith yn brydlon yn y fformat gofynnol.	

Uned 503

Sgiliau mewn Archwilio, Trwsio ac Ailosod Teiars Cerbyd Masnachol

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	44
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â VF03.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Bydd yr uned hon yn helpu'r dysgwr i ddatblygu'r sgiliau sydd eu hangen i archwilio, ffitio, trwsio a chynnal teiars cerbydau ysgafn perfformiad uchel.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gallu gweithio'n ddiogel wrth gynnal gweithgareddau tynnu ac amnewid
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 defnyddio offer diogelu personol addas a gorchuddion cerbydau wrth weithio ar gerbydau	
1.2 gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod neu niwed i'r cerbyd, y bobl a'r amgylchedd.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gallu archwilio olwynion a theiars cerbydau masnachol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 archwilio olwynion a theiars cerbydau masnachol gan ddefnyddio technegau priodol, offer, cyfarpar, gwybodaeth dechnegol a chyfarwyddiadau gweithgynhyrchwyr lle bo hynny'n berthnasol. i gynnwys:	
a. archwiliad gweledol	
b. mesur dyfnder gwadn	
c. pwyseddau teiar.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	3. gallu trwsio a disodli teiars cerbyd masnachol, olwynion a thiwbiau
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 cynnal gweithgareddau trwsio teiars o fewn amserlenni priodol gan ddefnyddio:	
a. offer a chyfarpar addas	
b. technegau trwsio cywir	
c. math a maint cywir cydrannau disodli	
ch. defnyddiau cywir	
3.2 cynnal gweithgareddau cyfnewid teiars o fewn amserlenni priodol	

3.3 cynnal gwiriadau terfynol i sicrhau bod teiars a falffiau wedi'u disodli a'u hailffitio wedi'u gosod yn gywir ac yn cydymffurfio â gofynion cyfreithiol cyn rhyddhau'r cerbyd i'r cwsmer.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4.	gallu ailrigoli gwadn ar deiars cerbyd masnachol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1	ailrigoli gwadn ar deiars addas, gan gydymffurfio â gofynion cyfreithiol gan ddefnyddio: a. offer a chyfarpar addas b. technegau ailrigoli cywir c. diogelu personol addas
4.2	cynnal gwiriadau terfynol i sicrhau bod teiars wedi'u hailrigoli'n bodloni gofynion cyfreithiol a rhai gweithgynhyrchwyr cyn eu rhyddhau i'r cwsmer.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5.	gallu cofnodi gwybodaeth a gwneud argymhellion addas
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
5.1	cynhyrchu cofnodion gwaith sy'n gywir, yn gyflawn ac yn cael eu trosglwyddo i'r person(au) perthnasol yn brydlon yn y fformat gofynnol
5.2	gwneud argymhellion addas y gellir eu cyfiawnhau am atgyweiriadau cost-effeithiol
5.3	cofnodi ac adrodd unrhyw ddiffygion ychwanegol y sylwyd arnynt yn ystod eu gwaith yn brydlon yn y fformat gofynnol.

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	34
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Prawf amlddewis
Nod:	Bydd yr uned hon yn helpu'r dysgwr i ddatblygu'r sgiliau sydd eu hangen i dderbyn rhannau i'w storio, gan eu rhoi'n gywir mewn lleoliad, diweddarau systemau rheoli stoc a chwblhau dogfennau mewn delwriaeth, canolfan ffitio cyflym, canolfan ddosbarthu rhannau neu sefyllfa debyg.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gallu derbyn cyflenwadau rhannau
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 gwirio bod y rhannau a gyflenwir yn cydymffurfio â'r math, yr ansawdd a'r maint a ddisgwylir	
1.2 rhoi gwybod yn brydlon am unrhyw anghysondebau o ran danfon a storio i'r person perthnasol	
1.3 adnabod a defnyddio systemau lleoli a gosod rhannau yn y lleoliad cywir ar gyfer storio	
1.4 storio rhannau mewn ffordd sy'n gwneud y defnydd gorau o'r lle sydd ar gael ac sy'n cydymffurfio â rheoliadau ac arferion perthnasol ac sy'n cydymffurfio â gofynion cylchdroi stoc.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gallu delio â systemau rheoli stoc a dogfennaeth
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 nodi manylion y stoc a dderbynnir i'r system rheoli stoc yn gywir	
2.2 cwblhau derbyn a storio dogfennaeth yn gywir, gan ddilyn gweithdrefnau'r cwmni.	

Uned 551

Gwybodaeth mewn Archwilio, Atgyweirio a Disodli Teiars Cerbydau Ysgafn Safonol

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	24
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Bydd yr uned hon yn helpu'r dysgwr i ddatblygu dealltwriaeth o arolygu, gosod, atgyweirio a chynnal teiars ac olwynion cerbydau ysgafn safonol.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gwybod am deiars safonol cerbydau ysgafn, deddfwriaeth a gweithdrefnau arbennig gweithle
Meini prawf asesu	
	Mae'r dysgwr yn gallu: 1.1 nodi prif bwrpas teiars 1.2 adnabod y gwahanol fathau o adeiladwaith olwynion a rim cerbydau ysgafn 1.3 adnabod mathau a defnydd o adeiladwaith teiars cerbydau ysgafn 1.4 nodi'r gofynion cyfreithiol ar gyfer teiars cerbydau ysgafn. 1.5 nodi rhannau perthnasol y safon Brydeinig ac Ewropeaidd ar gyfer atgyweirio teiars cerbydau ysgafn 1.6 rhoi enghreifftiau o sut i ddelio â deunyddiau gwastraff arbenigol yn eu gweithle.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gwybod am yr offer a'r cyfarpar a ddefnyddir wrth weithio gyda theiars cerbydau ysgafn
Meini prawf asesu	
	Mae'r dysgwr yn gallu: 2.1 rhestru'r offer a'r cyfarpar a ddefnyddir wrth weithio gyda theiars cerbydau ysgafn. 2.2 nodi gofynion cynnal a chadw arbenigol peiriannau tynnu ac ailffitio teiars a chydbwysu olwynion cerbydau masnachol

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	3. gwybod am ddefnyddiau sy'n cael eu defnyddio wrth drwsio teiars cerbydau ysgafn
Meini prawf asesu	
	Mae'r dysgwr yn gallu: 3.1 nodi'r mathau o ddefnyddiau trwsio sydd ar gael a phryd bydden nhw'n cael eu defnyddio

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
------------------------	--------------------------

4. gwybod am archwilio, tynnu a disodli teiars cerbydau ysgafn

Meini prawf asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

- 4.1 nodi ystyr marciau ar deiars cerbydau ysgafn safonol.
- 4.2 nodi'r dulliau a'r gweithdrefnau archwilio ac adnabod diffygion sy'n gysylltiedig â theiars cerbydau ysgafn.
- 4.3 rhoi enghreifftiau o'r diffygion cyffredin sy'n gysylltiedig â theiars ac olwynion cerbydau ysgafn safonol.
- 4.4 disgrifio teiars cerbydau ysgafn safonol, dulliau a gweithdrefnau tynnu olwynion a falfiau ac ail-ffitio.
- 4.5 amlinellu egwyddorion cyfnewid teiars neu olwynion
- 4.6 amlinellu egwyddorion cydbwysu olwynion, gan gynnwys:
 - a. cydbwysu statig
 - b. cydbwysu dynamig.

Uned 553

Gwybodaeth mewn Archwilio, Atgyweirio a Disodli Teiars Safonol Cerbydau Ysgafn

Lefel:	Lefel 2
ODDA:	26
Perthynas â SGC:	Mae'r uned hon yn gysylltiedig â VF03.
Math asesiad:	Prawf amlddewis
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu a deall arolygu, gosod, atgyweirio a chynnal teiars perfformiad uchel cerbydau ysgafn.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. deall olwynion cerbydau masnachol ac adeiladwaith teiars, deddfwriaeth a gweithdrefnau gweithle arbennig
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 nodi diben, swyddogaeth ac adeiladwaith olwynion a theiars cerbydau masnachol.	
1.2 nodi'r gofynion cyfreithiol presennol ar gyfer teiars cerbydau masnachol.	
1.3 nodi rhannau perthnasol y safon Brydeinig ac Ewropeaidd cyfredol ar gyfer atgyweirio teiars cerbydau masnachol	
1.4 rhoi enghreifftiau o sut i ddelio â deunyddiau gwastraff arbenigol yn eu gweithle.	
1.5 amlinellu argymhellion gweithgynhyrchwyr ar a oes modd trwsio eu teiars.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. deall yr offer a'r cyfarpar a ddefnyddir wrth weithio gyda theiars cerbydau masnachol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 rhoi enghreifftiau o sut i ddewis, paratoi a defnyddio offer ac offer sy'n briodol i weithio gyda theiars cerbydau masnachol.	
2.2 nodi gofynion cynnal a chadw arbenigol peiriannau tynnu ac ailffitio olwynion a theiars cerbydau masnachol.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3. deall adeiladwaith teiars cerbydau masnachol, a'r deunyddiau a ddefnyddir wrth eu gweithgynhyrchu ac atgyweirio	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 nodi'r mathau o ddefnyddiau trwsio sydd ar gael a phryd dylen nhw gael eu defnyddio.	
3.2 nodi'r gwahaniaeth rhwng 'ailfowldio' ac 'ail-dorri' pan gaiff ei gymhwyso i deiars cerbydau masnachol.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. deall sut i archwilio, tynnu, trwsio a disodli teiars cerbydau masnachol	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 nodi'r gwahanol fathau o falf teiars cerbydau masnachol a'u technegau gosod	
4.2 nodi ystyr marciau ar deiars cerbydau masnachol a lle gellir dod o hyd i'r rhain	
4.3 nodi'r dulliau a'r gweithdrefnau archwilio ac adnabod diffygion sy'n gysylltiedig â theiars cerbydau masnachol	
4.4 rhoi enghreifftiau o'r diffygion cyffredin sy'n gysylltiedig â theiars ac olwynion cerbydau masnachol	
4.5 disgrifio dulliau a gweithdrefnau tynnu ac aillfitio teiars, tiwbiau ac olwynion cerbydau masnachol	
4.6 amlinellu egwyddorion cydbwysu olwynion, i gynnwys: a cydbwysu statig b cydbwysu dynamig	
4.7 nodi'r brosesi i ailrigoli teiar cerbyd masnachol	

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	28
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Prawf amlddewis
Nod:	Mae'r uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu dealltwriaeth mewn derbyn rhannau i'w storio, gan eu rhoi'n gywir mewn lleoliad, diweddarau systemau rheoli stoc a chwblhau dogfennau mewn delwriaeth, canolfan ffitio cyflym, canolfan ddsbarthu rhannau neu sefyllfa debyg.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gwybod systemau a gweithdrefnau eu sefydliad
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 nodi systemau a gweithdrefnau eu sefydliad ar gyfer: <ul style="list-style-type: none"> a. derbyn a storio nwyddau, gan gynnwys rhannau 'archeb arbennig'. b. storio, cylchredeg a rheoli rhannau c. diweddarau cofnodion stoc ch. cwblhau dogfennaeth derbyn a storio darnau. d. adrodd am niwed neu gyflenwadau anghyflawn 	
1.2 nodi'r person y dylid rhoi gwybod am anghysondebau a phroblemau storio iddo	
1.3 rhoi enghreifftiau o'r gwahanol amodau diogelwch (COSHH) a'r amodau amgylcheddol sy'n ofynnol ar gyfer storio rhannau, gan gynnwys storio a thrin bagiau aer newydd, a'r rhesymau dros y rhain.	
1.4 nodi'r gofynion ar gyfer gwisgo offer diogelu personol a'i bwysigrwydd wrth drin a symud rhannau.	
1.5 nodi'r costau sy'n gysylltiedig â rhannau sydd wedi'u difrodi a pham mae hi'n bwysig bod rhannau sydd wedi'u difrodi yn cael eu hadrodd yn brydlon.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
2. gwybod am drafod a storio rhannau	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 rhoi enghreifftiau o sut i gynnal gwiriadau ansawdd gweledol a chorfforol ar adeg derbyn rhannau.	
2.2 rhoi enghreifftiau o sut i ddod o hyd i rannau sy'n cael eu storio gan ddefnyddio'r system wybodaeth rhannau sydd ar waith yn eich sefydliad.	
2.3 rhoi enghreifftiau o sut i drin a symud rhannau'n ddiogel	
2.4 rhoi enghreifftiau o sut i ddefnyddio'r offer trin mecanyddol sydd ar gael yn eu gweithrediad rhannau.	
2.5 nodi sut i storio rhannau i wneud y defnydd gorau o'r lle sydd ar gael ac i gadw at y rheoliadau. i gynnwys:	
a. rhacio storio addasadwy	
b. rhacio teiars	
c. rhaciau egsóst	
ch. droriau	
d. biniau wal	
dd. storio batri	
e. cabinetau cloadwy	
2.6 nodi sut i storio rhannau i gydymffurfio ag unrhyw ofynion cylchdroi stoc.	
2.7 nodi pryd a ble dylai cyfarpar trafod gael eu defnyddio	
2.8 nodi'r gofynion storio ar gyfer rhannau a defnyddiau traul arbennig a / neu rai sy'n cael eu difrodi'n hawdd. i gynnwys:	
a. paneli corff	
b. bagiau aer	
c. teiars	
ch. cydrannau egsóst	
d. batris	
e. rhannau brêc	
f. olew.	
ff. paent a theneuwyr	
g. nwyon.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
h. gwybod am gofnodion stoc a rheoli stoc	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
a. rhoi enghreifftiau o sut i gael gafael ar wybodaeth a'i dehongli er mwyn penderfynu pa rannau a ddisgwylir.	
b. rhoi enghreifftiau o sut i ddiweddarau cofnodion stoc ar ôl derbyn nwyddau.	
c. rhoi enghreifftiau o sut i gwblhau dogfennau derbyn a storio rhannau perthnasol.	
ch. nodi'r system rhifo rhannau ar gyfer mathau a mêt y rhannau y maent yn ymdrin â hwy	
d. nodi sut mae eu system rheoli stoc rhannau'n gweithio.	

Uned 601

Gwybodaeth am Gyflawni Gweithrediadau Foltedd Heb fod yn Uchel Ar, Ger neu Gyda Cherbyd Trydan

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	8
Perthynas â SGC:	EV01: cyflawni gweithrediadau foltedd nad yw'n uchel ar, ger neu gyda cherbyd trydan.
Math asesiad:	Prawf amlddewis
Nod:	<p>Gallu adnabod ac enwi'r mathau o gerbydau trydan a'r cydrannau foltedd uchel sydd wedi'u gosod, a gallu nodi'r ddeddfwriaeth a deall y peryglon sy'n gysylltiedig â gweithio o amgylch cerbydau foltedd uchel. Gwybod sut i adnabod y gwahanol fathau o systemau gwefru, a sut i wefru'n ddiogel ar gerbydau trydan.</p> <p>Mae'r uned hon ar gyfer pobl sy'n gweithio ar gerbydau trydan, ger neu gyda cherbydau trydan ond nad ydynt yn gweithio ar system foltedd uchel y cerbyd.</p>

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
1. deall y gwahaniaethau gweithredol rhwng cerbydau trydan a cherbydau nad ydynt yn drydanol, a gwybod sut i adnabod y gwahanol fathau o gerbydau trydan	
Meini prawf asesu	
Rhaid i'r dysgwr wybod:	
1.1 y gwahaniaethau rhwng cerbyd trydan a cherbyd nad yw'n drydan	
1.2 sut i adnabod cerbydau trydan a'u math	
1.3 sut i adnabod a lleoli cydrannau trydanol foltedd uchel mewn cerbyd trydan	
1.4 gweithrediad cydrannau foltedd uchel	
1.5 sut i adnabod y mathau o systemau gwefru sy'n gysylltiedig â cherbydau trydan	
1.6 dulliau caffael gwybodaeth perthnasol i gerbydau trydan	
1.7 sut i ddefnyddio a dehongli gwybodaeth dechnegol am gerbydau trydan.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
2. deall pwysigrwydd glynu wrth ddeddfwriaeth iechyd a diogelwch, rheoliadau, canllawiau a gweithdrefnau yn y gweithle a gwybod sut i weithio'n ddiogel o amgylch cerbydau trydan	
Meini prawf asesu	
Rhaid i'r dysgwr wybod:	
2.1 deddfwriaeth iechyd a diogelwch gyfredol, codau ymarfer y diwydiant neu ganllawiau sy'n berthnasol i weithio ar, ger neu gyda cherbydau trydan	
2.2 yr offer diogelu personol sydd ei angen wrth weithio ar gerbydau trydan neu o'u hamgylch	
2.3 pwysigrwydd sicrhau amgylchedd gweithio diogel	

- 2.4 gweithdrefnau'r gweithle ar gyfer gweithio'n ddiogel o amgylch cerbydau trydan
- 2.5 sut i weithredu cerbyd trydan yn ddiogel
- 2.6 sut i weithio'n ddiogel o gwmpas cydrannau foltedd uchel
- 2.7 y mesurau rhagofal sy'n angenrheidiol wrth ddefnyddio offer gwefru plygio i mewn a sut i ddefnyddio systemau gwefru'n ddiogel
- 2.8 gweithdrefnau'r gweithle y mae'n rhaid eu dilyn os bydd argyfwng.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3. deall y peryglon sy'n gysylltiedig â gweithio ar gerbydau trydan neu o'u hamgylch	
Meini prawf asesu	
Rhaid i'r dysgwr wybod:	
3.1 y peryglon cysylltiedig â chydrannau foltedd uchel	
3.2 y peryglon sy'n gysylltiedig â cherbydau trydan pan fyddant yn agored i dymheredd eithafol, gwrthdaro cerbydau ac amodau andwyol eraill	
3.3 goblygiadau iechyd meysydd magnetig cryf a dargludedd trydanol drwy'r corff dynol .	

Uned 601

Gwybodaeth am Gyflawni Gweithrediadau Foltedd Heb fod yn Uchel Ar, Ger neu Gyda Cherbyd Trydan

Gwybodaeth ategol

Caiff ymgeiswyr eu hasesu ar y meini prawf asesu fel y nodir o fewn yr uned a chynhwysir y wybodaeth gefnogol ganlynol i gefnogi canolfannau o ran addysgu a chyflwyno.

Canlyniad dysgu 1 Cwmpas

1.1 Gwahaniaethau rhwng

- a. Peiriannau mewndanio
- b. Systemau cychwyn
- c. Systemau gwefru
- ch. Brecio atgynhyrchiol
- d. Cynlluniau
- dd. Bathodynnau / logos
- e. Cydrannau

1.1, 1.5 Cerbyd(au) trydan

- a. Cerbyd trydan pur (PEV) / batri (BEV)
- b. Pellter estynedig (ER-EV)
- c. Pellter estynedig (RE-EV)
- ch. Cell danwydd (FCEV)
- d. Hybrid (HEV)
- dd. Hybrid plygio i mewn (PHEV)
- e. Hybrid ysgafn

1.3-1.4 Cydrannau

- a. Batris foltedd uchel
- b. Batris foltedd isel
- c. Gwrthdröydd
- ch. Ceblau foltedd uchel
- d. trawsnewidydd DC i DC
- dd. Cell danwydd
- e. Cyfarpar a cheblau gwefru
- f. Modur / generaduron

1.4 Mathau systemau gwefru

- a. Plygiau / socedi (AC i DC)
- b. Gwefru araf (soced 3 phin)
- c. Gwefru AC
- ch. gwefru DC (gorsaf wefru)
- d. Systemau gwefru cyfunol
- dd. Systemau hunan-wefru hybrid

1.6 Ffynonellau gwybodaeth

- a. Gwybodaeth dechnegol gwneuthurwr neu gerbyd
- b. Cardiau tasg
- c. Gwefannau gwneuthurwyr cyfarpar

1.7 Gwybodaeth dechnegol ar

- a. Math a lleoliad soced wefru
- b. Lleoliad cydrannau foltedd uchel
- c. Lleoliad batris foltedd isel
- ch. Cysylltu ffynhonnell pŵer atodol
- d. Ystod /cynhwysedd batri
- dd. Symbolau dangosfwrdd

Canlyniad dysgu 2

Cwmpas

2.1 Deddfwriaeth lechyd a diogelwch , codau ymarfer diwydiant, canllawiau

- a. Deddf lechyd a Diogelwch yn y Gwaith (HASWA)
 - b. Rheoliadau cyfarpar trydanol
 - c. Rheoliadau trydan yn y gwaith
 - ch. Rheoliad Rhif 100 Comisiwn Economaidd Ewrop y Cenhedloedd Unedig (UNECE) – 'Ystyr Foltedd Uchel yw dosbarthiad cydran neu gylched drydan, os yw'r foltedd gweithio yn $> 60 \text{ V}$ a $\leq 1500 \text{ V DC}$ neu $> 30 \text{ V}$ a $\leq 1000 \text{ V AC}$
 - d. Canllawiau HSE
- Dylid cyfeirio at y ddeddfwriaeth berthnasol ddiweddaraf.

2.1-2.2

2.4, 2.5 Cerbyd(au) trydan

- a. Cerbyd trydan pur (PEV) / batri (BEV)
- b. Pellter estynedig (ER-EV)
- c. Pellter estynedig (RE-EV)
- ch. Cell danwydd (FCEV)
- d. Hybrid (HEV)
- dd. Hybrid plygio i mewn (PHEV)
- e. Hybrid ysgafn

2.2 Cyfarpar diogelu personol

- a. Troswisg
- b. Diogelu traed
- c. Menig (wedi'u graddio'n gywir)
- ch. Amddiffyniad llygaid

2.3 Amgylchedd gweithio diogel

- a. Arwyddion
- b. Rhwystrau
- c. Amgylchynu
- ch. Blwch allweddi diogel
- d. Cit arllwysiadau
- dd. Labeli rhybudd

2.4 Gweithdrefnau'r gweithle ar gyfer

- a. Sicrhau bod y cerbyd wedi'i wneud yn ddiogel fel sy'n briodol i'r gwaith rydych chi'n ei wneud
- b. Cyfeirio/adrodd problemau wrth weithio gyda cherbydau trydan
- c. Cofnodi ac adrodd gwaith a wnaed ar gerbydau trydan

- 2.5 **Gweithdrefnau gweithredu'n ddiogel yn cynnwys**
- Sicrhau bod y cerbyd mewn modd parod
 - Gwirio am symbolau rhybudd ar ddangosfwrdd
 - Gwirio am ddangoswyr system a negeseuon
 - Gwirio amgylchedd cyn symud i ffwrdd
 - Ymwybyddiaeth y gall peiriant gychwyn unrhyw adeg ar gerbyd hybrid.
- 2.6 **Cydrannau foltedd uchel**
- Batris
 - Cynwysyddion
 - Gwrthdröydd
 - Tawsnewidydd DC i DC
 - Moduron (AC/tyniant)
 - Gwaith cebl
 - Cywasgydd aerdymheru
- 2.8 **Argyfyngau**
- Sioc drydanol
 - Tân
 - Gorlif
 - Gollyngiad cemegol

Canlyniad dysgu 3 Cwmpas

- 3.1, 3.2 **Peryglon**
- Allrediad thermol / tân
 - Ffrwydrad
 - Fflach arc
 - Nwyon /mygdarthau
 - Cemegion
 - Sioc drydanol
 - Cadw foltedd peryglus mewn cydrannau hyd yn oed pan fydd cerbyd wedi'i ddiffodd
- 3.1 **Cydrannau foltedd uchel**
- Batris
 - Cynwysyddion
 - Gwrthdröydd
 - Trawsnewidydd DC i DC
 - Moduron (AC/tyniant)
 - Gwaith cebl
 - Cywasgydd aerdymheru
- 3.2, 2.7 **Cerbyd(au) trydan**
- Cerbyd trydan pur (PEV) / batri (BEV)
 - Pellter estynedig (ER-EV)
 - Pellter estynedig (RE-EV)
 - Cell danwydd (FCEV)
 - Hybrid (HEV)
 - Hybrid plygio i mewn (PHEV)
 - Hybrid ysgafn

3.3

Goblygiadau

- a. Ataliad y galon
- b. Niwed i'r cyhyrau, nerfau a meinwe
- c. Llosgiadau thermol
- ch. Niwed cyfarpar meddygol gan gynnwys rheoliaduron y galon

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	38
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Bydd yr uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu sgiliau i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli ar systemau iro peiriannau ar gyfer nifer o fathau o gerbydau, gan gynnwys sut i gael gafael ar wybodaeth briodol, adnabod gwahanol fathau o beiriannau a chhydrannau a'u diben, dewis offer a chyfarpar priodol a nodi diffygion sylfaenol.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gwybod am ofynion deddfwriaethol a sefydliadol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 disgrifio a dangos gofynion y gwneuthurwr a rhai cyfreithiol ar weithgareddau tynnu a disodli am y mathau o gerbydau y gweithir arnyn nhw	
1.2 sicrhau bod y gofynion cyfreithiol sy'n ymwneud â'r gweithgaredd yn cael eu cynnal	
1.3 dangos y ddeddfwriaeth iechyd a diogelwch a gweithdrefnau'r gweithle sy'n berthnasol i weithgareddau cynnal a chadw cerbydau gan gynnwys offer diogelu personol	
1.4 dangos a disgrifio gweithdrefnau gweithle ar gyfer <ul style="list-style-type: none"> a. trin a gwaredu olewau a ddefnyddiwyd a gwastraff b. trin a gwaredu hidlyddion olew a ddefnyddiwyd a gwastraff c. cychwyn a rhedeg peiriannau'n ddiogel mewn gofod cyfyngedig 	
1.5 gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod i'r cerbyd, ei systemau, pobl eraill a'u heiddo	
1.6 dangos eu bod wedi dangos ymwybyddiaeth o addysg ar gyfer datblygiad cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gwybod sut i leoli a defnyddio ffynonellau gwybodaeth perthnasol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 sicrhau bod eu cofnodion yn gywir o ran <ul style="list-style-type: none"> a. dogfennu math cerbyd b. manyleb c. gwybodaeth cynnal ch. ffigurau trorym tynhau 	

- e. mathau o olewau a ddefnyddir
- 2.2 dangos pwysigrwydd dilyn data technegol cywir ar gyfer gweithgareddau tynnu a disodli ar gyfer
 - a. olew
 - b. hidlydd
 - c. gorchudd falf
 - ch. clawr peiriant/ gasged casin
- 2.3 dangos pwysigrwydd gweithio yn ôl amserlenni y cytunwyd arnynt a rhoi gwybod i bobl eraill am gynnydd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3. deall sut mae system iro peiriannau cerbydau yn gweithredu	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 disgrifio cysyniad y peiriant a'r prif gydrannau sy'n berthnasol i ben silindrau'r peiriant a'i systemau y maent yn gweithio arnynt <ul style="list-style-type: none"> a. pedair strôc petrol b. pedair strôc diesel c. dwy strôc 	
3.2 disgrifio gweithrediad a phwrpas cydrannau prif peiriant sy'n cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> a. crancsiafft a berynnau b. gasged pen silindrau c. olewau iro ch. pen silindrau d. falfiau neu byrth dd. piston a chylchau. 	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. gwybod sut i ddewis a defnyddio'r offer a'r cyfarpar priodol i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i'r system iro peiriant	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 dangos a disgrifio sut i baratoi, profi a defnyddio'r holl gyfarpar sydd ei angen i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i ben silindrau a'i systemau. <ul style="list-style-type: none"> a. Medrydd ongl tynhau b. Offer llaw cyffredinol c. Offer arbenigol ch. Tyndro trorym d. Ymyl syth dd. Llafnau teimlo. 	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5. gwybod sut i wneud y gweithgareddau tynnu a disodli ar systemau iro peiriant	
Meini prawf asesu	
<p>Mae'r dysgwr yn gallu:</p> <p>5.1 dangos y weithdrefn gywir ar gyfer cynnal gweithgareddau tynnu a disodli'r pen silindrau:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. gwirio gwastadedd pen silindrau b. gweithdrefn drorym bollt tynhau c. llenwi hylifau ac iriadau <p>ch. tynhau gan ddefnyddio medrydd ongl</p> <ul style="list-style-type: none"> d. tynnu pen silindrau dd. dewis offer llaw e. gwaredu gwastraff f. hylifau draenio <p>5.2 dangos y weithdrefn gywir ar gyfer cynnal archwiliad pen silindr o ran gwastadedd</p> <ul style="list-style-type: none"> a. glanhau heb gasged b. ymyl syth a llafnau teimlo <p>5.3 dangos dulliau archwilio sylfaenol sy'n cynnwys</p> <ul style="list-style-type: none"> a. clywedol b. gweledol c. gweithredol d. mesuriadau <p>5.4 disgrifio sut i adnabod ac adrodd niwed cosmetig i gydrannau ac unedau cerbyd y tu allan i weithgareddau systemau mecanyddol peiriannau</p> <p>5.5 disgrifio sut i adnabod codau a graddau iriadau ac oeryddion.</p>	

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	32
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Bydd yr uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu sgiliau i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i systemau oeri peiriant cerbydau ar gyfer nifer o fathau o gerbydau, gan gynnwys sut i gael gafael ar wybodaeth briodol, adnabod gwahanol fathau o beiriannau a chydannau sy'n berthnasol i systemau oeri a'u gweithrediad, dewis offer a chyfarpar priodol a nodi diffygion sylfaenol.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gwybod am ofynion deddfwriaethol a sefydliadol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 disgrifio a dangos gofynion y gwneuthurwr a rhai cyfreithiol ar weithgareddau tynnu a disodli am y mathau o gerbydau y gweithir arnyn nhw	
1.2 sicrhau bod y gofynion cyfreithiol sy'n ymwneud â'r gweithgaredd yn cael eu cynnal	
1.3 dangos y deddfwriaeth iechyd a diogelwch a gweithdrefnau'r gweithle sy'n berthnasol i weithgareddau cynnal a chadw cerbydau gan gynnwys offer diogelu personol	
1.4 dangos a disgrifio gweithdrefnau gweithle ar gyfer <ul style="list-style-type: none"> a. trin a gwaredu oerydd a ddefnyddiwyd a gwastraff b. trafod a gwaredu cydrannau systemau oeri gwastraff c. cychwyn a rhedeg peiriannau'n ddiogel mewn gofod cyfyngedig 	
1.5 gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod i'r cerbyd, ei systemau, pobl eraill a'u heiddo	
1.6 arddangos eu bod wedi dangos ymwybyddiaeth o addysg ar gyfer datblygiad cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gwybod sut i leoli a defnyddio ffynonellau gwybodaeth perthnasol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 sicrhau bod eu cofnodion yn gywir o ran <ul style="list-style-type: none"> a. mathau cerbyd b. manyleb c. gwybodaeth ddisodli 	

- ch. ffigurau trorym tynhau
- d. darlenniadau trydanol ac electronig
- dd. mathau o oerydd a chanrannau gwrthrewydd a ddefnyddir
- 2.2 dangos pwysigrwydd dilyn data technegol cywir ar gyfer gweithgareddau tynnu a disodli ar gyfer
 - a. thermostat
 - b. thermistor
 - c. swits thermol rheoli ffan
- 2.3 dangos pwysigrwydd dilyn data technegol profion system oeri cywir ar gyfer:
 - a. swits thermol rheoli ffan
 - b. amser agor thermostat
 - c. thermistor
- 2.4 dangos pwysigrwydd gweithio yn ôl amserlenni y cytunwyd arnynt a rhoi gwybod i bobl eraill am gynnydd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3.	deall sut mae system oeri peiriannau cerbydau yn gweithredu
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1	disgrifio'r cysyniad o'r peiriant a'r cydrannau sy'n berthnasol i'r system oeri y maent yn gweithio arni <ul style="list-style-type: none"> a. pedair strôc petrol b. pedair strôc diesel c. dwy strôc
3.2	disgrifio gweithrediad sylfaenol a phwrpas <ul style="list-style-type: none"> a. swits thermol rheoli ffan b. thermostat c. thermistor.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4.	gwybod sut i ddewis a defnyddio'r offer a'r cyfarpar priodol i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i'r system oeri peiriant
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1	dangos a disgrifio sut i baratoi, profi a defnyddio'r holl gyfarpar sydd ei angen i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i system oeri peiriant <ul style="list-style-type: none"> a. cyfarpar prawf trydanol b. cyfarparu profi pwysedd c. cyfarpar gwrthrewydd ch. offer llaw cyffredinol d. tyndro trorym.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5. gwybod sut i wneud y gweithgareddau tynnu a disodli perthnasol ar systemau oeri peiriant	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
5.1 dangos y weithdrefn gywir ar gyfer cynnal gweithgareddau tynnu a disodli'r system oeri:	
<ul style="list-style-type: none"> a. swits thermol rheoli ffan b. thermistor oerydd c. thermostat 	
5.2 gwneud profion gweithredu trydanol sylfaenol ar y	
<ul style="list-style-type: none"> a. swits thermol rheoli ffan b. thermistor oerydd 	
5.3 cynnal profion gweithredu i'r thermostat	
5.4 dangos eu bod yn gallu cynhyrchu gasged i ffitio gasged casin y thermostat	
5.5 dangos dulliau archwilio sylfaenol sy'n cynnwys	
<ul style="list-style-type: none"> a. clywedol b. gweledol c. gweithredol ch. mesuriadau 	
5.6 disgrifio sut i adnabod ac adrodd niwed cosmetig i gydrannau ac unedau cerbyd y tu allan i eitemau gwasanaeth arferol	
5.7 disgrifio sut i adnabod codau a graddau ychwanegion oerydd .	

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	39
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Bydd yr uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu sgiliau i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i tanwydd ac egsôst cerbydau ar gyfer nifer o fathau o gerbydau, gan gynnwys sut i gael gafael ar wybodaeth briodol, adnabod gwahanol fathau o beiriannau a chydannau sy'n berthnasol i systemau tanwydd ac egsôst a'u gweithrediad, dewis offer a chyfarpar priodol a nodi diffygion sylfaenol.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gwybod am ofynion deddfwriaethol a sefydliadol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 disgrifio a dangos gofynion y gwneuthurwr a rhai cyfreithiol ar weithgareddau tynnu a disodli am y mathau o gerbydau y gweithir arny'n nhw.	
1.2 sicrhau bod y gofynion cyfreithiol sy'n ymwneud â'r gweithgaredd yn cael eu cynnal	
1.3 dangos y deddfwriaeth iechyd a diogelwch a gweithdrefnau'r gweithle sy'n berthnasol i weithgareddau cynnal a chadw cerbydau gan gynnwys offer diogelu personol	
1.4 dangos a disgrifio gweithdrefnau gweithle ar gyfer trafod a gwaredu: <ol style="list-style-type: none"> Cydannau tanwydd ac egsôst synhwyrdd lambda peiriant cychwyn a rhedeg peiriannau'n ddiogel mewn gofod cyfyngedig. 	
1.5 gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod i'r cerbyd, ei systemau, pobl eraill a'u heiddo.	
1.6 dangos eu bod wedi dangos ymwybyddiaeth o addysg ar gyfer datblygiad cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gwybod sut i leoli a defnyddio ffynonellau gwybodaeth perthnasol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 sicrhau bod eu cofnodion yn gywir o ran: <ol style="list-style-type: none"> math a manyleb cerbyd mathau o danwydd a synhwyrdd lambda gwybodaeth cynnal 	

<p>ch. ffigurau trorym tynhau</p> <p>d. catalydd egsóst</p> <p>2.2 dangos pwysigrwydd dilyn data technegol cywir ar gyfer gweithgareddau tynnu a disodli ar gyfer yr holl gydrannau canlynol:</p> <p>a. chwistrellydd tanwydd</p> <p>b. catalydd egsóst</p> <p>c. synhwrydd lambda</p> <p>2.3 dangos pwysigrwydd gweithio yn ôl amserlenni y cytunwyd arnynt a rhoi gwybod i bobl eraill am gynnydd.</p>
--

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3. deall sut mae systemau tanwydd ac egsóst cerbydau'n gweithredu	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 disgrifio a dangos y cysyniad o beiriant a'r prif gydrannau sy'n berthnasol i'r chwistrellwr tanwydd, y synhwrydd lambda a'r system egsóst	
3.2 disgrifio gweithrediad a phwrpas	
<p>a. catalydd egsóst</p> <p>b. synhwrydd lambda</p> <p>c. chwistrellydd tanwydd.</p>	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. gwybod sut i ddewis a defnyddio'r offer a'r cyfarpar priodol i dynnu a disodli systemau tanwydd ac egsóst	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 dangos a disgrifio sut i baratoi, profi a defnyddio'r holl gyfarpar sydd ei angen i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i'r chwistrellydd tanwydd peiriant, synhwrydd lambda a chatalydd egsóst.	
<p>a. offer llaw cyffredinol</p> <p>b. tyndro trorym</p> <p>c. cyfarpar prawf trydanol</p> <p>ch. profwr allyriadau egsóst.</p>	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5. gwybod sut i wneud gweithgareddau tynnu a disodli ar gyfer systemau tanwydd ac egsóst	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
5.1 dangos y weithdrefn gywir ar gyfer cynnal gweithgareddau tynnu a disodli'r	
<p>a. chwistrellwyr tanwydd peiriant</p> <p>b. synwryddion lambda</p> <p>c. catalyddion egsóst</p> <p>ch. gwirio am ollyngiadau tanwydd</p> <p>d. gwirio am ollyngiadau egsóst</p> <p>dd. gwaredu cydrannau gwastraff</p>	
5.2 dangos dulliau archwilio sy'n cynnwys	

- a. clywedol
 - b. gweledol
 - c. gweithredol
 - ch. mesuriadau
- 5.3 dangos a disgrifio gweithdrefnau profi gweithredol ar gyfer:
- a. synhwyrdd lambda
 - b. catalydd egsóst
- 5.4 disgrifio sut i adnabod ac adrodd niwed cosmetig i gydrannau ac unedau cerbyd y tu allan i eitemau gwasanaeth arferol
- 5.5 disgrifio sut i adnabod codau cydrannau disodli cywir.

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	43
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Bydd yr uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu sgiliau i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i systemau tanio cerbydau ar gyfer nifer o fathau o gerbydau, gan gynnwys sut i gael gafael ar wybodaeth briodol, adnabod gwahanol fathau o beiriannau a chydannau sy'n berthnasol i systemau tanio a'u gweithrediad, dewis offer a chyfarpar priodol a nodi diffygion sylfaenol.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
1.	gwybod am ofynion deddfwriaethol a sefydliadol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1	disgrifio a dangos gofynion y gwneuthurwr a rhai cyfreithiol ar weithgareddau tynnu a disodli am y mathau o gerbydau y gweithir arnyn nhw.
1.2	sicrhau bod y gofynion cyfreithiol sy'n ymwneud â'r gweithgaredd yn cael eu cynnal
1.3	dangos y deddfwriaeth iechyd a diogelwch a gweithdrefnau'r gweithle sy'n berthnasol i weithgareddau cynnal a chadw cerbydau gan gynnwys offer diogelu personol
1.4	dangos a disgrifio gweithdrefnau gweithle ar gyfer: <ul style="list-style-type: none"> a. trafod a gwaredu cydrannau tanio gwreichion b. cychwyn a rhedeg peiriannau'n ddiogel mewn gofod cyfyngedig.
1.5	gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod i'r cerbyd, ei systemau, pobl eraill a'u heiddo.
1.6	dangos eu bod wedi dangos ymwybyddiaeth o addysg ar gyfer datblygiad cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
2.	gwybod sut i leoli a defnyddio ffononellau gwybodaeth perthnasol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1	sicrhau bod eu cofnodion yn gywir o ran <ul style="list-style-type: none"> a. mathau cerbyd b. manyleb c. gwybodaeth cynnal ch. ffigurau trorym tynhau

- d. mathau o gydrannau tanio a ddefnyddir
- 2.2 dangos pwysigrwydd dilyn data technegol cywir ar gyfer gweithgareddau tynnu a disodli ar gyfer yr holl gydrannau canlynol
 - a. synhwyrdd peiriant electronig
 - b. uned reoli electronig peiriant
 - c. coil tanio
- 2.3 dangos pwysigrwydd gweithio yn ôl amserlenni y cytunwyd arnynt a rhoi gwybod i bobl eraill am gynnydd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3. deall sut mae system danio cerbydau'n gweithredu	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 disgrifio'r cysyniad o'r peiriant a'r prif gydrannau sy'n berthnasol i'r system danio y maent yn gweithio arni.	
3.2 disgrifio gweithrediad sylfaenol a phwrpas <ul style="list-style-type: none"> a. synhwyrdd safle peiriant b. uned reoli electronig peiriant c. coil/au tanio. 	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. gwybod sut i ddewis a defnyddio'r offer a'r cyfarpar priodol i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i'r system tanio peiriant	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 dangos a disgrifio sut i baratoi, profi a defnyddio'r holl gyfarpar sydd ei angen i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i system danio peiriant. <ul style="list-style-type: none"> a. offer llaw cyffredinol b. tyndro trorym c. cyfarpar prawf trydanol. 	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5. gwybod sut i wneud y gweithgareddau tynnu a disodli perthnasol	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
5.1 dangos y weithdrefn gywir ar gyfer cynnal gweithgareddau tynnu a disodli'r system tanio peiriant: <ul style="list-style-type: none"> a. synhwyrdd safle peiriant b. uned reoli electronig peiriant c. coil/au tanio 	
5.2 dangos gweithgaredd darlennydd cod diffygion diagnostig a system chwilio ar gyfer codau/data diffygion wedi'u storio	
5.3 mesur gwrthiant mewnol <ul style="list-style-type: none"> a. synhwyrdd safle peiriant b. coil/au tanio 	
5.4 dangos dulliau archwilio sylfaenol sy'n cynnwys <ul style="list-style-type: none"> a. clywedol 	

- b. gweledol
- c. gweithredol
- ch. mesuriadau
- d. cymariaethau

5.5 disgrifio sut i adnabod ac adrodd niwed cosmetig i gydrannau ac unedau cerbyd y tu allan i eitemau gwasanaeth arferol.

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	38
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Bydd yr uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu sgiliau i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i systemau trydanol cerbydau ar gyfer nifer o fathau o gerbydau, gan gynnwys sut i gael gafael ar wybodaeth briodol, adnabod gwahanol fathau o beiriannau a chydannau sy'n berthnasol i systemau trydanol a'u gweithrediad, dewis offer a chyfarpar priodol a nodi diffygion sylfaenol.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gwybod am ofynion deddfwriaethol a sefydliadol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 disgrifio a dangos gofynion y gwneuthurwr a rhai cyfreithiol ar weithgareddau tynnu a disodli am y mathau o gerbydau y gweithir arnyn nhw.	
1.2 sicrhau bod y gofynion cyfreithiol sy'n ymwneud â'r gweithgaredd yn cael eu cynnal	
1.3 dangos y deddfwriaeth iechyd a diogelwch a gweithdrefnau'r gweithle sy'n berthnasol i weithgareddau cynnal a chadw cerbydau gan gynnwys offer diogelu personol	
1.4 dangos a disgrifio gweithdrefnau gweithle ar gyfer:	
a. trafod a gwaredu cydrannau systemau trydanol	
b. cychwyn a rhedeg peiriannau'n ddiogel mewn gofod cyfyngedig.	
1.5 gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod i'r cerbyd, ei systemau, pobl eraill a'u heiddo.	
1.6 dangos eu bod wedi dangos ymwybyddiaeth o addysg ar gyfer datblygiad cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
2.	gwybod sut i leoli a defnyddio ffynonellau gwybodaeth perthnasol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1	sicrhau bod eu cofnodion yn gywir o ran <ul style="list-style-type: none"> a. math cerbyd b. manyleb c. gwybodaeth cynnal
	ch. ffigurau trorym tynhau <ul style="list-style-type: none"> d. mathau gydrannau trydanol a ddefnyddir
2.2	dangos pwysigrwydd dilyn data technegol cywir ar gyfer gweithgareddau tynnu a disodli ar gyfer yr holl gydrannau canlynol <ul style="list-style-type: none"> a. batri b. modur cychwyn c. eiliadur
2.3	dangos pwysigrwydd gweithio yn ôl amserlenni y cytunwyd arnynt a rhoi gwybod i bobl eraill am gynnydd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3.	deall sut mae system y cerbyd yn gweithredu
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1	disgrifio cysyniad y cydrannau peiriant sy'n berthnasol i'r system drydanol y maent yn gweithio arni.
3.2	disgrifio gweithrediad sylfaenol a phwrpas <ul style="list-style-type: none"> a. batri b. modur cychwyn c. eiliadur.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4.	gwybod sut i ddewis a defnyddio'r offer a'r cyfarpar priodol i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i system drydanol cerbydau
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1	dangos a disgrifio sut i baratoi, profi a defnyddio'r holl gyfarpar sydd ei angen i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i system drydanol cerbyd. <ul style="list-style-type: none"> a. offer llaw cyffredinol b. amlfesurydd cyffredinol c. tyndro trorym ch. lidiau neidio.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5. gwybod sut i wneud gwiriadau system sylfaenol a gweithgareddau tynnu, trwsio a disodli	
Meini prawf asesu	
<p>Mae'r dysgwr yn gallu:</p> <p>5.1 disgrifio'r weithdrefn gywir ar gyfer cynnal gwiriadau system i systemau trydanol y cerbyd</p> <ol style="list-style-type: none"> a. batri b. eiliadur c. modur cychwyn <p>5.2 cynnal gweithgareddau tynnu a gweithgareddau disodli i:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. batri b. eiliadur c. modur cychwyn <p>5.3 cynnal prawf modur cychwynnydd syml gyda:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. batri b. lidiau neidio <p>5.4 cynnal prawf gwefru eiliadur syml gyda:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. foltmedr <p>5.5 cynnal prawf batri syml gyda:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. foltmedr <p>5.6 dangos dulliau archwilio sylfaenol sy'n cynnwys</p> <ol style="list-style-type: none"> a. clywedol b. gweledol c. gweithredol ch. mesuriadau d. cymariaethau <p>5.7 disgrifio sut i adnabod ac adrodd niwed cosmetig i gydrannau ac unedau cerbyd y tu allan i eitemau gwasanaeth arferol.</p>	

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	35
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Bydd yr uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu sgiliau i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i systemau brecio cerbydau ar gyfer nifer o fathau o gerbydau, gan gynnwys sut i gael gafael ar wybodaeth briodol, adnabod gwahanol fathau o beiriannau a chydannau sy'n berthnasol i systemau brecio a'u gweithrediad, dewis offer a chyfarpar priodol a nodi diffygion sylfaenol.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gwybod am ofynion deddfwriaethol a sefydliadol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 disgrifio a dangos gofynion y gwneuthurwr a rhai cyfreithiol ar weithgareddau tynnu a disodli am y mathau o gerbydau y gweithir arnyn nhw.	
1.2 sicrhau bod y gofynion cyfreithiol sy'n ymwneud â'r gweithgaredd yn cael eu cynnal	
1.3 dangos y deddfwriaeth iechyd a diogelwch a gweithdrefnau'r gweithle sy'n berthnasol i weithgareddau cynnal a chadw cerbydau gan gynnwys offer diogelu personol	
1.4 dangos a disgrifio gweithdrefnau gweithle ar gyfer	
a. trin a gwaredu hylif brêc a ddefnyddiwyd a gwastraff	
b. trafod a gwaredu cydrannau systemau brecio gwastraff	
c. cychwyn a rhedeg peiriannau'n ddiogel mewn gofod cyfyngedig.	
1.5 gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod i'r cerbyd, ei systemau, pobl eraill a'u heiddo.	
1.6 dangos eu bod wedi dangos ymwybyddiaeth o addysg ar gyfer datblygiad cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gwybod sut i leoli a defnyddio ffynonellau gwybodaeth perthnasol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 sicrhau bod eu cofnodion yn gywir o ran	
a. mathau cerbyd	
b. manyleb	
c. gwybodaeth cynnal	
ch. allrediad disg brêc	

- d. ffigurau trorym tynhau
 - dd. mathau o hylif brêc ad ddefnyddir
 - e. deunyddiau peipen frêc
- 2.2 dangos pwysigrwydd dilyn data technegol cywir ar gyfer gweithgareddau tynnu a disodli ar gyfer y canlynol
- a. caliper brêc
 - b. padiau brêc
 - c. hylif brêc
- 2.3 dangos pwysigrwydd gweithio yn ôl amserlenni y cytunwyd arnynt a rhoi gwybod i bobl eraill am gynnydd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3. deall sut mae system y cerbyd yn gweithredu	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 disgrifio'r cysyniad o brif gydrannau'r cerbyd sy'n berthnasol i'r system frecio y maent yn gweithio arni.	
3.2 disgrifio gweithrediad sylfaenol a phwrpas y canlynol	
<ul style="list-style-type: none"> a. prif silindr b. caliper brêc c. peipiau brêc ch. padiau brêc d. disg brêc dd. hylif brêc. 	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. gwybod sut i ddewis a defnyddio'r offer a'r cyfarpar priodol i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i system frecio cerbydau	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 dangos a disgrifio sut i baratoi, profi a defnyddio'r holl gyfarpar sydd ei angen i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i system frecio cerbydau.	
<ul style="list-style-type: none"> a. offer llaw cyffredinol b. offer gwaedu brêc c. tyndro trorym 	
4.2 dangos a disgrifio sut i baratoi, profi a defnyddio'r holl gyfarpar sydd ei angen i gynnal archwiliad rhedeg allan disg brêc	
<ul style="list-style-type: none"> a. cyfarpar profi deial 	
4.3 dangos a disgrifio sut i baratoi, profi a defnyddio'r holl gyfarpar sydd ei angen i gynnal archwiliad gwneuthuriad peipen frêc	
<ul style="list-style-type: none"> a. offer fflêr brêc b. cyfarpar plygu peipen brêc 	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5. gwybod sut i wneud y gweithgareddau tynnu a disodli perthnasol a gwiriadau lefelau, gan gynnwys technegau gweithgynhyrchu a gwiriadau system	
Meini prawf asesu	
<p>Mae'r dysgwr yn gallu:</p> <p>5.1 disgrifio a dangos y weithdrefn gywir ar gyfer cynnal gweithgareddau tynnu a disodli'r system brecio: i</p> <ol style="list-style-type: none"> a. caliper brêc b. padiau brêc c. Disg brêc <p>5.2 cynnal archwiliad a defnyddio allrediad disg brêc</p> <ol style="list-style-type: none"> a. cyfarpar profi deial <p>5.3 gweithgynhyrchu peipen brêc a defnyddio</p> <ol style="list-style-type: none"> a. offer fflêr brêc b. cyfarpar plygu peipiau <p>5.4 gwirio a llenwi hylif brêc</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Hygromedr (prawf berwi) <p>5.5 dangos dulliau archwilio sy'n cynnwys</p> <ol style="list-style-type: none"> a. clywedol b. gweledol c. gweithredol ch. mesuriadau <p>5.6 disgrifio sut i adnabod ac adrodd niwed cosmetig i gydrannau ac unedau cerbyd y tu allan i eitemau gwasanaeth arferol</p> <p>5.7 disgrifio sut i adnabod codau a graddau hylif brêc.</p>	

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	38
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Bydd yr uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu sgiliau i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i systemau trawsyriant cerbydau ar gyfer nifer o fathau o gerbydau, gan gynnwys sut i gael gafael ar wybodaeth briodol, adnabod gwahanol fathau o beiriannau a chydannau sy'n berthnasol i systemau trawsyriant a'u gweithrediad, dewis offer a chyfarpar priodol a nodi diffygion sylfaenol.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gwybod am ofynion deddfwriaethol a sefydliadol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 disgrifio a dangos gofynion y gwneuthurwr a rhai cyfreithiol ar weithgareddau tynnu a disodli am y mathau o gerbydau y gweithir arnyn nhw.	
1.2 sicrhau bod y gofynion cyfreithiol sy'n ymwneud â'r gweithgaredd yn cael eu cynnal	
1.3 dangos y deddfwriaeth iechyd a diogelwch a gweithdrefnau'r gweithle sy'n berthnasol i weithgareddau cynnal a chadw cerbydau gan gynnwys offer diogelu personol	
1.4 dangos a disgrifio gweithdrefnau gweithle ar gyfer	
a. trafod a gwaredu iriadau trawsyriant a ddefnyddiwyd	
b. trafod a gwaredu cydrannau systemau trawsyriant gwastraff	
c. cychwyn a rhedeg peiriannau'n ddiogel mewn gofod cyfyngedig.	
1.5 gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod i'r cerbyd, ei systemau, pobl eraill a'u heiddo.	
1.6 dangos eu bod wedi dangos ymwybyddiaeth o addysg ar gyfer datblygiad cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gwybod sut i leoli a defnyddio ffononellau gwybodaeth perthnasol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 sicrhau bod eu cofnodion yn gywir o ran	
a. mathau cerbyd	
b. manyleb	
c. gwybodaeth cynnal a chadw	

- ch. ffigurau trorym tynhau
 - d. mathau o hylif trawsyriant a ddefnyddir
- 2.2 dangos pwysigrwydd dilyn data technegol cywir ar gyfer gweithgareddau tynnu a disodli ar gyfer unrhyw **un** o'r canlynol
- a. blwch gêr llaw
 - b. blwch gêr awtomatig
 - c. dyfais newid ystod
- ch. Dyfais P.T.O.
- 2.3 dangos pwysigrwydd gweithio yn ôl amserlenni y cytunwyd arnynt a rhoi gwybod i bobl eraill am gynnydd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3. deall sut mae system y cerbyd yn gweithredu	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 disgrifio'r cysyniad o brif gydrannau'r cerbyd sy'n berthnasol i'r system drawsyriant, y maent yn gweithio arni, o	
<ul style="list-style-type: none"> a. blwch gêr llaw b. blwch gêr awtomatig c. dyfais newid ystod 	
ch. Dyfais P.T.O.	
3.2 disgrifio pwrpas sylfaenol y canlynol	
<ul style="list-style-type: none"> a. clytsh b. trawsnewidydd trorym c. blwch gêr llaw 	
ch. blwch gêr awtomatig	
d. dyfais newid ystod.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. gwybod sut i ddewis a defnyddio'r offer a'r cyfarpar priodol i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i system drawsyriant cerbydau	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 dangos a disgrifio sut i baratoi, profi a defnyddio'r holl gyfarpar sydd ei angen i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i system drawsyriant cerbydau.	
<ul style="list-style-type: none"> a. offer llaw cyffredinol b. cyfarpar codi c. tyndro trorym. 	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5. gwybod sut i wneud y gweithgareddau tynnu a disodli perthnasol a gwiriadau lefelau	
Meini prawf asesu	
<p>Mae'r dysgwr yn gallu:</p> <p>5.1 disgrifio a dangos y weithdrefn gywir ar gyfer cynnal gweithgareddau tynnu a disodli'r system trawsyriant: i un o'r canlynol</p> <ul style="list-style-type: none"> a. blwch gêr llaw b. blwch gêr awtomatig c. dyfais newid ystod ch. Dyfais P.T.O. <p>5.2 gwirio a llenwi iriadau trawsyriant</p> <p>5.3 dangos dulliau archwilio sylfaenol sy'n cynnwys</p> <ul style="list-style-type: none"> a. clywedol b. gweledol c. gweithredol ch. mesuriadau <p>5.4 disgrifio sut i adnabod ac adrodd niwed cosmetig i gydrannau ac unedau cerbyd y tu allan i eitemau gwasanaeth arferol</p> <p>5.5 disgrifio sut i adnabod codau a graddau iriadau trawsyriant.</p>	

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	36
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Bydd yr uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu sgiliau i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i systemau llywio a hongiad cerbydau ar gyfer nifer o fathau o gerbydau, gan gynnwys sut i gael gafael ar wybodaeth briodol, adnabod gwahanol fathau o beiriannau a chydrannau sy'n berthnasol i systemau llywio a hongiad a'u gweithrediad, dewis offer a chyfarpar priodol a nodi diffygion sylfaenol.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
1. gwybod am ofynion deddfwriaethol a sefydliadol	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 disgrifio a dangos gofynion y gwneuthurwr a rhai cyfreithiol ar weithgareddau tynnu a disodli am y mathau o gerbydau y gweithir arny'n nhw.	
1.2 sicrhau bod y gofynion cyfreithiol sy'n ymwneud â'r gweithgaredd yn cael eu cynnal	
1.3 dangos y deddfwriaeth iechyd a diogelwch a gweithdrefnau'r gweithle sy'n berthnasol i weithgareddau cynnal a chadw cerbydau gan gynnwys offer diogelu personol	
1.4 dangos a disgrifio gweithdrefnau gweithle ar gyfer <ol style="list-style-type: none"> trafod a gwaredu iriadau llywio a hongiad a ddefnyddiwyd trafod a gwaredu cydrannau system llywio a hongiad gwastraff cychwyn a rhedeg peiriannau'n ddiogel mewn gofod cyfyngedig. 	
1.5 gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod i'r cerbyd, ei systemau, pobl eraill a'u heiddo.	
1.6 dangos eu bod wedi dangos ymwybyddiaeth o addysg ar gyfer datblygiad cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
2. gwybod sut i leoli a defnyddio ffynonellau gwybodaeth perthnasol	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 sicrhau bod eu cofnodion yn gywir o ran <ol style="list-style-type: none"> mathau cerbyd manyleb gwybodaeth cynnal 	

- ch. ffigurau trorym tynhau
- d. mathau o hylifau llywio a hongiad a ddefnyddir
- 2.2 dangos pwysigrwydd dilyn data technegol cywir ar gyfer gweithgareddau tynnu a disodli ar gyfer cydrannau llywio a hongiad
- 2.3 dangos pwysigrwydd gweithio yn ôl amserlenni y cytunwyd arnynt a rhoi gwybod i bobl eraill am gynnydd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3. deall sut mae systemau hongiad a llywio cerbydau'n gweithredu	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 disgrifio cysyniad sylfaenol prif gydrannau'r cerbydau sy'n berthnasol i'r system lywio a hongiad y maent yn gweithio arni.	
3.2 disgrifio gweithrediad a phwrpas y canlynol	
a. hongiad	
b. system lywio	
c. cydrannau llywio	
ch. cydrannau hongiad.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. gwybod sut i ddewis a defnyddio'r offer a'r cyfarpar priodol i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i system lywio a hongiad cerbydau	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 dangos a disgrifio sut i baratoi, profi a defnyddio'r holl gyfarpar sydd ei angen i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i system lywio a hongiad cerbydau.	
a. offer llaw cyffredinol	
b. cywasgydd sbring	
c. cyfarpar alinio	
ch. tyndro trorym.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5. gwybod sut i wneud y gweithgareddau tynnu a disodli perthnasol a gwiriadau alinio	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
5.1 dangos y weithdrefn gywir ar gyfer cynnal gweithgareddau tynnu a disodli'r system lywio a hongiad: i'r canlynol	
a. uned cynheiliaid hongiad	
b. cymal llywio neu feryn	
5.2 cynnal gweithdrefn stripio	
a. uned cynheiliaid hongiad	
b. cymal llywio neu feryn	
5.3 gwerthuso ac adrodd ar gydrannau unedau	
a. uned cynheiliaid hongiad	
b. cymal llywio neu feryn	
5.4 Ailgydosod cydrannau uned	
a. uned cynheiliaid hongiad	

- b. cymal llywio neu feryn
- 5.5 addasu ac alinio cydrannau uned
 - a. uned cynheiliaid hongiad
 - b. cymal llywio neu feryn
- 5.6 dangos dulliau archwilio sy'n cynnwys
 - a. clywedol
 - b. gweledol
 - c. gweithredol
 - ch. mesuriadau
- 5.7 disgrifio sut i adnabod ac adrodd niwed cosmetig i gydrannau ac unedau cerbyd y tu allan i eitemau gwasanaeth arferol
- 5.8 disgrifio sut i adnabod codau a graddau iriadau llywio a hongiad.

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	32
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Bydd yr uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu sgiliau i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i systemau olwyn a theiar cerbydau ar gyfer nifer o fathau o gerbydau, gan gynnwys sut i gael gafael ar wybodaeth briodol, adnabod gwahanol fathau o beiriannau a chydannau sy'n berthnasol i systemau olwyn a theiar a'u gweithrediad, dewis offer a chyfarpar priodol a nodi diffygion sylfaenol.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. gwybod am ofynion deddfwriaethol a sefydliadol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 disgrifio a dangos gofynion y gwneuthurwr a rhai cyfreithiol ar weithgareddau tynnu a disodli am y mathau o gerbydau y gweithir arny'n nhw.	
1.2 sicrhau bod y gofynion cyfreithiol sy'n ymwneud â'r gweithgaredd yn cael eu cynnal	
1.3 dangos y ddeddfwriaeth iechyd a diogelwch a gweithdrefnau'r gweithle sy'n berthnasol i weithgareddau cynnal a chadw cerbydau gan gynnwys offer diogelu personol	
1.4 dangos a disgrifio gweithdrefnau gweithle ar gyfer <ul style="list-style-type: none"> a. trafod a gwaredu olwynion a theiars a ddefnyddiwyd b. defnydd cywir o systemau cyflenwi aer c. cychwyn a rhedeg peiriannau'n ddiogel mewn gofod cyfyngedig. 	
1.5 gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod i'r cerbyd, ei systemau, pobl eraill a'u heiddo.	
1.6 dangos eu bod wedi dangos ymwybyddiaeth o addysg ar gyfer datblygiad cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. gwybod sut i leoli a defnyddio ffynonellau gwybodaeth perthnasol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 sicrhau bod eu cofnodion yn gywir o ran <ul style="list-style-type: none"> a. mathau cerbyd b. manyleb c. gwybodaeth cynnal ch. ffigurau trorym tynhau 	

- 2.2 dangos pwysigrwydd dilyn data technegol cywir ar gyfer gweithgareddau tynnu a disodli ar gyfer:
- olwynion
 - teiars
- 2.3 dangos pwysigrwydd dilyn data technegol cywir ar gyfer gweithgareddau trwsio teiars ar
- twll teiar
 - cydbwysedd
 - falf aer (schrader)
- 2.4 dangos pwysigrwydd gweithio yn ôl amserlenni y cytunwyd arnynt a rhoi gwybod i bobl eraill am gynnydd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3. deall sut mae system y cerbyd yn gweithredu	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 disgrifio cysyniad sylfaenol prif gydrannau'r cerbydau sy'n berthnasol i'r system olwynion a theiars y maent yn gweithio arni	
3.2 disgrifio gweithrediad adeiladwaith a phwrpas y canlynol	
<ol style="list-style-type: none"> teiars falfiau olwynion pwysau cydbwysedd 	
3.3 disgrifio effeithiau cyfreithiol sy'n ymwneud â gweithgareddau trwsio i'r teiar a'u defnydd pellach.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. gwybod sut i ddewis a defnyddio'r offer a'r cyfarpar priodol i gyflawni'r gweithgaredd	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 dangos a disgrifio sut i baratoi, profi a defnyddio'r holl gyfarpar sydd ei angen i gynnal gweithgareddau tynnu a disodli i system olwynion a theiars cerbydau.	
<ol style="list-style-type: none"> cyfarpar cydbwyso olwynion cyfarpar trwsio twll teiar cyfarparu profi pwysedd offer llaw cyffredinol medrydd dyfnder teiar tyndro trorym bath dŵr llinell aer. 	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
1. gwybod sut i wneud y gweithgareddau tynnu a disodli perthnasol a gwiriadau	
Meini prawf asesu	
<p>Mae'r dysgwr yn gallu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 dangos y weithdrefn gywir ar gyfer cynnal gweithgareddau tynnu a disodli'r system olwynion a theiars i'r mathau o gerbydau y gweithir arnynt 1.2 dangos gwiriadau olwynion a theiars gan gynnwys gweithdrefnau archwilio ar gyfer <ol style="list-style-type: none"> a. terfynau a nodweddion traul b. mathau o deiars a marcio wal ochr c. difrod ch. cydbwysedd d. gollyngiadau 1.3 trwsio twll teiar a gwneud yn iawn ar gyfer defnyddio, gan ddefnyddio <ol style="list-style-type: none"> a. cyfarpar cydbwyso olwynion b. cyfarpar trwsio twll teiar c. cyfarparu profi pwysedd ch. offer llaw cyffredinol d. medrydd dyfnder teiar dd. tyndro trorym e. bath dŵr f. llinell aer 1.4 dangos dulliau archwilio sylfaenol sy'n cynnwys <ol style="list-style-type: none"> a. gweledol b. gweithredol c. mesuriadau 1.5 disgrifio sut i adnabod ac adrodd niwed cosmetig i gydrannau ac unedau cerbyd y tu allan i eitemau gwasanaeth arferol <ol style="list-style-type: none"> a. disgrifio sut i adnabod mathau o olwynion a theiars a marciau. 	

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	28
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Aseiniad
Nod:	Bydd yr uned hon yn galluogi'r dysgwr i ddatblygu sgiliau i gyflawni sgiliau llaw a gweithgareddau gweithgynhyrchu ar gyfer nifer o fathau o gerbydau, gan gynnwys sut i ddod o hyd i wybodaeth briodol, dewis offer a chyfarpar priodol a defnyddio lluniadau peirianeg sylfaenol.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
1.	gwybod am ofynion deddfwriaethol a sefydliadol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1	disgrifio a dangos gofynion gweithgynhyrchwyr a'r gofynion cyfreithiol sy'n ymwneud â sgiliau llaw cerbydau a thechnegau gweithgynhyrchu.
1.2	sicrhau bod y gofynion cyfreithiol sy'n ymwneud â'r gweithgaredd yn cael eu cynnal
1.3	dangos y ddeddfwriaeth iechyd a diogelwch a'r gweithdrefnau yn y gweithle sy'n berthnasol i sgiliau llaw cerbydau a thechnegau gweithgynhyrchu gan gynnwys offer diogelu personol
1.4	dangos a disgrifio gweithdrefnau gweithle ar gyfer <ol style="list-style-type: none"> trafod a gwaredu iriadau a ddefnyddiwyd trafod a gwaredu metelau gwastraff
1.5	gweithio mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o ddifrod i'r cerbyd, ei systemau, pobl eraill a'u heiddo.
1.6	dangos eu bod wedi dangos ymwybyddiaeth o addysg ar gyfer datblygiad cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
2	gwybod sut i leoli a defnyddio ffynonellau gwybodaeth perthnasol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1	sicrhau bod eu cofnodion yn gywir o ran <ol style="list-style-type: none"> manyleb gwybodaeth cynnal dimensiynau defnyddiau cyfarpar

- 2.2 dangos pwysigrwydd dilyn data technegol cywir ar gyfer sgiliau llaw cerbydau a thechnegau gweithgynhyrchu
- 2.3 dangos pwysigrwydd gweithio yn ôl amserlenni y cytunwyd arnynt a rhoi gwybod i bobl eraill am gynnydd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3.deall sut i gyflawni sgiliau llaw a thechnegau gweithgynhyrchu cerbydau	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 disgrifio a dangos sgiliau llaw cerbydau a thechnegau gweithgynhyrchu ar gyfer <ul style="list-style-type: none"> a. technegau uno b. gwneud edafedd c. torri metelau ch. mesur d. ffeilio 	
3.2 disgrifio pwysigrwydd defnyddio deunyddiau cywir ar gyfer cyflawni sgiliau llaw cerbydau a thechnegau gweithgynhyrchu	
3.3 darlunio enghreifftiau o ddeall lluniadau peirianegol symlo o ran <ul style="list-style-type: none"> b. dimensiynau c. defnyddiau d. uno ch. edafedd. 	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. gwybod sut i ddewis a defnyddio'r offer a'r cyfarpar priodol i gyflawni'r gweithgaredd	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1disgrifio a dangos sut i baratoi, profi a defnyddio'r holl offer sydd eu hangen i gyflawni sgiliau llaw cerbydau a thechnegau gweithgynhyrchu <ul style="list-style-type: none"> a. offer llaw cyffredinol b. ffeiliau c. tapiau ch. deiau d. morthwyl dd. driliau e. feis f. pwnsh canoli ff. micromedr g. riwl. 	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
5.gwybod sut i ddefnyddio sgiliau llaw cerbyd a thechnegau gweithgynyrchu	
Meini prawf asesu	
<p>Mae'r dysgwr yn gallu:</p> <p>5.1 darlunio eu bod yn gallu deall lluniadau peirianegol sylfaenol o ran</p> <ul style="list-style-type: none"> a. dimensiynau b. defnyddiau c. uno ch. edafedd <p>5.2 dangos y weithdrefn gywir ar gyfer gweithgynhyrchu offeryn gwasanaethu cerbydau syml gan ddefnyddio technegau</p> <ul style="list-style-type: none"> a. gwneud edafedd b. torri metelau c. c. mesur ch. uno d. ffeilio <p>5.3 dangos a defnyddio'r holl offer sydd eu hangen i gyflawni sgiliau llaw cerbydau a thechnegau gweithgynhyrchu</p> <ul style="list-style-type: none"> a.offer llaw cyffredinol b. ffeiliau c.tapiau ch. deiau d. morthwyl dd. dril e. feis f. pwnsh canoli ff. micromedr g.riwl. 	

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	60
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Prawf amlddewis ac Aseiniad
Nod:	Mae'r uned hon yn caniatáu i'r dysgwr ddatblygu'r wybodaeth a'r sgiliau i gynnal gwaith cynnal a chadw rheolaidd sylfaenol cerbydau a chynnal gweithgareddau addasu neu ddisodli cydrannau yn ystod y gweithgaredd cynnal a chadw.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
1. deall gweithrediad a defnydd offer gweithdy	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 adnabod a defnyddio offer gweithdy cyffredin	
1.2 nodi rhagofalon diogelwch a gwiriadau rheolaidd o offer gweithdy cyffredin a nodi bod y dulliau, yr offer a'r cyfarpar cywir yn cael eu defnyddio fel y nodir gan weithgynhyrchwyr.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
2. deall y defnydd o offer a chyfarpar mesur; adnabod systemau a dulliau uno	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 adnabod a defnyddio offer llaw cyffredin	
2.2 adnabod dyfeisiau cloi a sicrhau	
2.3 disgrifio egwyddorion mesur	
2.4 adnabod a defnyddio offer mesur	
2.5 adnabod defnyddiau a'u priodweddau	
2.6 adfer edafedd a thynnu stydiau wedi torri	
2.7 disgrifio'r dulliau, yr offer a'r cyfarpar cywir a ddefnyddir fel y nodir gan weithgynhyrchwyr.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
3. deall egwyddorion trydanol sylfaenol a defnydd sylfaenol o offer profi	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
3.1 disgrifio egwyddorion cylchedau trydan ac electronig	
3.2 adnabod a defnyddio offer mesur trydanol.	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
4. deall deunyddiau adeiladu cerbydau, cydrannau, dulliau a nodweddion diogelwch	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
4.1 adnabod defnyddiau sy'n cael eu defnyddio wrth adeiladu cerbydau	
4.2 adnabod y cydrannau sy'n cael eu defnyddio wrth adeiladu cerbydau	
4.3 disgrifio'r mathau o siasi cerbydau a gwahanol ddulliau adeiladu	
4.4 disgrifio nodweddion diogelwch sy'n cael eu defnyddio wrth adeiladu cerbydau	
4.5 nodi rheoliadau cyfredol sy'n rheoli dylunio, adeiladu a defnyddio cerbydau.	

Gwybodaeth ategol

Caiff ymgeiswyr eu hasesu ar y meini prawf asesu fel y nodir o fewn yr uned. Mae'r canlynol wedi'i gynnwys i gefnogi canolfannau o ran addysgu a chyflwyno.

Gwybodaeth i gynnwys ymwybyddiaeth o gerbydau hybrid/trydanol a thanwydd amgen a chhydrannau

Cyfarpar gweithdy

- i. goleuadau archwilio
- ii. jaciau troli
- iii. standiau echel
- iv. rampiau a phlociau olwyn
- v. liffitiau postyn sengl
- vi. liffitiau dau bostyn
- vii. liffitiau pedwar postyn
- viii. cywasgwyr a llinellau aer
- ix. cyfarpar draenio olew
- x. peiriannau newid teiar
- xi. cyfarpar cydbwyso olwynion
- xii. cyfarpar dadiro a glanhau
- xiii. craeniau, slingiau a chadwyni
- xiv. Driliau piler a llaw
- xv. llifanwyr mainc
- xvi. Gwefrwyrr batri
- xvii. cyfarpar weldio (sylfaenol yn unig)
- xviii. aliniad prif lamp

Rhagofalon diogelwch**Rheoliadau diogelwch:**

- i. Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith (HASWA)
- ii. Rheoli Sylweddau Peryglus i Iechyd (COSHH)
- iii. Rheoliadau Adrodd ar Anafiadau, Clefydau a Digwyddiadau Peryglus (RIDDOR)
- iv. Deddf Diogelu'r Amgylchedd (EPA)

Offer llaw

- i. ffeiliau
- ii. llifiau
- iii. morthwylion
- iv. gefeiliau a gafaelyddion
- v. tyrnsgriwiau
- vi. driliau a ebill dril

- vii. sbaneri
- viii. pynsiau a geingiau
- ix. offer aer
- x. tapiau a deiau
- xi. cyfarpar dal (feisiau ac ati)
- xii. socedi.

Dyfeisiau cloi a sicrhau

a.

- i. dyfeisiau gosod
- ii. bytiau
- iii. bolltau
- iv. sgriwiau
- v. clymau cebl
- vi. rhybedau
- vii. dyfeisiau cloi a sicrhau

b.

- i. nytiau cloi
- ii. pinnau hollt
- iii. wasieri cloi

Defnyddiau

- i. metelau
- ii. metelau anfferrus
- iii. dur
- iv. alwminiwm
- v. pres
- vi. copr
- vii. plwm
- viii. haearn bwrw
- ix. plastig
- x. kevlar
- xi. rwber
- xii. ffibr carbon
- xiii. gwydr laminedig a thymherus

Priodweddau

- i. hydwythedd
- ii. hydrinedd
- iii. caledwch
- iv. gwydnwch
- v. cryfder
- vi. elastigedd
- vii. dargludedd

Egwyddorion mesur (MP2.3)

- a. unedau mesur
 - i. milimetrau (mm)
 - ii. modfedd (in)
 - iii. micron (μm)
- b. calibradu dyfeisiau mesur

Offer mesur (MP2.4)

- a. micromedr
- b. caliperau vernier
- c. mesur dur
- d. medrydd teimlo
- e. prawf-ddangosydd deial

Egwyddorion trydan a chylchredau trydanol (MP3.1)

- a. symbolau, switsys, dargludyddion, ynysyddion a dyfeisiau diogelu system
- b. Deddf Ohm a'r hafaliad pŵer
 - iv. amps
 - v. wattiau
 - vi. ohmau
 - vii. foltau
- c. cylchedau cyfres a pharalel
- ch. cynhyrchu trydan
 - i. cerrynt eiledol
 - ii. cerrynt uniongyrchol
- d. diagramau gwifro
 - i. llif
 - ii. cynllun
 - iii. cyrchfan

Cyfarpar mesur trydanol (MP3.2)

- i. golau profi
- ii. amedr/clamp amp
- iii. foltmedr
- iv. ohmedr

Cydrannau

- a) siliau, esgyll ac esgyll mewnol
- b) sgytl a falansau
- c) drysau, to
- ch) is fframiau a chydodiadau
- d) sbwyleri a llenni aer
- dd) Bwâu olwynion
- e) paneli boned a chist
- f) drws, boned a gosodiadau cist

Mathau o siasi cerbydau a dulliau adeiladu

- i. ungragen
- ii. cyfansawdd

- iii. mathau integrol
- iv. ysgol cerbyd masnachol

Nodweddion diogelwch

- i. parthau crychu
- ii. amddiffyniad gwrthdaro ochr
- iii. bymperi
- iv. gwydr diogelwch
- v. beltiau sedd a rhagdynianwyr
- vi. bagiau aer
- vii. systemau diogelwch gweithredol a goddefol

Rheoliadau

- i. amllder profi MOT cerbydau newydd heb eu defnyddio
- ii. gofyniad lleiaf o ran goleuo cerbyd allanol
- iii. cyrff statudol sy'n gosod safonau i'r diwydiant modurol.
- iv. rheoliadau adeiladu a defnyddio

Lefel:	Lefel 1
ODDA:	90
Perthynas â SGC:	Datblygwyd gan City & Guilds i gefnogi gofynion SGC ar lefelau uwch.
Math asesiad:	Prawf amlddewis ac Aseiniad
Nod:	Mae'r uned hon yn caniatáu i'r dysgwr ddatblygu'r wybodaeth a'r sgiliau i wneud gwaith cynnal a chadw, addasiadau a gweithgareddau disodli rheolaidd sylfaenol cerbydau sy'n rhan o wasanaethu cerbydau'n ysbeidiol.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	1. deall pwrpas gwaith cynnal a chadw rheolaidd; adnabod ffynonellau gwybodaeth a rheoliadau; disgrifio pwrpas archwiliadau
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
1.1 nodi pwrpas cynnal a chadw rheolaidd	
1.2 nodi'r rhesymau dros gadw at amserlenni	
1.3 nodi'r mathau o ddogfennau sy'n cael eu defnyddio	
1.4 adnabod ffynonellau gwybodaeth a rheoliadau	
1.5 disgrifio pwrpas a dulliau archwiliadau	
1.6 esbonio'r angen am ddiogelu cerbydau cyn gweithgareddau cynnal a chadw	
1.7 adnabod y rheoliadau cyfredol ar drwsio a defnyddio cerbydau ysgafn	
1.8 adnabod arferion gweithio diogel ac effaith amgylcheddol gan gynnwys gwaredu gwastraff	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	2. deall egwyddorion gweithredu sylfaenol, cydrannau a nodweddion peiriannau petrol a diesel
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
2.1 disgrifio egwyddorion gweithredu sylfaenol peiriannau petrol	
2.2 disgrifio egwyddorion gweithredu sylfaenol peiriannau pedair strôc	
2.3 adnabod a nodi swyddogaethau cydrannau peiriant petrol a diesel	
2.4 disgrifio cyfluniadau peiriannau	
2.5 disgrifio cynlluniau peiriannau gan ddefnyddio camsiafftau sengl a dwbl	
2.6 disgrifio gweithrediad a gofynion gwasanaeth y system cyflenwi aer/egsôt	

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
	3. deall egwyddorion gweithredu sylfaenol, cydrannau, nodweddion a gofynion cynnal a chadw systemau iro ac oeri.

Meini prawf asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

- 3.1 disgrifio egwyddorion systemau iro peiriant
- 3.2 esbonio'r gofynion cynnal a chadw rheolaidd ar gyfer systemau iro peiriant
- 3.3 disgrifio egwyddorion gweithredu sylfaenol systemau oeri
- 3.4 adnabod a nodi swyddogaethau'r cydrannau a ddefnyddir mewn systemau oeri hylifol
- 3.5 nodi'r gofynion cynnal a chadw rheolaidd ar gyfer systemau oeri.

Canlyniad dysgu**Bydd y dysgwr yn:**

4. gallu deall egwyddorion gweithredu sylfaenol, cydrannau, nodweddion a gofynion cynnal a chadw systemau tanio a thanwydd petrol

Meini prawf asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

- 4.1 adnabod systemau tanio
- 4.2 adnabod cydrannau
- 4.3 adnabod controlau system danio yn ystod newidiadau yn llwyth a chyflymder peiriant
- 4.4 esbonio'r rhesymau am amseru taniad
- 4.5 nodi goblygiadau diogelwch wrth drafod petrol
- 4.6 nodi'r rheoliadau ar storio a thrafod petrol
- 4.7 nodi egwyddorion sylfaenol atomeiddio tanwydd
- 4.8 adnabod cynllun a gweithrediad sylfaenol systemau chwistrellu tanwydd.

Canlyniad dysgu**Bydd y dysgwr yn:**

5. gallu deall egwyddorion gweithredu sylfaenol, cydrannau a nodweddion systemau tanwydd diesel

Meini prawf asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

- 5.1 nodi goblygiadau diogelwch wrth drafod diesel
- 5.2 nodi'r rheoliadau ar storio a thrafod diesel
- 5.3 disgrifio egwyddorion gweithredu sylfaenol systemau tanwydd diesel
- 5.4 adnabod tanciau tanwydd, peipiau, trapiau dŵr a hidlyddion, systemau agorfeydd ac allyriadau tanciau, pypiau chwistrellu a rheolwyr, chwistrellwyr, cymhorthion cychwyn oer, dyfeisiau torri tanwydd i ffwrdd, synwryddion, rheolaeth ecu o danwydd
- 5.5 nodi'r egwyddorion sylfaenol am atomeiddio tanwydd
- 5.6 esbonio'r rhesymau am amseru chwistrelliad.

Canlyniad dysgu**Bydd y dysgwr yn:**

6. deall egwyddorion gweithredu sylfaenol, cydrannau a nodweddion clytshis a blychau gêr

Meini prawf asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

- 6.1 adnabod a nodi swyddogaethau clytshis
- 6.2 adnabod platiau pwysedd a phlatiau gyrru/canol, chwyllrodau gan gynnwys más deuol
- 6.3 adnabod berynnau rhyddhau a sbigot
- 6.4 adnabod ceblau
- 6.5 adnabod prif silindrau a silindrau caeth
- 6.6 nodi'r rhesymau dros ffitio clytsh

- 6.7 adnabod a nodi swyddogaethau blychau gêr llaw
- 6.8 adnabod a nodi swyddogaethau mecanweithiau dewis gêr, geriau, berynnau a siafftau, geriau rhwyll cyson, seliau olew a gasgedi
- 6.9 adnabod a nodi swyddogaethau iro blwch gêr ac awyru
- 6.10 adnabod a nodi swyddogaethau blychau gêr awtomatig
- 6.11 adnabod a nodi swyddogaethau trawsnewidyddion trorym, mecanweithiau dethol gêr, berynnau a siafftau, clytschis a mecanweithiau rheoli, seliau olew a gasgedi, synwryddion ac ysgogwyr ac ecu.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
7.	deall egwyddorion gweithredu sylfaenol, cydrannau a nodweddion systemau llinell yriant a gyriant terfynol
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
7.1	adnabod a nodi swyddogaethau siafftau gyrru
7.2	nodi a nodi swyddogaethau cymalau cyffredinol, cyplau llithro ac uniadau cyflymder cyson
7.3	adnabod systemau gyriant terfynol
7.4	adnabod cydrannau a gweithrediad sylfaenol gerau gyriant blaen (heligol a hypoid)
7.5	adnabod cydrannau a gweithrediad sylfaenol differynnau
7.6	adnabod cydrannau a gweithrediad sylfaenol hybiau, berynnau a hanner siafftau.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
8.	deall egwyddorion gweithredu sylfaenol, cydrannau a nodweddion llywio.
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
8.1	adnabod a nodi gweithrediadau sylfaenol systemau llywio
8.2	adnabod a nodi swyddogaethau sylfaenol blychau llywio, breichiau llywio a chysylltau, cymalau llywio a bwshys, berynnau, colofnau llywio (plygadwy ac amsugol), olwynion a phwmp hydrologig a falfiau rheoli
8.3	disgrifio mesur ac addasu geometreg llywio.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
9.	deall egwyddorion gweithredu sylfaenol, cydrannau a nodweddion hongiad, olwynion a theiars
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
9.1	adnabod a nodi swyddogaethau systemau hongiad (an-annibynnol ac annibynnol)
9.2	adnabod a nodi swyddogaethau sbringiau, dampwyr, strytiau, breichiau a bwylltidau
9.3	disgrifio'r gofynion cyfreithiol presennol sy'n rheoli'r defnydd o deiars
9.4	adnabod y marciau ar deiars (cyfradd cyflymder, cyfeiriad proffil cylchdroi, cyfradd haen a thrafod llwyth, gwasgedd, dangosyddion traul gwadn
9.5	adnabod y gwahanol fathau o adeiladwaith olwynion a chamog (olwynion dur, olwynion aloi, olwynion gwifrau, olwynion arbed lle)
9.6	adnabod dulliau o adeiladu deiars (tiwb a di-diwb, rheiddiol, deiars beltiau bias, deiars brês, falfiau).

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
-----------------	-------------------

10 deall egwyddorion gweithredu sylfaenol, cydrannau, gofynion gwasanaeth a nodweddion brecioau
Meini prawf asesu
Mae'r dysgwr yn gallu:
10.1 adnabod a nodi swyddogaethau sylfaenol systemau brêc disg a drwm (wedi'u rhannu (systemau hollt, systemau deuol), systemau brêc gwrth-gloi
10.2 adnabod a nodi swyddogaethau sylfaenol silindrau hydroilig a chaliperau, disgiau a drymiau, padiau ac esgidiau brêc , peipiau a cheblau, serfos gwactod a goleuadau a synwryddion rhybuddio, hylif brêc a'i fanylebau, falfiau rheoli pwysedd, brecioau parcio, synwryddion cyflymder olwyn
10.3 esbonio'r gofynion cynnal a chadw rheolaidd ar gyfer systemau brêc (lefelau derbyniol o dreulio cydrannau)
10.4 esbonio y gwiriadau gofynnol ar gyfer systemau brecio; cydrannau o ran traul, diogelwch a modd gwasanaethu, lefelau hylif a halogiad, effeithiolrwydd.

Canlyniad dysgu	Bydd y dysgwr yn:
11 deall egwyddorion gweithredu sylfaenol, cydrannau, gofynion gwasanaeth a nodweddion systemau trydanol ac electronig	
Meini prawf asesu	
Mae'r dysgwr yn gallu:	
11.1 adnabod a nodi swyddogaethau batri a systemau gwefru	
11.2 adnabod a nodi swyddogaeth a gweithrediad sylfaenol batri asid plwm, eiliadur, systemau gyrru eiliadur	
11.3 adnabod a nodi swyddogaethau systemau cychwyn peiriannau	
11.4 adnabod a nodi swyddogaeth a gweithrediad sylfaenol modur cychwynnol, gêr cylch cychwynnydd, switsh tanio.	
11.5 esbonio pwrpas a defnydd diagramau gwifro trydanol	
11.6 adnabod a nodi swyddogaethau systemau atodol a goleuo	
11.7 adnabod a nodi swyddogaethau a gweithrediad sylfaenol goleuadau a bylbiau allanol a mewnol (ffilament ac arc), ffan, gwresogydd a systemau dad-niwlo	
11.8 disgrifio'r gofynion cynnal a chadw rheolaidd ar gyfer systemau trydanol ac electronig.	

Uned 727/777 Cynnal a Chadw Sylfaenol Arferol Cerbyd

Gwybodaeth ategol

Caiff ymgeiswyr eu hasesu ar y meini prawf asesu fel y nodir o fewn yr uned. Mae'r canlynol wedi'i gynnwys i gefnogi canolfannau o ran addysgu a chyflwyno.

Gwybodaeth i gynnwys ymwybyddiaeth o gerbydau hybrid/trydanol a thanwydd amgen a chydrannau

Rhesymau dros gadw at amserlenni

- i. i gadw at yr amserau cwblhau
- ii. i roi gwybod i gwsmeriaid a'r rheolwyr am gynnydd

Mathau o ddogfennaeth a ddefnyddir

- i. cardiau tasg
- ii. cofnodion storau a defnyddiau

Ffynonellau gwybodaeth a rheoliadau

- a. gwybodaeth
 - i. adnoddau ar-lein
 - ii. llawlyfrau technegol
 - iii. bwletinau technegol
 - iv. amserlenni gwasanaethu
 - v. cyfarwyddiadau cerdyn tasgau
 - vi. cofnodion archwiliad
 - vii. rhestrau gwirio
- b. rheoliadau
 - i. Deddf Traffig Ffyrdd
 - ii. Rheoliadau MOT
 - iii. Rheolau'r Ffordd Fawr

Pwrpas archwiliadau

- i. systemau a chydrannau'n camweithredu
- ii. difrod a chyrydiad i ardaloedd strwythur a chynhaliaeth
- iii. gollyngiadau
- iv. mewnlif dŵr
- v. traul a diogelwch cydrannau a systemau

Technegau archwilio cerbyd

- i. clywedol
- ii. gweledol
- iii. asesiadau ffwythiannol

Technegau canfod diffygion

- i. profion ffordd
- ii. cwestiynau
- iii. adolygu symptomau
- iv. ECU/holi cod diffygion

Pwysigrwydd cofnodi manylion

- i. llwybr trywydd data
- ii. diogelwch gwarant
- iii. gofynion yswiriant
- iv. gofynion cyfreithiol
- v. cost
- vi. cefnogaeth i gwsmeriaid
- vii. gwerthiannau a marchnata

Cyfarpar diogelu dersonol (PPE) a Chyfarpar diogelu cerbyd (VPE)_

- i. PPE priodol
- ii. VPU priodol gan gynnwys
- iii. paneli corff cerbyd
- iv. gorchuddion seddau
- v. matiau llawr

Peiriannau petrol

- i. pedair strôc
- ii. dwy strôc
- iii. cylchredau gweithrediad
- iv. systemau rheoli falfiau
- v. cymarebau cywasgu

Peiriant diesel pedair strôc

- i. cylchredau gweithrediad
- ii. egwyddorion chwistrellu tanwydd a thaniad
- iii. amseru chwistrellu
- iv. cymarebau cywasgu

Cydrannau peiriant petrol a diesel

- i. bloc peiriant a leineri silindrau
- ii. pen silindrau a falfiau
- iii. cranisiaffftiau, camsiaffftiau, a gyriannau
- iv. pistonau, cylchau piston a rhodenni cysylltu
- v. berynnau/bwshys cragen a berynnau gwthiad
- vi. chwyliod a gêr cylch chwyliod
- vii. seliau olew a gasgedi
- viii. caeadau gwerthyd a sympiau
- ix. technegau archwilio cerbyd
- x. cydrannau peiriant (prif gastinau, cydrannau cilyddol/cylchdroi, falf/gêr amseru, gasgedi a ffasninau)

Cyfluniadau peiriannau

- i. mewnlín
- ii. gwastad
- iii. 'V'

Systemau Iro Peiriant

- i. trosolwg a chynllun systemau iro peiriant
- ii. padell / swm / swmp sych
- iii. pŷmpiau olew (gêr, llafn, rotor allganol)
- iv. gyriannau pwmp olew a falfiau rhyddhau
- v. hidlyddion (llif llawn a dargyfeirio) a hidlenni
- vi. synwryddion, medryddion pwysedd a goleuadau rhybuddio
- vii. oeryddion
- viii. awyriad caead gwerthyd

Gofynion arferol cynnal a chadw

- i. gwirio lefelau
- ii. dethol iriad
- iii. tynnu a disodli hidlydd
- iv. ail-lenwi iriad
- v. gwaredu gwastraff

Egwyddorion systemau oeri

- i. cynllun systemau wedi'u hoeri gan hylif
- ii. oeri aer sylfaenol

Cydrannau a ddefnyddir mewn systemau wedi'u hoeri gan hylif

- i. rheiddiadur, pibellau, capiau pwysedd a thanciau ehangu
- ii. pŷmpiau oerydd (mecanyddol a thrydanol)
- iii. thermostatau a ffaniau
- iv. synwryddion tymheredd, systemau rhybuddio a falfiau rheoli
- v. gwrthrewydd ac atalwyr cyrydiad

Cydrannau

- i. batri, gwifro a swits tanio
- ii. coiliau (ar wahân, diddosbarthydd, uniongyrchol)
- iii. plygiau tanio a lidiau HT
- iv. dyfeisiau rheoli amseru
- v. ECUau
- vi. synwryddion peiriant

Systemau dosbarthu tanwydd

- i. cydrannau sbardun
- ii. cymhareb stoichiomedrig
- iii. atomeiddio/anweddiad
- iv. dibwysedd maniffold

Systemau chwistrellu tanwydd

- i. tanciau tanwydd, pibellau a hidlyddion
- ii. systemau rheoli allyriad
- iii. medryddion tanwydd a systemau rhybuddio
- iv. pypmïau tanwydd
- v. chwistrellyddion
- vi. potensiomedr sbardun
- vii. falf rheoli cyflymder segur / dyfais aer atodol
- viii. synwryddion rheoli peiriant
- ix. unedau rheoli electronig
- x. rheolyddion pwysedd tanwydd
- xi. releiau
- xii. systemau EGR

Systemau tanwydd diesel

- i. systemau pwmp mewnlín
- ii. Systemau pwmp cylchol
- iii. system rheilen gyffredin

Gwiriadau gofynnol am systemau brecio

- i. hygromedr

Marciau ar deiars

- i. lled
- ii. maint rim
- iii. cymhareb agwedd
- iv. cyfradd cyflymder
- v. indecs llwyth

Adeiladwaith teiar

- i. rheiddiol

Beltiau gyriant atodol

- i. 'V'
- ii. aml-wrym
- iii. dolennog

Moduron cychwyn

- i. cyn cydio
- ii. lleihad gêr

Mathau bylbiau

- i. ffilament twngsten
- ii. halogen
- iii. Dadwefriad dwysedd uchel (HID)
- iv. Deuod Allyru Golau (LED)

Atodiad 1 Ffynonellau gwybodaeth gyffredinol

Mae'r dogfennau canlynol yn cynnwys gwybodaeth hanfodol ar gyfer canolfannau sy'n darparu cymwysterau City & Guilds. Dylid cyfeirio atynt ar y cyd â'r llawlyfr hwn. I lawrlwytho'r dogfennau ac i ddod o hyd i ddogfennau defnyddiol eraill, ewch i **hafan Canolfannau a Darparwyr Hyfforddiant** ar **www.cityandguilds.com**.

Safonau Sicrhau Ansawdd City & Guilds / ILM: Llawlyfr y Ganolfan

Mae'r ddogfen hon yn cynnwys gwybodaeth fanwl am y prosesau y mae'n rhaid eu dilyn a gofynion y mae'n rhaid eu bodloni er mwyn i ganolfan ennill statws 'canolfan gymeradwy', neu gynnig cymhwyster penodol, yn ogystal â diweddariadau ac enghreifftiau o arfer da ar gyfer materion asesu a pholisi City & Guilds. Yn benodol, mae'r ddogfen yn cynnwys adrannau ar:

- Y broses cymeradwyo canolfannau a chymwysterau
- Rolau asesu, sicrhau ansawdd mewnol ac arholiadau yn y ganolfan
- Cofrestru ac ardystio ymgeiswyr
- Addasiadau rhesymol ac ystyriaethau arbennig
- Diffyg cydymffurfio
- Cwynion ac apeliadau
- Cyfleoedd Cyfartal
- Diogelu data
- Systemau rheoli
- Cadw cofnodion
- Asesu
- Sicrhau ansawdd mewnol
- Sicrhau ansawdd allanol.

Safonau Sicrhau Ansawdd City & Guilds / ILM: Proses Cymeradwyo Canolfan

Mae'r ddogfen hon yn esbonio'r gofynion ar gyfer cyflwyno, asesu a dyfarnu ein cymwysterau. Rhaid i bob canolfan sy'n gweithio gyda City & Guilds fabwysiadu a gweithredu'r gofynion hyn ar draws eu holl ddarpariaeth cymwysterau. Yn benodol, mae'r ddogfen hon:

- yn nodi gofynion rheoli a sicrhau ansawdd sy'n berthnasol i bob canolfan
- yn nodi'r sail ar gyfer sicrhau safonau uchel, ar gyfer ein holl gymwysterau a/neu asesiadau
- manylion effaith peidio â chydymffurfio ar ganolfannau

Mae ein dogfen Gofynion Sicrhau Ansawdd yn cwmpasu gofynion rheoleiddiol perthnasol y dogfennau canlynol, sy'n berthnasol i ganolfannau sy'n gweithio gyda City & Guilds:

- Amodau Cyffredinol Cydnabyddiaeth Ofqual

Mae adran **hafan y ganolfan** ar wefan City & Guilds hefyd yn cynnwys gwybodaeth ddefnyddiol am bethau fel:

- **Walled Garden:** sut i gofrestru ac ardystio ymgeiswyr ar-lein
- **Digwyddiadau:** dyddiadau a gwybodaeth am ddigwyddiadau diweddaraf y Ganolfan
- **Asesiad ar-lein:** sut i gofrestru ar gyfer e-asesiadau.

©2025 City & Guilds Limited (Rhif Cofrestru 16513878). Cedwir pob hawl. Mae City & Guilds yn un o nodau masnach City & Guilds Limited.

Lleoliad swyddfa gofrestredig City and Guilds yw City and Guilds, Giltspur House, 5-6 Giltspur Street, London, EC1A 9DE.

